KÖPRÜLÜ
953

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد اول الله کم رحمان در — هم رحيم و منعم و منان در

مدح بی حد حضرتینه هر نفس — بزده کوکده اول در الله بس

پادشاه در کم اکا یوقدر وزیر — سلطنتده نکده اول در بی نظیر

کندو ذاتندن در اکا چون وجود — بس براشر ایلسه احسان جود

کن دیدی کلدی ظهوره بو جهان — کزلو گنجی جرم اولدی عیان

بر تتندن کوکلری پیدا ایدر — اج یغندن کوزلری بینا ایدر

یاردکو بکدن اشبو یرلری — عالم اولدی یرده کوکده یرلری

اول بجا حضرتده بو یر کندزن — اسفل اتدی من جمیع السافلین

کوکلرا انک امرله گردان در — اول سما عکس ذوقله حیران در

طیر غیبکن آدمی دانا ایدر — عیسی بیلدن درب بالا ایدر

سوز سیکدره دزادردو القتا — [illegible]

منم او رمجاکی ایدر اول یرده دار

بالا ودن براردر اول قدیر — هم کوکل قرد بینه زند دور زحر

مشک قانداندر و قشدن شکری — در یغمردان و کاندن گوهری

آج و طتلو صونک ایدر نهان — آرسنده برزخ لا یبغیان

زهی صانع زهی مصنوع بدیع — نیست در مصنوع او چیزی شنیع

صد هزاران اشبونک کبی جهان — یار در اول شاه جمع عاشقان

یاردب عالملری اتدی عیان — لیک کندو ذات اولمشدر نهان

بو عجب سردر که حقدر آشکار — یوقدر عالملر اچره ای نگار

لیک غایت بللولوکندنای جان — دوکلی کوزلردن اولمشدر نهان

مگر اول کوزکم اوله صاحب یقین — دیمش اوله لا احب الافلین

غرق عشق ذو الجلال اولمش اوله — بعدعی یرلر جمال اولمش اوله

باقمز کوزلر انک انوارینه — کمسنه ایرشمز اسرارینه

قلد عاجز جمله افهام و عقول — ذاتنک کنهنده ای صاحب اصول

ملکته بیرنده هرکز کمسنه — بلمدی قطعا خلل بولمز بنا

بو جهان محدود اولی حد در — رحمتی مخلوقنه بی عد در

قولغز لر قللر بینه طوغری یول   نعمتی مجموع موجوداته بول

زیرا نعمت کیم انک پایانی یوق   یاد کلمک بیلکنک امکانی یوق

زیرا هیبت کر کنش کورا یدی   کولکه ایچنده ابد طورا یدی

زیرا رحمت کر بلا ییدی لعین   قاپدی ادریسک الندن طبین

زیرا قدرت کر دلا دیسه ادر   بر قل اوجنده نجه بیک بک هنر

زیرا قوت کیم دیلرسه عالمی   محو ادب یاراده ایلر آدمی

زیرا حکمت کیم فلکلر هر زمان   کاتررلر یاز و قیش اصی زیان

زیرا عزت کیم غنی در مطلقا   هم قدم ثابت در هم بقا

زیرا حرمت کیم سزی کلمز دله   وار دانده بیچه زیرکلر بله

زیرا حشمت کیم اکا یوقدر زوال   ارته طرمق یا خود اکسیلمک محال

زیرا عزلت کیم نجالر بیلدیلر   کورمادیلر بلمسز اولدیلر

زیرا خلوت کیم اگر جبریل قیل   اولدی صیغمایدی آراده بیل

زیرا سبقت کیم انک یوق اولی   زیرا آخر کیم صوکی یوق ای ولی

زیرا حیرت کیم ارشدی جانلره   آنکیچون جان بلنمز ای یره

زیرا حسرت کیم بزه اولاسیدر   لیک اندن اصی کیم بولاسیدر

زیرا غفلت کیم یکو موزی وورر   اول دکلمستید اولمزدی قصور

قانی طاقت کیم امانت حقلرن   بیرنه کاتوره بیدک کتمدن

ذره دیرنمز انک حکمنسزن   قطره درر اولمز انک امرنسزن

ان اشترلر اچوبن ذره لر   وحدتی بیچون اقرلر خطبه لر

ذره لاره لطف برله راز وار   آنکیچون بنلرک پروا زوار

ذره لاره لطف اولماسید بار   هرکز اولمزلردی انلرده قرار

ذره کیبی هر کیم اولمایه حقیر   اولمیسر در کنشلایین منیر

ذره کیبی اولمین زیر و زبر   اول قچن بوله کنشدن کور نظر

ذره کیبی هر کشی کیم خاک اولا   ظلمتی نوره دونوبن پاک اولا

ذره کیبی چرخ ادنسه هر زمان   بولسن کونش وجودن بی کمان

هر کیم کندوزی کوره ابلیس اولا   کرچه طاعتده ادریس اولا

امدی بر فکر ایلیب ابلیسه بق　　ییدی یک یللق اول تقدیسه بق

صادر اولدی غیبچون بر معصیت　　اولدی تغییر اندغی اسم صفت

جمله طاعاتین انک رد دیلر　　حق غناسندن بله صادر دیلر

چون غناسین انک یاد ایدرن　　درد ایله زاری و فریاد ایدرن

اوگیا نک یورکی اولدی کباب　　صوک نفس قرخوسیچون ای کامیاب

وارسا عقلک تصور ایلکل　　عاقبت حالن تفکر ایلکل

دمبدم زاری و استغفارات　　حضرتینه حالکی اظهارات

تا سنی اول قرخودن قرتاره حق　　شاد اولاسن کیده کوکلکدن قلق

منبع الانوار و الالطاف در　　معدن الاحسان و الاعطاف در

جمله موجوداته اندن در عطا　　بیل انک احکامنه یوق کل خطا

لطفدر یاسی همیشه جوشادر　　کمنه دیلرسه ویرر دل خوشادر

لم یلد لم یولد انک وصفیدر　　هم خطاب لا تخافوا لطفیدر

عرش و کرسی صقلمق ویرمز ملال　　ازمدی ایرمایر آنکا زوال

آن ایشنا یوبجا لر کلدی لر　　بولمادیلر بلر سزا اولدیلر

بر بلک ییناجماعت نا کهان　　کلدیلر ایشتا دیلرمم بر زمان

اولک کیتدی بلمدی سزدن خبر　　اول که کلدی طیمدی هرکز اثر

عجزدن قامو دیلر کم ای پاک　　نیجه بلسون کنهکی بر قبضه خاک

ذاتکچون ضد یوق یا ربنا　　لاجرم لا تدرکه ابصار نا

بن نجا اوکمک یرشدورم سکا　　چون حبیبک دیدی لا احصی ثنا

سکا لایق اوکمکی بن بلمزم　　حضرتوکی آنکیچون اکمزم

واعف عنا ربنا واغفر لنا　　انت مولینا بفضلک اهد نا

چون عفوی نیت جرم تو عفوکه　　ای ترا مخصوص هر دم امر کن

بز کمز کم ایدا و ز عفو قل　　چون سنکدر امر و نهی قال و قیل

لیک بن عفوی سورسن لا جرم　　خیر تکدر او مرز یا ذا الکرم

چون سنک یوقدر نظیرک ای احد　　فضلکیله خلقکا ایله مدد

بز بلقلا دزبن اول آب حیات　　که ایستیب بولمیا بیزی ممات

رحمتنکدا کزدرسنی انتها | بیزنی بر قطره یتر اندن شها
تا بینا اول قطره ده جمله کناه | اولمیا اول قطره هم هرکز سیاه
قطره دن اکسلمیا بحر محیط | اولدرکزده قطره در بحر محیط
صول نفسده بیز شیطاندن سقیس | تا که بلغی اوله ایمان یتیت
دیلمزده طتغل اولدم ادکی | کوکلمزده محکم ایله یادکی
سنله طارلیغنده ایکی زنکلر | یا تریکن یبر یرتب کا لکر
ایلیالر بیزنی بنلر اوخ سؤال | کم ادا بیلیسر انده قیل و قال
کیمه طاپرسن رسولک کم دروده | هم ایت دینکنی نادیندر
سن مکر لطفوکله بیزنی جواب | اوکردابن دیبوز آنی صواب
اولقرکلوغی بیزنه نوز ابلکل | قومه تنها ایشمز جوز ابلکل
طرلغینی کیکادی وزای خدا | تا که انده کورمیا وز بز عنا
لطفکا احسانکا یوقدر شمار | رحمتوکیله طلودر هر دیار
سرور مرسل لره بزدن سلام | کم محمددر ادی خیر الانام

مرتضادر مجتبادر مصطفا | قطب شاهنشاه سلطان صفا
مستجاب ایله آله العالمین | هم عنایت ایله جون سن معین
تا که خیر ایله تمام اوله کتاب | هم اولا مضمونی بر نیج صواب

فصل في بيان سبب تاليف هذا الكتاب

اما الله تعالى حضرتنک حمدندن صکره و سید المرسلین محمد مصطفانک صلواتندن صکره بدرستی تحقیق اشتدم کم محبوب السلاطین سلطان المقربین محب علمادر و معتقد فقرادر دلدم کم بر تحفه ویریم بلشمکچون حدیث موجبنجه کم رسول حضرت بیورر کم قیامت کنده عرشنک جورسنده نوردن منبرلر اورلر بر طابفه اول منبرلره چقلر تاجلر نوردن اولا و کیسلری نوردن اولا انلر بیغامبرلر دکللر و شهیدلر دکللر لیکن بیغامبرلر و شهیدلر انلرکم تبلرنی عجبلیلر صحابیلر ایتدیلر

یا رسول الله انلر نه طایفه در انلر شکر رضا سیچون دوشلشلردر
حدیث معناسی تمام اولدی پس تحفه بیچون ملوکانه متعذر
اولدیسه درویشانه متعذر اولمدی نیتکم سلیمانه قرنجه
چکرکه بدنن تحفه ایلتدی زیراکه قدرت اول مقداره مقتصر
اولمشدی

شعر

بک عذر له تن تحفه سنی جانه ایلتدی / صولتش کل بیتاکه کلستانه ایلتدی
شونکبی درجانن جانانه ایلتک / کم مصره شکر لعل بدخشانه ایلتدی
بلمزکش چیقمق لطشی قیمت ضندی / صرافه بدل طر دومرجانه ایلتدی
بلمکله دخی ظرفرق اشبوکه زاحمق / حنظل یکن ایلدی شکرستانه ایلدی
لیکن چو مناسب اولرایستینه هدیه / عیب اولمیه کر عذرله سلطانه ایلتدی
نوسنزده مثل وار اشدامدی کم قرنجه / جاکرکه بدن تحفه سلیمانه ایلتدی

لیکن ادب وجهندن تحفه دنیاویه ویرمدم زیرا که
اول مخدومک منصبندن نصاب کاملدی ومتاع دنیاویدن

منصب حاصلدی پس اختیار ایلدم شول تحفه که اول خزینه پسند
یوقدر حق تعالی حضرتنه توجه ایلدم همتم ال نیاز زنبیلن
اچدی اول حضرت وهاب فضلله زنبیل اچنه غیبی
کوهرلر صچدی ایتدیکم بنم حضرتم مقدس دجعانلقدا
وخزینه کرم منزه در بو قلقدن برده وکوکده عرشده
وفرشده هیچ کمسنه یوقدر که بنم نعمتمله تنعم ایلمدی
یا خود رحمتم آثارلکا ارمدی

شعر

حضرتمدن دیلیندن کمسنه محروم اولمدی
یا کم اولا رحمتومیله که مرحوم اولمدی
مختلف خلقک مرادینی ویرورم نه دریغ
کمدر اولکم خدمت ایتدی صکره مخدوم اولمدی

پس اول جواهر غیبی جمع ایلدم اول مخدوم خدمتنه
تحفه ویردم حق تعالی حضرتنک عنایتی علمندن

دگرمی نیها یتندن امیددر که بو کتابله انی منتفع ایلیه
وکوکللرده ونظرلرده مرغوب ایلیه وبو کتابه ادن
جواهر المعانی ویردم وبنیادین بیش باب ازرینه وضع
ایلدم الباب الاول فی معرفة النفس

الباب الثانی فی اول ما وجب علی المکلف

الباب الثالث فی فطرة الارواح

الباب الرابع فی فطرة آدم علیه السلام

الباب الخامس فی آداب الملوک والوزرا

بو مقاله تک فتوحنک فتح محرم ایننک اواسطنده
سنه [illegible] وثمانمائه

شعر

ایلدی قابوسی اشبو فتوحک سکز یز طوقزنده اولدی بو کلک

الباب الاول فی معرفة النفس بلکل کم الله تعالی آدم
یارتدی فانی حیوانلر ازرینه اختیار ایلدی عقل شریف

دماغ

ویردی تا عقلله تنکری تعالی حضرتن بله زیرا که آدمینک برا
عبث دکلدر نتکم قرآن اچنده بیوردی افحسبتم
انما خلقناکم عبثا وانکم الینا لا ترجعون بلکه
امر عظیمچون یرادلدی وقورقو کرچو قدر آنا قرقولر که
اعظمدر و شدن ایرودشمکدر حقیقتده جهنم اودندا
ایرولق اودر نقدر زیرا که فرقت اودی بر کل بیتر حالدر
بو در که اعضا ارابسنده برکدن لطیفرق یوقدر دلیل
بودر که بر که مرض عارض اولجق اول مرضنه تحمل ایلمز دهالک
هلاک اولور کر و نلن اعضا نه قدر کرکسه قتلنربس
معنوندن ایرودشمک عذابلرک قتیغ اولدینت کم
شیخ سری سقطی ایتدی الهی مهما عذبتنی فلا تعذبنی
بذل الحجاب ایدر الهی بن قلکا عذاب ایلمکدلسک
هرنه دلو عذاب ایلسک ایلکل لیکن ایرولق عذابیله

معذب ايلمكلكن حق تعالى كافرلر اول عذابه كرفتار ايليه
بتكم قرآننده بيوردي كلا انهم عن ربهم يومئذ لمحجوبون
يعني ابدي جهنمده قلسهلر لاجرم ديدار معشوق كورر
ميسرلر بونلر جهنمده ابدي قلدقلرينك سبب بودركم
هر جنايتك جزاسي اول جنايته مناسب اولور زيرا بونلر
دنياده كفرلرنه مصر اولدلردي المزدن اوكدن اولر
كفر ومعصيتلردن دونب ايمانه كلمدلردي اول كفر ومعصيت
مستمر اولديدي تا البته دكن لاجرم اجزالري دخي آخرتده
جهنم اچنده مستمر اولدي حضرت دبو بيت
رحمتندن محروم ومغبون قلدلر شعر

المدر يادن ابرو زندكاني غم اولورا نسز اولن شادماني
عذابي عاشقك برقش اولور نه بلسون عشق يوق كسالراني

اكر معشوق جمال وصالن جهنم اچنده احسان ادرن ديسيدي

كرچك عاشقلر جهنم اودن كوزلرنه توتيا ادرلردي
واكر فردوس اجماع اچنده ديدار كسترميدي
اول عاشقلر شيله فرياد ايليلردي كم جهنم اچنده يا ننلر
كندولرك عذابلرن اونندلردي اول عاشقلر اسركيلردي
بس عاقل كشيه واجبدر كم غفلت اويقوسندن اويانه
نفيس عمرن هر خسيسده ضايع ايتميه امد غفلتدن
اويانغل وكوزكي اچغل غفلتدن اويانمغك علامت
اولدر كم كوزنده عبرت اوله وكوكلنده محبت اولا
وكودنياده اعراض ايليه آخرته متوجه اولا حق تعالى
قرآن اچنده دنياي ذم ايلر تا حديكه قرآنك ثلثنده
يقين دنيا ذمنده ناطقدر وآخرت مدح ايلركه [illegible]
[illegible] بو آيت تفسيرنده تفسير كبيرده ايدر آخرت
ذكر كلدر برنجي وجه دنيادن [illegible] اولدر كم آخرت

عالمنده همم سعادت جسمانیه همم روحانیه حاصل اوله
دنیا ایله دکلدر [illegible] اولدرکیم دنیا لذتلری مکدردر
غصه لرله آخرت لذتلری ایله دکلدر [illegible] اولدرکیم
دنیا فانیدر آخرت باقیدر بس باقی یی فانیدن
ودخی دنیا جمیع انواعیله بی وفادر زیرا که اولدکدن
صکره بله کتمز اسبیله بلکه ایرق کشی قلر میتله
لحده بله کیدن عمل صالحیدر انجق نتکم الله تعالی
داود پیغامبره علیه السلام وحی ایلدیکم یا داود انا
[illegible] یعنی یا داود بن سندن
ایرلمزن سن دخی بندن ایرلمه یعنی بنم وجودمدر و
عالم قدیمم محیطدر سنک وجودک و علمک نتکم بیرزدی
[illegible] بس محال محیطدن غافل
اولمق کرکز صنمغل کم رتع فانی اولجق جان درخ

فانی اولماز بلکه جان صفت بقا ایله متصف در باقیدر
کرکسه جنتده اولسون کرکسه جهنمده شعر

اکر تن السه هرکز جانه یوق غم — که جان تن کبی فانی دکلدر
بو ویرانه ده بیغو شید یاری — همایله اولیسر انده همدم
چو بلدک بو جهانک یوق بقاسی — خبر ور تو کبی بن اولمه خرم
کورورسن کند کوزوکیله هردم — کچرلر سنلیا اولاد آدم
فنا زخمینه تریاک اقمی اتمز — اجل زخمینه هم نیلایه مرهم
کسنه بنده قلمادی مؤبد — کسنه بونده اولمادی مسلم
نجون دوریشه سن دنیایه چونکیم — عمر بنیادی داکل انده محکم
قنی رستم قنی دستان آنکش — قنی افراسیاب بیژن وجم
بیدی اقلیمه سلطان دینلر — اجل خمرین اجدیلر دمادم
دریغا چرخک النده دریغا — نه آتا قودی نه آنا قودی عم
جهانک نعمتین محنت بلای یار — وفا بیمی جفا بل شکر سم

هر کشی کیم دنیادن اعراض ایلیه آخرته توجه ایده قورقودن
امین اوله راحت ابدی بوله نتکم قرآنده بیوردی الا ان
اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون ۔ شعر

حق تعالی بونلاره ارمز قیغولر
حضرتندن ایر واولمزلر بولر

چون آنی سومکلکدر اولر اصل دین
بس نیچون اندن ایرته اولر

چون آدمیلر یرادلمغی امر عظیم‌چون اولدی کیم اول عبادتدر
نتکم بیوردی وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون
لاجرم اول معبودی بلمک واجب اولدی زیرا که عبادت
ممکن دکلدر معبود معلوم اولمینجه آنک وجودن
بلمک مصنوعاتنه مشاهده ایلمککله اولر بلک
کشینک کندو وجودی یقین درسنده لازم ایلمکا نتکم
بیوردی سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی
یتبین لهم انه الحق
ابدر بر آدمیاره کسترر کندو

نشانلرمز عالم اطرافنده ودخی کندو نفسلرنده بس
فکر ایلیه اول بوغدی آندن صکره اتاسی بلندن بر
قاچ قطره نطفه آناسی رحمنه دشدی حال بودر کیم اول
قطره لر اول زماننده غایتده نقصان مقامنده یدی
و عاجز ایدی صکره کم مقام کماله رشدی اعضالرله قوتله
قدرتله علمله عقلله مع هذا بس کشی کندزن بو وجهله
بلمکدن تنکریبن بلر من عرف نفسه فقد عرف ربه

شعر

هرکه بلدی بیسه کندو نفسنی
اول کشی بلدی بیقین تنکریسنی

هیچ نسنه یوق سکا سندن یقین
کندزونی بلمکدر کی سقین

کندزونی بلمکلک عار اولر
بلمین بیلن قتنده خوار اولر

دیرکن انجاکم بلوردم بن بنی
اول غلطدر بلمدکلر اکل سنی

بویله بلمک بلکه بلمکلک دکل
تنکری بلماکه مفتاح اولمز اول

کم بلالر آیغ و آل قاش و یوز | صاچ و صاقل آت و داری قاش کوز
کندوزینی بلدوکی ظاهر بودر | باطننا بلدوکی ایشت کم ندر
اولدر اول کم قرن آجیجق بیا | قاقیجق هر نه دیلرسه دیا
شهوتی غالب اولیجق اولنه | فرق انکله الق آراسنده نه
الق ایشی دایما یمک درر | داخ ارکک لکد اشن اتمکدرر
بو صفتلر سنده داخ واربیقی | عارفیسک حالکی بل ای رفیق
دیو کل ایشی شر و مکر و حیله در | فرد اشی خود دایما خشمیله در
سن کرک ترک ایلیاسن شهوتی | کبر و کین و بغض و خشم و شقوتی
چون بلردن کچلک آری ایده سن | بس ملایک رتبتنه کیده سن
ایشد انلارک نه در بیدکاری | کیجه کندز دلدی دیدکلری
اول قدیم الله دایم برلمک | اولدرر انلاره اجماکو عمک
کو فرشته کوهر بیسک جهد قل | آن استه اندن ارتوغی فتوغنل
دیو سک مکر ایله قلفی فردسک | تنکری سوکل اکرسن مرد ساک

جمله حیوانات کم اول پادشاه | اشبو دنیاده یرتدی اول آله
قامونن ساکا مسخر ایلدی | داخ کرمنا بنی آدم دیدی
عار اوله کندوزکا انلار سن | غالب ایلامکلک ای یار حسن
کارکل انلر ساکه خدمت ایده کز | سن بیرودوغکت ارایه کیده کز
انکیچون کم سفر وار درسکا | بس براق اتمک کرک اندن بکا
اول یلا مرکب کرکدر هم سلاح | تا حرامیدن بلاسن سن فلاح
سخر یا طتغل بلاری دورشب | تا سکا خدمت ادالر با ادب
اشبو منزلده بلاری ایشه طوت | اول بقا منزله راغنی بیشه طوت
کر بکون یارن یراغن ایده سن | بس سعادت حاصل ایدب کیده سن
وار بت انده کورسن کلزارنی | مم نیتالکسز انکدیدارنی
اشبو معنیلرده مقصودم همین | کندزن بلمکدرر بلکل یقین
نفسکی بلمکلکا بودر طریق | ایدبن کرده تکریسک ای رفیق
کم برادلدکسن ایکی نسنده ن | بیرسی جان بیری انکن دیرتن

تن کوزی جانی کرامزنی کمان — جسمده اول چشم ظاهر اکلیان
ایشد امدی سن حقیقت نیدکن — جان وتن کوکلدر اکلادم اوکک
جان سر کوزیله کورما کابراز — لیک سر کوزی انی کورمزای یار
آدمینک بس حقیقت کندوزی — جان درر کم آنی کورمز تن کوزی
قالنی جمله اکا تابع درر — دوکلی اعضای اول جامع درر
جسمک اولده شاه قالن چار درر — کیم چاری کیم خدمتکار درر
منم دخی تکلیف اکا درر هم خطاب — منم ثواب هم عقتاب هم عقاب
اول اجسام یدر آنک معدنی — انده درر اول نه کمان بلکل انی
کلد بنده اکم بتوره مصلحت — کیرو انده وار سر درر عاقبت
وطنی اصلیسنه ایله یراق — چون اکا انده در اول باقی طراق
کلدکی یولدن کرو کیدا سر درر — کر یرتسونزن کدا نیدا سزدر
نزکشی عزم ایلسا مصره سفر — تا وارا اندن کتوره جوق شکر
قرنه دو کلا کیمی اتنه ارمغان — زی زیان و زی زیان زی زیان

جان هم کسه حقیقت بلمدی — چونک نبی تا بلیک معلوم اولمدی
آنک اما وارلغن بلمک عیان — ظاهر اوش کوربینو دورزی کمان
جسمله داکلدر آنک وارلغی — لیک جسمک آنکیله در تیرلکی
مصطفا به چونک معلوم اولمدی — لاجرم کاغذده مسطور اولمدی
بو قدر اهکم اول فرد وصمد — دید قرآن اچره اول فرد احد
کر صورار ایسا کم جاندن یارسول — دیکل امر ندن درر تنکریمک اول
جان ملایک اصل جنسنده درر — آن اصلنده تمق سندن درر
کند جون بارند نوق جون کوکلی — بس سعادت کادل کا ای ولی
نادر امدی اول سعادت کوکلد — تنکری سن بلمکدرر بللو بلا
تنکری بلمک اولا حاصل کا — کر نظر ایلایه صنعنده یکا
تا مظاهر قامتی معلوم اولا — بعد ازان اسمای حق مفهوم اولا

الباب الثانی اول ما واجب علی المکلف

حق تعالی آدمیلری یاراتدی تا کندو حضرتنک ذاتنه و صفتلرینه

مظاهر اولالر یعنی آینه لر اولالر هر کم اول آینه لره مطالعه
ایلرسه حق تعالی حضرتنک ذاتینی و صفاتینی بیله نتکم
داود پیغامبر ع م ایتدی الهی لما ذا خلقت الخلق
یعنی خلقی نیچون یاراتدک الله تعالی ایتدی کنت کنزا
مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق شعر

ایشتمدی حدیثی دیدی داود   الهی خلق نیچون اولدی موجود
دیدی حق کنجدم بن ایدک پنهان   یراتدم عالمی اعراض و اعیان
دیلدم آدمی تا کم بله راز   اده معشوق عاشقلارینه ناز
کل ایمدی جوهرک سنداخ کستر   نتالم کستر الله اکبر
عجب دا کل کشی کم اشنیا کنج   جگر ویرانه ایچنده نجا رنج
ازل عهدی بیله چون آشناسن   نیچون حضرتندن بس جداسن
اگر اولسا یدی کونکلده طالب   کرادک کز لو عالمده عجایب
طغان کم شاه الندن اوچر صیده   بینا دارما بین شاهینه نیده

ایشیدورسه آواز طبلباز   اده فی الحال شهدن یا که پرواز
طغان کم اولا باشنده کلاهی   نیجه اشنا یسردر پادشاهی

اولا بالغ اولجق حق تعالی حضرتنه ایمان کترمک فرضدر
امدی ایمان التی نسنه برله حاصل اولور اول التنک بیش اقرار برله در
التنجی کونکلده بیش نسنه تصدیق ایتمکدر اتا اول بش کم
اقرار ایتمکدر اول فرشتهلره اقرار ایتمکدر کم بونلر
نوردن یرادلدیلر هر نه دلو صورتده استرلرسه کورنرلر بونلرده
ارککلک دشیلک یوقدر اوغل قز طغرمزلر اچمزلر بونلردن
معصیت کلمز دایما مطیع لردر بونلرک غذا بی ذکر و تسبیحدر
حق تعالی بونلری قرآنده مدح ایلر لا یعصون الله ما امرهم
ویفعلون ما یؤمرون

شعر

بونلر اولمزلر مخالف امره مه   دایما منقاد اولورلر حکمنه
هرگز آرمزلر اشمزلر نکود   کیجه کندز دورورلر ذاکر مه

الثانی کتابلره اقرار ایلمکدر یعنی یوز درت کتابلر کم
واردر دکلسی تنکری تعالینک کلام قدیمیدر پیغامبر
لره ویردی اون صحیفه آدم پیغامبره ویردی
اللی صحیفه شیث پیغامبره ویردی اوتوز صحیفه
ادریس پیغامبره ویردی اون صحیفه ابرهیم
پیغامبره ویردی زبور داود پیغامبره ویردی
توریت موسی پیغامبره ویردی انجیل عیسی
پیغامبره ویردی فرقان محمد مصطفایه ویردی
صلوات الله علیهم اجمعین الثالث پیغامبره اقرار
ایلمکدر . ایمان کترمکدرت وجهله در اول بلمک
کرکدر کم بونلردن کناه صادر اولمدی و دنیا
متاعلرندن حرصلری و طمعلری یوقدر فرق دکلردر
بلکه بهادرلردر ثانیا اولدرکم مرتبه‌لری یوجادر

ولیلر مرتبه‌سندن نبوتله ولایت آراسنده نسبت
عموم خصوص مطلقدر زیرا که هر نبی ولیدر هر
ولی نبی دکلدر بنه انجلیین رسول‌له نبی آراسنده
عموم خصوص مطلق وار زیرا که هر رسول نبیدر
هر نبی رسول دکلدر رسول اولدرکم دعوت کتابله
اولا نبی اولدرکم امتین تنکردن یکا دعوت
ایلیه کتابسز اولمیا آدم پیغامبر نوح پیغامبر
آراسنده اون قرن کچدی نوح پیغامبرله ابرهیم
پیغامبر آراسنده اون قرن کچدی ابرهیم پیغامبرله
موسی پیغامبر آراسنده اون قرن کچدی هر قرن یوز
یللدر موسی پیغامبرله عیسی پیغامبر آراسنده
بیک طقوز یل کچدی عیسی پیغامبر [illegible]
یوز التمش طقوز یل کچدی آدم پیغامبره جبرائیل اون کز کلدی

نوح پیغامبره اون بش کز کلدی ادریس پیغامبره
درت کز کلدی موسی پیغامبره درت بڭ کز اندی
عیسی پیغامبره اون کز اندی محمد مصطفایه
یکرمی بڭ کز اندی ثالثا اولدر کم پیغامبرلر
فرشتلردن افضلدر رابعا اولدر کم مرسللر
مرتبهسی اعلادر انبیا مرتبهسندن امّا قیامت
کوننه اقرار ایلمك اولدر کم اسرافیل صور چالا
ایده ای چرمش تنلر وای خرد اولمش کمکلر وای پرتلمش
دریلر وای طاغلمش اندامل مجتمع اولك سؤال ایچون
وحساب ایچون اول صوره دکل جانلر کلکلر چرمش تنلر
تازه اولوب دری اولرلر اندن صکره صرصر یلی اسا طاغلر
توز ایلیه اندن صکره بیر دیبرنه یر التندغی خزینلر
آشکاره اولا کوکلر یاره یاره اولا یلدزلر یره دکله

آدم اوغلانلری اول قورقودن حیران اولهلر قیامتك اللی
موقف اوله هر موقف بڭ یل اوله هر برنده بکدلو
وجهله طرمق اوله مثلا بڭ یل حیران اولهلر بڭ یل
ازرلرینه بتلر بیغه بڭ یل ترازو اوله وعلی هذا
سایر الاحوال اندن صکره صراط کچهلر صراط بر
کوبردر کم جهنم ازرنده کرلمشدر قلجدن ایتدر
وقلدن اینجهدر بعضی خلق یلدرم کبی کچهلر برنجهلر
یل کبی برنجهلر توشی کبی کچهلر وبرنجهلر [illegible] آت
کبی کچهلر برنجهلر یکرب کچهلر برنجهلر امکلیو کچهلر
بس انك ازرندن کچمك مکلفلرك عمللری تفاوتی
حسبنجه اوله برنجهلر کچمیهلر جهنمه دوشهلر
ای یریمان کشی حق بلله بر کن مستقیم
بس کچه ریکن صراطدن اولسه تشویشهم

چون قبول اولمز قیامت مجلسنده نقد قلب
نقدکی خالص ادب وار غل کم اولاسن سلیم
کچدی عمرک غفلتیله بول یاغیدر مدک
اولاسز یولده نجا بو دنیه سن کن ای لئیم
چقمدن فرصت الکدن امدی غفلتدن آیان
توبه وقتیدر ایت استغفر الله العظیم
اندن صکره عصات اهلنه خطاب اولالم وامتازوا
الیوم ایها المجرمون اندن اچماق اهلی اچماغه کدلر
وطامو اهلی طامویه کدلر اچماغک بری التوندندر
وطپراغی مسکدندر وانلری زعفراندندر دیوار
لری کرپجلری بر التوندندر وبر کمشدندر هلکلری یاقوت
وانجودر اچماق اچنده درت ارماق واردر بر صودر
وبر بالدر بر خمردر وبر سددر بو ارمقلری دیدز

بر بیرنده اقرلر ارق اچندن اقرلر طاشلری انجودر
کنارلرنده بیلدزلر صاغشجه بر دقلر واردر کمسی
التوندن کمسی کمشدندر ودخی اچماق اچنده درت
چشمه واردر بری کافوردر صوی اقدر مشک کبی قوقر
بری زنجبیلدر فردوس اچماغندن اقر قلان اچماقلر
اچنه زنجبیل کبی قوقر بری سلسبیلدر غایتده عشق
اچن کشیلر راحت اولر بری تسنیمدر اچماق
دره طاقلرنک ارزندن اقر اچماق اغچلرنک ازدکلر
یقارودر بدقلرا شنغادر هر اغاچده یتمش [illegible]
یمش واردر هر یمش کم ازله دحال کرو بتر طوبی
اغاجنک کوک کسنده بکرک ات بک یل سکردسه
اچنه چقمیا هر بر جار طفده انک بر بداغ وار
اچماق اغچلرنک بدقلر بر برنه طوقنجق تسبیح آوازی

دره

اغج

اشدلر اجماق اچنده برلو واردر حق تعالی بیورر کم
آوازکی قوللروم اشدزز اول اغج خوب آوازله تسبیح
اوقیا اجماق اهل اول آوازه ذوقندن حیران اولالر
اجماق اچنده داود پیغامبر منبره چقا زبور
اوقیا ذکر و تسبیح ایدلر اول ساعتده رحمت یل اسا
اغجلر بداقلر بر برینه دقنه طوقنه بداقلردن و
یپرقلردن عجیب آوازلر و غریب سازلر اشدرلر
اجماق اچنده کنش و آی طغمز بلکم انده غی نورلر
ایمان نوریدر و قرآن نوریدر اجماق اهلن حق تعالی
مشکدن یاردلمش بر شریف مقامده فرشتهلر
بونره کم بنم حضرتمه تسبیح ایدرلر تا مؤمن قللریم
راحت اولسونلر هم بونلره بشارت اولاکم ایرقعو
کورمزلر حق تعالی هر بر مؤمنه بر فرشته ویریده

ایده کم وارک فلان قلمه سلام ایت حضرتمه دعوت ایلدی
اول فرشته مؤمنک سرای قاپوسنه کله حق تعالی حضرتندن
سلام کتره دعوت ایلیه مؤمن براقه بنه طرفة العین
اچنده بر شریف مقامه الده کم انده منبرلر و کرسیلر اوله
کمسی التوندن کمسی کمشدن کمسی انجودن کم قزل یاقوتدن
وکمسی یشل زبرجددن دکل اجماق اهل انده حاضر اولالر
پیغامبرلر منبرلره چقلر عالملر و عادل پادشاهلر
کرسیلرده اوترلر الله تعالی بونلره خطاب ایلیه کم
ای قوللرم بندن خشنود اولدکزمی بونلر ایدلرکم
ای بزم بروردکارمز نیجون خشنود اولمیلم کم اشبونک
نعمتلر وردک حق تعالی ایده کم ای قوللرم نعمتلرکزی
ارترینی بونلر ایدلرکم ای بزم سلطانمز اجماغه
کوردک یزمزاق ایلدک طامودن قرتردک دیلر

اندن صکره بونلرک دماغ مشک عنبر قوقوسیله طلاجات
عزتلرله حق تعالی تجلی ایلیه بونلر حیران اوله‌لر
اکثرا اولان سرکلکدن بونلری او بر مسلملر ابدا شیله
قالسه‌لر دی لیکن ایرق نعمتلردن محروم قلمسونلر
دیو کندو فضلندن بونلره فرشتلر ویره اویرلر
اندن صکره حق تعالی بیوره کم ای قوللروم سز ایچون
نعمتلر و خلعتلر یرقلدم کیک اندن صکره بر
بازاره کلهلر کیم اول خلعتلر و اول نعمتلر انده در
اول خلعتلر کیهلر و اول نعمتلر یهلر خصم و قوم
ایش و دوست بولشلر دنیاده بیلدلرسه آنی
سوبیلیشلر اندن صکره شمال یلی اسا بونلرک
خلعتلرنده قنه و یوزلرنده قته قوقولر و جمال‌لر
زیاده اولا اندن بنلره دستور ویرلر سرایلرینه

کیدرلر حوریلر قرشو کلب بونلری عزتله سرایلرینه الدلر
اما بلمک کرک کم تجلی دکل خلقه برابر اوله دکلدر
زیرا معرفت اهل آشکاره کورلر وهن ابن ابی بشر
کورد کنلین بو امتده و غیر امتده کسه کورد میا
زیرا که انک معرفت قلن خلقک معرفتندن آرتق در
و دخی حق تعالی نک نته کم صفاتنک نهایت یوقدر و
تجلیاتنک دخی نهایت یوقدر هر تجلینک نوری ابر
و ذوق دخی ایرنشی در دکلنک مرتبلر برابر دکلدر
پس عاشقلره واجب در کم معرفتلرن آرتر کشی

زهی خیرات جی منزلدر اجماق ❀ یر بلندیر نادر انده اجماق
عبادت اهلی هر دم خالقه کا ❀ میسر اوله تا ابحاجه اجماق
اچاسن شربت خمر ارمغندن ❀ انک کوجلو تا هم دور خماق

اما نقدیم اقرار ایلمک بودر که هر نسنه کم عالمده وجوده

خیر شردن نفع وضردن ایمان وکفردن طاعت معصیتدن
احدن ز یا نذن حرکاتدن وسکونلردن دکل تنکری تعالی نک
قضاسی و قدریله در قضا اولدرکه جمیع موجودات
موجود اولمزدن لوح محفوظده علی الاجمال قدر اولدرکم
تفصیل ایلیه قضای سابقی ایجاد ایلمکله مواد
خارجیه ده بر بر اردنجه اما اول بیش نسنه کم انلری
تصدیق ایلمک واجبدر اولا الله تعالی نک وجودین
تصدیق ایلمکدر ثانیا صفاتن تصدیق اتمکدر
ثالثا افعالن تصدیق ایلمکدر رابعا احکامن
تصدیق ایلمکدر خامسا اسماسن تصدیق اتمکدر
اما تصدیق وجود اولدرکم البته عالمک خالقی واردر
زیرا که هر اثرده مؤثر واردر و هر فعله فاعل واجبدر
هر موجودک وجودی طانقدر صانع وجودینه نتکم بیردی

وان من شيء الا يسبح بحمده تسبیحدن مراد اثر
مؤثره دلالت اتمکدر یعنی عاقللر بونکله استدلال
ایدرلر صانعک وجودینه نتکم تتوندن اود وجودینه
استدلال اولنر . شعر
حق انکچون ویردی عقلی عاقله تا کبیله صانعینی صنعیله
اصلوکی بلدیلر انی کمان لاجرم تصدیق ایدرلر صدقیله
چون حق اولدر باطل اکلا غیرینی کل شيء غیر وجه الله فنا
یوق بزز فانی بزز یتسول بزز وار باقی اولدر انکدر هم بقا
حکایت بر عربه صوردلر کم تنکری واردغنی نه سببله
بلدک ایتدی دوه قیغی نشاندر دوه وارلغنه ایقلر
ازلر دلیلدر یوریندە پس یدی قات کوکلر فلکلریله
ویلدزلریله و یدی قات یرلر طاغلریله و اغاجلریله و دکزلر
و قشلر و بالقلر کلیسی دلالت ایدرلر تنکری تعالی نک وجودینه

حکایت امام ابو حنیفه رحمه الله مجلسنه بر بلوك دهریلر
کلدیلر ایتدیلر عالمك خالقی یوقدر امام نقلیا ندن
دلودن لو دلیللر ایتدی مسلم طتمدیلر بس دلیل
عقلیه شروع ایتدی ایتدی بن بر کمی کوردم کم ایچی طلو
متاعدر کمیجیسی یوقدر دکزده طغری مقصودینه
بیله کیدردی اول دهریلر ایتدیلر کمیجیسز کمی طغری یورمك
محالدر امام ایتدی بر کمی کمیجیسز طغری یوریمك محال اولیجق
اشبو کبی اولو عالملر بو نیجه عجایب و غرایبلر ایله بر
یرادجیسز نیجه وار اولدیلر بو نیجه بر قرار اوزره ثابت
اولمشلردر اول دهریلر بو جوابدن عاجز اولدیلر
حکایت بر بولك منکرلر امام شافعیه کلدیلر
ایتدیلر تنکری وارلغنه دلیل ندر امام شافعی ایتدی
توت یپراغیدر کم طبیعت و خاصیت و لذت بردر

اما ابریشم قوردی یرسه ابریشم اولور آهو یرسه بال اولور
کیك یرسه امشك اولور قویون یرسه قیغ اولور بونلر
اولمز الا تنکری تعالی وارلغی برله اولورکیم اول عالملرك
مدبر و مقدردر حکایت علی حضرتنه کرم الله وجهه
صوردیلرکیم تنکری تعالینك وجودن نیجه بلدك علی
ایتدی هر نیکیم قصد ایلدمسه مقصودم حاصل اولمدی
بلدم کم دکلدر تنکری تعالینك ارادتنه متعلقدر
کیم اول عالملردر قادردر حکایت بر کشی بر اغاج دیبنده
یاتوردی ایشتدی بر یپراق دشدی اول یپراغی النه الدی
خاطرنده بو کچدی کیم عجب اشبو یپراغ اشبو اغاجده نیجه
بتردی بو حالده ایکن بر یپراق دخی دشدی اول یپراغك
اوزرنده یازلمش کیم الذین [illegible]
[illegible] ایدی اشبو یپراغ

شول اعجبه اولدی قادر تنکری بتردکم یزلری یاردی کوزلر
بردی **حکایت** بر پادشاه واردی دهری اولمغه میل
واردی و وزیری مسلمان ایدی و وزیری تدبیر ایلدکم اوله
پادشاه فاسد قصدندن دندره اوله و وزیرک عادتی
اولدکم بیلده پادشاه بر کز اونه دعوت ایدردی چون
دعوت وقتی اولدی ایتدی یا امیر المؤمنین دعوت وقتی
اولدی مشرف ایلک اوت مجلس فلان صحراده اولسردر
پادشاه ایتدی اول صحراده باغ و بوستان و چایر چمن
و کولکا یوق و صو و سرای یوق نجه وارالم شمدیه دکن
پادشاه دکلین ایدی اما شمدی سرایلر یاپلمشدر
باغلر و بوستانلر اولمشدر و صولر روان اولمشدر
پادشاه ایتدی بو دکلک عمارتلر معمارسز و بناسز وجوده
کلمک محالدر دیدی وزیر ایتدی چون بر مختصر بر جکرک عمارتی

معمارسز

معمارسز محال اولیجق بو اولو عالم خالقسز و مدبرسز
نجه محال اولمیه و وزیرک نصیحتی پادشاه موثر
اولدی ایمان کتردی مسلمان اولدی **شعر**
قامودن بللودر کندی اول خالق . کوزلرک آنی کورمکا لایق
بر صانع کورمادکی کنتنی . کوزلری ضعفیچوندر ای عاشق
بیقسه کونشینه کمالنده . نوری آشکاره در باق
اما صفاتی تفصیلی اولدر کم حق تعالی منزه در
زماندن و مکاندن و هیچ کیسنه یه محتاج دکلدر
عالمدر قادردر حیدر مریددر متکلمدر سمیعدر
بصیردر بو دکلی صفات قدیملردر بنلرده
تعدد قدما لازم کلمز زیراکه بو صفات کرچه
عین ذات دکلدر ولیکن غیر ذات دخی دکلدر
[illegible] عالم جمیعن

هر نكم وار ايسه مخلوقدر دكلسه وجودده دخی
بقاده انك حضرتنه محتاجدر اما احكامنه
ايمان كتورمك بودر كيم اشبو عالم قللرك مصلحتچون
يراتدكنده حضرت متقدس ومنزهدر شعر
ملك انكدر ملك اچنده يفعل الله ما يشا
حكم كاجرهر نجاد بلرسه قوديه بيشا
كيم ديلرسه عزيز ايلر كيمی ديلرسه خور
حق اجرا ايلدكده حاشا كلمسادن يشا
كر عزيز اولمق ديلرسك طاعت ايله ايسحق
التفات ايتمز جماله قوته ماله بشا
اما اسماسنه ايمان كتورمك بودر كيم تعالی حضرتنه
تصديق ايليه نتكيم رسول حضرت عم بيوردی ان لله
تسعة وتسعين اسما من احصاها دخل الجنة

يعنی حضرت رسالت صلوات الله عليه بيوردكه بدرسنی
وراسنی تنكر تعالی نكك طقسان طقز آدی واردر هر
كيم اول آدلر صيا ايرسه اجماعه كره ديدی اما علما
اختلاف ايتدلركيم حيمقددن مراد ندر بعضی
علما ايتدلركه حيمقددن مراد اولدركيم بو آدلری بره
اوقيا بعضی علما ايتدلر معنيلرين بلمكدر بعضی علما
ايتدلركه احمقددن معنيلرين بلمكدر وهر بر اسمله
تخلق ايلمكدر نتكيم رسول حضرت بيوردی تخلقوا
باخلاق الله يعنی حق تعالی صفتلريله صفتلنك
امدی لفظن اوقمق عوام مرتبه سيدر معناسن بلمك
خواص مرتبه سيدر هر اسمك معناسيله عمل ايلمك
اولياء مرتبه سيدر سؤال اكر ايدرسك حق تعالی
حضرتنك اسماسی چوقدر رسول حضرت عم اسمادن

بر

طقسان طقوزه حصر ایلدکی نه وجهله در جواب بودر کیم
اسمای حسنی بو عدده حصر ایدوب تخصیص ایلمکدن
زاید نفی ایلمک لازم کلمز زیرا احتمال واردر کیم
عظیم شیٔ و مشهور درکن دلتش اوله علما اختلاف
ایلدلر کیم بو اسمای حسنی آراسنده اسم اعظم
قنقسیدر برنجه علما ایتدلر دکلی اسمای عظامدر
برنجه علما ایتدلر کیم کزلودر نیتکیم کیجه‌لر آراسنده
قدر کیجه‌سی کزلودر زیرا که اکر آشکاره اولسیدی
اول کیجه احیا ادرلردی بس کزلدلر کل کیجه‌لر احیا
ادرلر انکلیین اسم اعظم دخی کزلودر تا کل اسمایه
بله مشغول اولالر معنالرینه متخلق اولالر برنجه
علما ایتدلر اسم اعظم هو در زیرا که هو لفظ مرکبدر
ایکی حرفدن بری هی در بری واو در اما اصل هودر واو

ساقطدر بر حرفدر بر تنکریه دلالت ایدر برنجه علما
ایتدلر اسم اعظم حی قیومدر زیرا که رسول حضرت عم
بدر غزاسنده بو اکی اسم اوقدی حق تعالی بیش فرشته
ویردی کافرلری قردلر برنجه علما ایتدلر ذو الجلال
والاکرامدر برنجه علما ایتدلر اسم اعظم یا حی
یا قیوم یا ذا الجلال والاکرامدر زیرا که آصف بو
آدله بلقیسک تختن سلیمانه کتردی برنجه علما ایتدلر
اسم اعظم یا ارحم الراحمیندر زیرا که ایوب پیغامبر
بو آدله اوقدی صحت بولدی برنجه علما ایتدلر اسم اعظم
یا مجیبدر برنجه علما ایتدلر یا قریبدر برنجه علما
ایتدلر یا بدیعدر برنجه علما ایتدلر یا [illegible]در
برنجه علما ایتدلر اسم اعظم یا الله در زیرا که بو اسم
حق تعالی حضرتنک علمیدر انده غیریه اطلاق اولنمز

انكچون بو اسم سائر اسماسی ازرینه مقدم اولدی علما
اختلاف ایلدیلر كه بو اسم جامدمیدر یا مشتقمیدر
اكثر محققلر ایتدیلر كه مشتق دكلدر اما ابو حنیفه
وامام شافعی وامام غزالی وخلیل وسیبویه مذهبی
دخی بودر اما اكابر معتزله ایتدیلر كه مشتقدر
امام فخر رازی تفسیر كبیرده ایدر بو اسم اگر
مشتق اولسیدی لا اله الا الله كلمه‌سی توحید فایده‌سن
ویرمزدی لفظ مشتقدن مفهوم اولان ذات [illegible]
بالمشتق منه اولور بس بو مفهوم مفهوم كلی اولور انك
تصوری منع ایلمز وقوع شركتدن انده بلكه شركت ممتنع
اولور فی نفس الامر خارجه نظر ایله لكن اول امتناع مستفاد
اولور لفظك نفس مفهومندن خارجیدن وقتی كه مفهوم
كلی اولور مشتق اولدوغی تقدیرجه بس كلمه شهادت

توحیدی مفید اولمیا لكن لازم باطلدر زیرا كه توحیدی
مفیددر اتفاقی بس لفظ الله مشتق اولمیا اما
مشتقدر دینلر علمیتنه انكار ایدرلر زیرا علم
وضع ایلمك تمیز ایچوندر مسمای جنس یا نوع
تحتنده مشارك اولنده چونكه حق تعالی منزهدر
جنس یا نوع تحتنده اولمقدن ممتنعدر انكچون
وضع علم عالمدر دینلر جواب ایتدیلر كه نیچون
جایز اولمیا كه اسم علمدن مقصود تمیزدر
وجودده مشارك اولنده [illegible] علم دكلدر
دیرلر الله مشتقدر الهیتدن الهیت عبارتدر
[illegible] قدرت اولمقده شیخ عز الدین [illegible]
ایدر علم اولدوغی تقدیرجه بو اسمده خلق ممكن
دكلدر لكن مشتقدر دینلر مذهبنجه جایزدر

وجه مشروع اوزرینه نتکم شیخ امام غزالی رحمة الله
مقصد اقصاده ذکر ایلدوکی حظ العبد فلک نصیب
بو اسمدن اولدرکم حق تعالی وجودنده مستغرق
اوله شویله حیران اوله کم اللهک غیرینه التفات اولمیا
و حقده غیردن نا امید اوله و نه قورقوش اوله
زیرا کل وجودات انک وجودینه نسبت دکلدر
بلکه عدمدر شول وجهله کم زیرا کم وجود
حق واجبدر اکملدر اقویدر ممکنات وجودی
جایزدر حق وجودندن مستفاددر نتکم رسول
حضرت علیه السلام ایتدی اصدق بیت لبید بیتدر
الا کل شیء ما خلا الله باطل • وکل نعیم لا محالة زایل
شعر حقدن ایروهر نکم وار ایسه بل باطلدر
بو جهانک دولتی هم نعمتی زایلدر

پس بو فانی دولته مغرور اولان مغبون اولور
یا مجازی نعمته مفتون اولان غافلدر
الرحمن شیخ محیی الدین العربی رحمه الله ایدر بو اسم
جاریدر دلالتده اسم علم مجراسنده نتکم الله اسمی
غیر حقده اطلاق ایتمک درست دکلدر اسم رحمن دخی
ایله‌در انکچون بو ایکیسن حق تعالی بر آیتده جمع ایلدی کم
قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن ایا ما تدعوا فله
الاسماء الحسنی یعنی دلرسکز الله دیک دلرسکز رحمن
دیک کشاف ایدر رحمن مشتقدر رحمتدن رحیم
دخی رحمتدن مشتقدر لیکن رحمانده مبالغه
واردر کیم اول مبالغه رحیمده یوقدر بعض مشایخ
ایدر رحمان اسم خاصدر حق تعالی ذاتنه مخصوصدر
لیکن صفت عامدر زیرا کل موجودات وجود

صفت رحماندن بلدلر هر حیوانات وانواع حیوانات
ناطقه وغیر ناطقه صالحه وفاسقه رزق رحماندن ارشر
نتکم قرآنده بیورر ورحمتی وسعت کل شیء امّا رحیم
دمک اسم عامدر آدمیلره رحیم دمک جایزدر لیکن
صفت خاصدر زیراکه رحمت آخرتده مؤمنلره مخصوص
مخصوصدر نتکم بیوردی وکان بالمؤمنین رحیما
شیخ محی الدین العربی رحمة الله علیه فصوص کتابنده
ایدر رحماندن مفهوم اولن رحمت امتنانیدر زیراکه
جمیع ممکنات یوقدن وار ایلدی صرف منتیله ومحض
احسانیله امّا رحیمدن مفهوم اولن رحمت وجوبیدر
زیراکه حق تعالی کندو حضرتنه رحمت واجب ایلدی
شول ازله کیم مکلفلر تکالیف شرعیه ادا ادرلرسه
بنلره رحمت ایلیه اجماعه کوره دیدار کوستره نتکم قرآنده

اچنده بیوردی للذین احسنوا الحسنی وزیادة امّا امام
غزالی رحمة الله علیه ایدر اکرچه رحمان ورحیم اکیسی
دخی مشتقلردر رحمتدن لیکن رحماندن مستفاد
اولن شول رحمتدرکم انک مثلی مخلوقدن صادر اولمز
زیراکه اولا یوغکن وار ایلدی ثانیا هدایت ویردی
تا ایمان قبول ایلدیلر ثالثا آخرتده اجماعه کوره
دیدار کوستره فخر الدین رازی تفسیر کبیرده ایدر
رحمان اولدرکم انک انعامی جنس مخلوقدن صادر
اولمیا اولمق دخی ممکن اولمیا نتکم ذوالنون مصری
ایدر برکن صومعمده اوتوروردم خاطرمه ترددّ
عارض اولدی نفسم ضبط ایلیمدم طشره چقدم
نیل کنارنه واردم کوردم بر عقرب اوردیله کیدر
کوزندم نیل کنارنه کلدی برقرباغه ک ارقسنه بندی

قربغه نیل یزدی اکار کنارنه کچدی بنده خی کمیه کردم
کچدم کوردم اول عقرب قربغنک ازرندن اشغا
اندی تعجیلله ازدنه دوشدم براغجه بنه واردی
کوردم کم بر ییکت یتمش اوزره برافعی یلان کلمش کم
اول ییکده صوقا عقرب سکردی اول یلانک آزرنه
بندی یلان صقدی یلان دخی عقرب صوقدی یلان
وعقرب ایکسی دخی اولدیلر اول ییکت قرتلدی **سؤال**
اگر ایدرسک کیم چون حق تعالی جل وعلا ارحم الراحمیندر
مع هذا دنیا طولو آفتدر محنتدر حال بودر کم دفع
ایلمز **جواب** زیرا که حکمتده ثابت اولمشدر کم بر نجه
قولنه بر نجه مرتبه ویرمکدر اول مرتبیه سبب یه
دوشمکدر پخته تقدیر امده بو سببلر سزا اوله
قولکا ارشمز بس انکچون دفع ایلمز **عطا العبد** قلک

نصیب بو رحماندن اولدرکم دگل غافللرا پرکیمه
نصیحت ایلیه بونلر غفلتدن اویقوسندن اویانه **آثار رحمتدن**
نصیب اولدرکم محتاجلرک حاجتلرین ویره الندن
کلدوکی قدر **شعر**

زهی انعام عام زهی منان
که موجود ایلدی بو خلقی بو قدرن
مشرف ایدردی بونده ایمان
ادیر آخرتده درلو احسان

الملك

ملک مشتقدر ملکدن ملک قادر اولمقدر تصرفاته
بس صفات ذاتدن اولر حقیقتده ملک الله در اندن
غیریه ملک دمک روا دگلدر زیرا که قدرت تمامدر
تصرف علی الدوامدر دلرسه عزیز ایلر دلرسه خوار
ملکنه زوال یوقدر سلطنتنه انتقال یوقدر **عطا**
قلک نصیبی بو اسمدن اولدرکم کندوزنک بدننه متصرف

عقلنه مطیع ایلیه مثلا کوکلن الله تعالی حضرتنک
محبتنه مشغول ایلیه دلن ذکرنه مشغول ایلیه کوزن
عبرتنه اعضاسن عبادتنه مشغول ایلیه بس ملک
دیلر مجازا

شعر

قروسودای باشکدن چقرغل ❀ تکبر شیشه سینی طاشه چالغل
سنی یاردن طیرقدن چون اولحق ❀ کجا کندن زیرک طیراغ اورغل
ملک اولدر حقیقتده چو بلدک ❀ مجازی سلطنتدن امد طورغل
ملک اولمق دلرسک ای دلارام ❀ قمو اعضاک قللوغه بیرغل

القدوس قدوس مشتقدر قدسدن قدسنک
معناسی طهارتدر کرچه قدوس فعول وزننه در
لیکن متقدس معناسنه در نتکم سبوح مسبح
معناسنه در اما فرق بو ایکسنک اراسنده اولدر کم
تقدیس ابلغدر تسبیحدن زیرا کم سبوح معناسی

حق تعالی طاهردر نقصانلردن و زواللردن و عجزدن اما
قدوسک معناسی حق تعالی طاهردر لوازم امکانلردن و
تعلق موادن و توهم احکام تعینتلردن آنک ایچون
فرشتلر تقدیسی برله ذکلدر بنی آدمیلر تسبیحیله
ذکلدر اکر تقدیس ایدرسک نفسکا کمال اوله
اکر تسبیح ایدرسک حالکا جمال اوله آنک ذات
مستغنیدر ذاکرلرک ذکرندن و شاکرلرک شکرندن
و انکار اهلنک انکارندن و اقرار اهلنک اقرارندن
اکر طهارتنه اقرار ایدرسک سعادت بلسن و اکر انکار
ایدرسک شقاوت بلسن حظ العبد قللک نصیب بو
اسمده اولدر کم نفسن طاهر ایلیه شهوتدن کوکلن آری
ایلیه محبتلردن صفتلرن طاهر ایلیه آفتلردن شعر
بنم فرد احد قدوس مطلق ❀ بنم ذات و صفتده معبود برحق

بنم سلطان اکمل مالك الملك ... لشکر استرم نه طبل سنجق

نظیرم یوق چو واجبدر وجودم ... نکالا یغدر ابدرسم انا الحق

بنم بو لاردو شاین مرتب ... بنم کوکلار طرغودن معلق

بنم بلبل لره سودای ویرن ... بنم لطفومله کل بلدر رونق

بنم موجود ادن معدوم هردم ... کم اوله طتمیا حکمم مصدق

السلام سلام عبارتدر سلامتدن نتکم
قرآن اجنده بیوردی والله یدعوا الی دار السلام یعنی
حق تعالی حضرتنك ذاتی سالمدر عیبلردن وصفتلردا
سالمدر نقصاندن وافعالی سالمدر شرلردن زیرا که
هر شر که حق تعالی ویره انك ضمننده خیر واردر
نتکم رحمان شرحنده ذکر اولندی اما قدوس ایله
سلام آراسنده فرق بودر که قدوس زمان ماضیه
و حاله مخصوصدر سلام زمان مستقبله مخصوصدر

حظ العبد قلك نصیب بو اسمدن اولدر کم دین سالم
اوله بدعتلردن عمل سالم اوله ریادن بونك کبی
کشی امین اوله عرصات میداننده دکل آفتلردن نتکم
حق تعالی بیوردی یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من
اتی الله بقلب سلیم

شعر

سلامت ایله کوکلی حسددن ... منور اوله تا نور احددن

نصیبك بو صفتدن آل کورکل ... ایراغ اولما غل الله الصمددن

المؤمن نزادده مؤمن در مشتقدر ایماندن
یعنی امین ایدر قوللرن قیامت قورقولرندن نتکم قرآنده
بیوردی لا یحزنهم الفزع الاکبر فخر رازی کوامعده
ایدر قیامت کوننده بر فرشته ندا ایلیه کم پیغامبر [illegible]
اولنلر اجتماع ایتسونلر پس پیغامبر آدلو کشیلر اجتماع
کیده لر بر طایفه عرصات میداننده قللر بنلره صورلر کم

سز کسسز بنلر ایدلر که بزم آدمز پیغامبر آدم نه
موافق کلمدی ولیکن مؤمنلر حق تعالی ایده که
بنم آدم مؤمندر سزک آدکز دخی مؤمندر سز دخی
اجمعا کرک حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر
که دکل خلا بو آنک الندن دلندن امین اولا نتکم
رسول حضرتی عم بیورر من کان یؤمن بالله والیوم
الآخر فلیأمن جاره بوائقه شعر

مؤمن اولغل کوردلا دیبکه که اولاسن امین
مؤمن اولمقلق دلرسک حاصل ایلا اکل یقین
شبهه دن کوکلوک آرت که یقین آشنا دیسک
قو بدن بلچق کدا زر استبن ماء معین

المهیمن حق تعالی مهیمندر یعنی حاضردر
قلدنک هر حالن کوردر حکایت ابرهیم بن ادهم رحمه الله

ایدر بر کیجه نمازدن صکره استراحت ایچون ایاغم اوزاتدم
هاتفدن آواز کلدی که پادشاه حضرتنده ادب ترک
ایتمک روا میدر حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن
اولدر که هر لحظه حاضر اولا تا حرکات و سکنات
غیر مشروع اولمیا شعر

بنک ایستکدیکجون حقدر مهیمن بس اولمغل آنک مکرندن ایمین
کوزتکل نفسکی هر لحظه دا بیم مخالف ایلمیا به قول فعلین

العزیز

امام غزالی رحمه الله علیه ایدر عزیز شول کشیدر که اندن اوچ
صفت اولا الاول بودر که آنک نظیری اولمیا الثانی بودر
آن بولمق قتی زحمتله اولا الثالث بودر که خلقک آکا
احتیاج چوق اولا اگر بو اوچ صفتدن بری اکسک اولورسه
اول کشیه عزیز دیمزلر مثلا کنشده بو صفتلردن

برآکسکدور بس آکا عزیز دیمیکر زیراکه کنشنک نظیری بوقدور
دخ آکا خلقنک احتیاج یوقدور لیکن آن بولموق مشکل
دکلدور انکیچون کیم سلطان اوزرنه لطف رعیت اوزرنه
لطف غنی اوزرنه لطف فقیر اوزرنه لطف چون بو اوچ صفت
حق تعالی حضرتنده بولنور انجق بس عزیز دیمک
آکا لایقدور زیراکه عاقللر آنک عظمت دکزنده موج
تفرجنده حیران اولدیلر وعالملر آنک نور شعاعنده
ذره کیبی سرکردان اولدیلر فصیحلرنک دلی آنک جمال
مدحنده لال اولدی بلیغلر آنک کمال شرحنده
شروع ایتمک محال اولدی

شعر

محال اولا که آکا ایرشه خیال بشر نچوک جمالنه بو خیره کوزلر ایله نظر
نچالری عظمت دکزنده موج الدی اثرلری چو بلورمز نچین بیلنی خبر
نه طاقت ایرمکه واردور ایریلیغه مجال بو عصرده یر کیم [illegible] کتاب جکره

فلک نصیب بواسمده اولدیکم خلایق آکا
محتاج اولالر خصوصا که اهم مهمدرنده که حیات اخرویه
وسعادت ابدیه دور امید بونک کبی کیشی غایتده آز
بلنور هم بونک کبی کیشیه ایرشمک دشوار اولور بو مرتبه
آدمیلرده یه انبیانکدور یه اولیانکدور یه علمانکدور
عزیز اولدورکیم اولمایه مثالی شعر دکالی خلقه اول ویره کمالی
مکانی اولیالم استیالر ایرشمز کیشینک آکا خیالی
کم ایدا ربیه منعند تفکر کرینه بی حجاب آکا جمالی
چون اولدور کیم بیلدیلم بولدیلی بس اندن ایر علوا دور زوالی
[illegible] رجباد اولدور کیم حکمنی دکل خلق اوزرنه یجرین
خلقنک آکا حکمی یجمیه بر نچه علما ایدرلر یجبه دیمک اولور
ور بر نچه علما ایتدیلر متکبر دیمک اولور [illegible]
فلک نصیب بواسمدن اولدیکم حق تعالی حضرتنک رسو لنک

شریعت احکامنه مطیع اولا تا جمیع خلایق انک حکمنه
مطیع اولالر امد آنک نشان ترک دنیاده شعر
نجا تعیین اده سینی اشارت • فجین تعبیر اده یا خود عبارت
سن اول جبار عالمسن که حکمک • کچیر یرلرده کوکلرده تمامت
جهانی یوق ادرسن کوز دکرسک • بنا اولدمده ایدرسن عمارت

المتکبر

متکبر اولدر که کندوزینه نسبت قلمن وجودات حقایر
کرمه عزت وعظمت کندیه لایق کرمه انجق امد
بونک کبی تکبر تنکری تعالی یه مخصوص در نتکم
حدیث قدسیده بیوردی الکبریاء ردائی والعظمة ازاری
بعنی عظمت وتکبر بنم حضرتمه براشر زیرا که
خالق ون رازق ون اما ادم اغلنلرنک اوللری عدم در
صکره انلر رحمنه دشجک بر قطره بخس نطفه در آخر
الامر

پسنلر جقرنه جیپل کوده در خصوصا اوکلرنده قیامت
کون وصراط کپرسی وطامو عذاب دخ وار در مستحق
جهنم اولرسا خنزیر اندن یکدر نظم
برکشینک که اولا اول بر قطره منی آخر جیفه اولا اندن اولا کبر منی
حسن بصری رحمه الله بر کشی کوردی که نازله بورر ایدی
اشبو نوعله برمک شول کشیه براشر که هر کن اجنده
اکلز کندنک نجسن بیا حال بودر کبر دایما اولخبث
قرننده کتر نکته بر دنیا اهل بر عارفه جکلند
اول عارف ایتدی اکر فخر کل طونلر کلیسه قیمت طونلرکده
سنده دکل اکر آتکلیسه هنر آتکده در سنده دکل
اکر نسبلیسه اول هنر آتالرکده در سنده دکل سنده
نه هنر وار آن آیت دردی حکایت بر کون سلیمان
پیغامبر عم اکی یوز بک لشکر جمع ایلدی وکان تخته

بندر دخترن بلکترد دنیا کوکنه یقین وارجق
بر آواز اشتدرکم اکر سلیمانک کوکلنده بر ذره
کبر اولیدی یقارو چقمیدم بلکه یره یددریدم
حظ العبد فلکدن نصیب بو اسمدن اولدر کم تکبرلک
ایلمیه عبادت حق حضرتنه معبود اولدغیچون ایلیه
ثواب طلبندن یا عذاب قورقوسندن ایلمیه والا لازم
کلور که حقی وسیله اتمش اوله لا لخلقه اول حود واقعده عکس
حق در وضد صدق در

شعر

اگر واریسه عقلک ات تفکر • وگر واریسه علمک ات تصور
که مخلوق فنادر وصفی لازم • بن امری ساکقندن بو تکبر

الخالق حق تعالی ازلده تقدیر ایلدی ممکنات ک
وجودن اول مرتبه بودر البارئ معناسی وجوده کتورمکدر
ایکنجی مرتبه بودر المصور معناسی صورت ویرمکدر

اوچنجی مرتبه بودر نتکم بر بنا بر عمارت یاپمق دلسه
اولا کوکلنده تفکر ایلر کم اول دارک نه شکل اوزرینه
بنیاد ایلیه اندن صکره آلتلرین جمع ایلر یاپر اندن
صکره دیوارلرین بچغله وکزجله صورر اندن نقش ایلر
حظ العبد قلکدن بو آدلردن نصیب اولدر کم خلق
تنکری تعالی یه ارشاد ایلیه

شعر

مقدر ایتدی جهانی یغیکن اول خالق
یرتدی رزق و هم رزق یینلری خلاق
مکمل ایتدی بر صورتیله هر برینی
زهی مصور قادر مکمل الاخلاق

الغفار غفار مشتقدر مغفرتدن مغفرت ارتمکدر
اول ارتمسی بودر کم عالم یرتدی وآدمیلر وحیوانات
دریتدکن حضرتنک صفات نوریله بونلری ارتر

اكر اول نورلر پرده اولمیه ایدی كل خلایق كوینرلردی
حق تعالی حضرتنك ذات نورینه دكین لردی نتكیم
رسول حضرت عم بیوردی حجابه النور لو كشفه
لاحرقت سبحات وجهه ما انتهی الیه بصره
ایكنجی ارتدكی بودر كیم بونلرك باطنلرنده كه نجسلر
ظاهرلرینك جمالی برله برزدی اوچنجی ارتدكی بودر كیم
بونلرك خاطرلرندكی یرحز اندیشلری ارتدكمسیه
بلدرمدی دردنجی بودر كیم یارین قیامت كوننده
عاصیلرك كناهلرین ارتره رسوا ایلمیه ستار
العیوب فلك نصیب بو اسمدن اولدر كیم خلقك
عیبین ارتره رسوا ایلمیه روایتدر عیسی پیغامبر علیه
السلام بركون اصحابیله كیدركن بر كلب اولوسینه
اغردی اصحاب ایتدیلر نه چركین قوقر عیسی پیغامبر

ایتدی شلری نه كوكجك آق یعنی عیسی بنلرم
تنبیه ایلدكم لسنك عیبین سویلمك حكایت
بركشی ایلدی بر دوست آن دشمنه كردی صوردكم
حق تعالی سنكله نه معامله ایلدی ایتدی الم بربرت
ورد بنده كوردم كم اچنده كناهلرم برلشی الیغا
اونتدم ایتدی بنك افسكا بن ایتدم الهی قمعا
اوتانورن رسوالقدن دیدم الله تعالی حضرت
ایتدی بو كناهلر اوتنمدن اشلدك رسوا ایتمدم
شمدكه اوتانورسن عجب رسوای ایلیم شعر
اشم دایم كنه آدم كنهكار ولی هر لحظه ارتران غفار
زهی احسان نه حدكم انكا كه یاوز فعلموزی اتمز اظهار
القهار قهار مستقدر قهردن قهر عبارتدر
غالب اولمقدر بر نیجه علما ایتدیلر كم یعنی غالبدر
حق تعالی قهار ...

دكل مخلوق اوزرنه بعضى علما ايتدلركم يعنى قهار در
يعنى تكبرلرو متجبرلرى الدررسنليه بر غز
ودر بل كلكم قهر وجوهى در اول بودركم يقلر
يوغكن وجوده كتردى اكنجى بودركم دركسز كوكلر
معلق طوردى اوچنجى بودركم جانى تن اچنده ساكن
ايلدى اكسنك انا سنده مناسبت يوغكن خط
العبد قلك نصيب بو اسمدن اولدركم دشمنلر
قهر ايليه امدى آدمينك دشمنى نفسيدر بس نفسن
قهر ايليه بيت بجز تو دشمن تو هيچ كس نيست
كه دشمن هيچ كس را همنفس نيست • بس واجبدر كم
كشى شهوتن وغضبن غير مشروعه اقدام اتمكدن
منع ايليه تا كه سعادت ابدى بولا شعر
اولمكدن الدن اولكل زينهار • تا ابد ديرى قلاسن خروار

جون سنى حق وير بيدى صيد جون • نفسكى صيد ات بودر طرفه شكار
الوهاب وهاب مشتقدر هبه دن هبه عبارتدر
تملك ايدن بغير عوض و غرض وهاب مبالغه در
امدى بو معناده وقتى كم عطالر جوق اولسه آنك صاحبنه
جواد ديرلر وهاب ديرلر امدى هبه متصور دكلدر
جود الا الله تعالى نكدر زيرا حق سبحانه وتعالى
هر قنق محتاجه عطا ايتسه عوض اومبا اتمز يه بر غرض جون
اتمز آدم اوغلنلرنك خلافنجه زيرا بنلرك عطالرو هبهلر
عوضدن و غرضدن خالى دكلدر يه دنياده يه آخرتده
بس حقدن غيرى بخشش ادجى كشلره مجاز ديرلر وهاب
ديمزلرو جواد ديمزلر حكايت بركشى ايدر مكه الله وار دم
مكر بر پير كوردم كعبه يلنجق طواف ايلردى ايدردى كم
اى مخلوقات يوغكن وار ايلين او تنكرى مسن كه سنك

اردکی بلنجق طواف ایلیم حال بودر کم کوریلمشن . بن ایتدم
ای شیخ حق تعالی حضرتنه کستاخانه سویلمک روا دکلدر
بو بلده دخی کوچونی قادر کندی برده مدن صکره
کوردم بر حریر جبه کیمش شاد اولمش ایتدم کرم
کم عنایت ایلدم خلعت ویردی هذا النید ملک
بس قول متصور دکلدر کم وهاب اوله مکر کم دکل
مالن وجانن و بدنن حق یولنه صرف ایلیه حق
تعالی رضا سیچون انجق نه احتیاجه وار معجون
دنه طامودن قرتلمغچون

شعر

انک بخشیشی خالیدر عوضدن ۰ انک احسانی عاریدر غرضدن
زهی وهابکم ذات قدیمی ۰ منزه اولدی جوهردن عرضدن

الرزاق رزاق اولدر کم برادره رزقلری ارشدرر
بلکه کم رزق ایکی درلودر بر رزق ظاهردر و بر رزق

باطن

باطندر رزق ظاهر اول طعاملردر که ظاهر چون درکم
اولتندر و رزق باطن اول معرفتدرکم باطنچون در
که اول کوکلدر الکنج رزق اشرفدر اولک رزقدن
آنکچونکم ثمرسی حیات ابدیدر اولکی رزقک
حاصل قوت بدندر رزق اولدرکم حیوان آنکله
منفعتلنه یعکدن اچمکدن کیمکدن کرکسه
حلال اولسون کرکسه حرام اهل سنت مذهب بودر
اما معتزله مذهبنده حرام رزق دکلدر انلرک
تعریف ازرنه لازم کلور کم حرام ییننلر تنکرینک رزقن
یمدن آخرته کیتمش اوله لر بو خود محالدر حکایت
ابرهیم خواص ایدر کعبه یه کیدردم بر یکده اغردم
ایتدم ای یکت قنده کیدرسن ایتدی کعبه یه کیدرن بن
ایتدم قانی ازغک ایتدی شولکسه که کوکلر و یرلر صقلر

قادر درکم بن کعبیه الده چون کعبیه واردم اول یکیدی
کوردم کعبه یه طواف ایلر سلام وردم جواب وردی
اندن صکره ایتدی ای شیخ اولخته لغک هنوز
باقی مدر یعنی دنیچون غصه لنمق کوکل خسته
ایلر حکایت امام اصمعی رحمة الله علیه ایدر بصره
مسجدندن چقدم کیدردم کوردم براعرابی بردوه یه
بنمش کلور چون یقینه کلدی ایتدی قندن کلرسن ایتدم
شول اوردن کلورن کم رحمان حضرتنک کلامی اوقنر
ایتدی اول کلامدن اوقی اشدیین بن دخی باشلادم
والذاریات سورسن اوقدم تا اشبو آیته دکن کم
وفی السماء رزقکم وما توعدون چونکه بو آیت
اشتدی حال اشغال ایلدی بوغزلدی کلنه کدنه
اولشدردی قلجن برقدی اوقن ویاین برقدی واردی بولنه

کتد

کتدی اندن صکره هارون الرشید له کعبیه واردم
طواف ایدرکن اول یکیدی کوردم غایتده ضعیف
اولمش یوزینک رنکی متغیر اولمش بنی کوردی سلام
وردی ایتدی بر دخی اوقیورمسن بو سوره یی اول اندن بنه
اوقدم چون بو آیته اشتدی کم وفی السماء رزقکم
وما توعدون همان ساعت چاغردی ایتدی تکری تعالی نک
وعده سن کرچک بولدق اندن صکره اشبو آیتی اوقدم
فورب السماء والارض انه لحق مثل ما انکم تنطقون
یعنی حق تعالی حضرتی انداجه ایدر کم بریرلر کوکلر تکری
حقیچون رزقکز سزه ورلشدر شکم سزکم کلیج ایلدی
بلمکدره شنکا ایلمرسزا ول اعرابی بو آیتی اشدکن
فریاد ایلدی چاغردی ایتدی الهی سبحان الله حق تعالی
حضرتن عجبا کم قاقتدکم انداجه دی اوچ کره بو

کم
سی
لدین

وجهله جائزدر دخی جان تسلیم قلدی بو حکایت کشافده
مذکوردر حکایت منهاجده ایدر شیخ ابا یزید
بسطامی یه بر کشی کلدی توبه دلدی شیخ ایتدی گناهک
ندر ایتدی بللم ایتدی سبن اچاردم کفن صویاردم
بک سین اچدم الا کشینک یوزن قبلدن بکاکوردم
انجق شیخ ایتدی اول مسکینلرک یوزلرن قبلدن
دوندردکلر رزقچون قیغو و غصه یدکلریچون در
حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن اولدرکم الدینه
اول بودرکه حق تعالی نه قسمت ایلدیسه اکا راضی اولا
اکنج بودرکه کندونک الن تنکرینک خزینه سن ایلیه
هر نه بلورسه تنکری تعالینک قللرینه صرف ایلیه شعر
کلر رزقک سکا کوکدن محقق پس انک وعدنی طتغل مصدق
غمی سکرچون هر لحظه حقدن دلا کل تا اداجانک موفق

الفتاح فتاح تنکری تعالی حضرتنک حقنده محتمل در
اک معناء اول یعنی حکم ایلیجیدر مخلوقاتک آراسنده
تنکری حاکمدر مشکل اشلر بیان ایلر حق تعالی حضرت
دخ قللرینه حق و باطل بلدردر پس فتاحدر اکنج
بودرکم خیر قپولرن اچر کاه پیغمبرینه مملکت
فتح ایلدرکم بیردی انا فتحنا لك فتحا مبینا
کاه ولیلرینک کوکللرندن حجاب کترر ملکوت عالمنک
قپولرن اچرکه ما یفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك لها
پس حق تعالی لا یقدر که کوکللر قپولرن اچا اکا فتاح
دیرلر حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن اولدرکه حق تعالی
حضرتنه تقرب کسب ایلیه تا انک دلیله مشکلر کلید
اچلا و دخی خلقک دشوار اشلرن دینلرو دنیالری
امرنده یاردم ایلیو آسان اولا

سندن اولدی خلقکا دولو فتوح عقل و فهم و حس و تن و روح
چون حبیبک امتیازی کریم ای الهما بیزی ننالم قوم نوح

العلیم

علیم فعیل وزننه در مبالغه در عالمک حق تعالی
حضرتنک علمی مخالفدر مخلوق علمنه بر قاچ
وجهله اول بودر کم حق تعالی بر علمله متعدد نسنه لر
بلر مخلوق علمی بویله دکلدر ایکنجی بودر کم حق تعالی
علمی تغیر اولمز معلومات تغیر بره مخلوق علمی
بویله دکلدر اوچنجی حق تعالی علمی مستفاد دکلدر
حواسدن مخلوق علمی مستفاددر دردنجی بودر کم
حق تعالی حضرتنک علمی بر نسنه یه متعلق اولسا
غیر متعلقدن غافل اولمز مخلوق علمی بویله دکلدر
بشنجی حق تعالی علمی متناهی دکلدر مخلوق علمی

متناهیدر مشایخ رحمهم الله ایدرلر هر کم انک علمن بلدیسه
صبر ایلسون بلاسنه شکر ایلسون عطاسنه عذر ایلسون
نفسنک خطاسنه حکایت بر عارف کشیه صوردلر کم
آدم اوغلنلر رزقلرن طلب ایلسونلرمی عارف ایتدی
رزقک مکانن بلرلرسه طلب ایلسونلر ایتدیلر تنکری
تعالی حضرتندن رزق دلسونلرمی عارف ایتدی کم
اول انتدبیسه دلسونلر لطیفه حکما ایدرلر علیم
آدمیلر مقصودینه ارشدررر علیم اوچ حرفدر عین در
لامدر میمدر عینک اشتقاق علییندندر لام
اشتقاق لطفدندر میم اشتقاق ملکدندر
عالم علیینه ارشدررر لام عالم لطفه ارشدررر میم
عالم ملکه ارشدررر حظ العبد قولک نصیبی بو اسمدن
مخفی دکلدر ولیکن حق علمنه مخالفدر وجهله

كل وجز دا ايره سن بغدادِ اول علم قديم

بودكزده يوزمادي نيجه علم اتي حكيم

چون انك علمين بلدك ايشك اضمزلي اكا

حاشكم اونيده قل لا ادرين الله عليم

دوكلي حالوك بيلمز ايو يا وزدون كون

نيجه اوز حز يوزكا امدي بو اول لطف عظيم

مالك اصيسي طفتنز محشره وار نجغز

ماكراول كيشي كم انده ايلده قلب سليم

كوكلكول تيلو صفتلارين بعني كيدرب

ايو خلقيله برابيت اوله جنتده مقيم

القابض الباسط حق تعالى قابضدر يعني قبض
ايلر جانلر تنلردن وصدقلر يا ايلردن يا الباسط
يعني جانلر تنلرده بسط ايلر و رزقلر اغنياده بسط ايلر

حظ العبد قلك نصيب بو اسمدن اولدركم جوامع كلميله
خلقك خاطرين كاه رجادلايله كاه خوف دلايله
قبض ايليه نتكم رسول حضرت عليه السلم بركون قيامت
احوالندن وعظ ايليوردي ايتدي حق تعالى آدم پيغامبره
بيرسزكيم يا آدم اغلنلوكده جهنم نصيبن چقر
آدم ايدر يا الهي نه قدر چقرين حق تعالى ايدر يا
آدم بكده برين اچمه اغوزبي طقز يوز طقسان طقزين
جهنمه ورر ايله ديجك اصحاب عظيم ملول ومقبوض
اولدلر رسول حضرت ايتدي يا اصحاب ملول اولمك
كم حق تعالى حضرتندن اميدوارم كم سز امتلر اهلنك
نصف اوله سز بنم امتمدن ديدي بس بونيله ديجك صحابه
شاد اولدلر بركزدن تكبير ايتدلر شعر

قدرت قبضسن اچنده قمو خلق زبون

کمسنک زهره سی یوقدر که دیه بونیچون
قبض بسطیله تصرف ایدر اول لیل و نهار
یوغ وار ایلمک استرسه دیر کن فیکون

الخافض الرافع

خافض در الچق ایلر دشمنلرن شقاوت ورمکله
رافع در یعنی یجلدر دوستلرن سعادت ورمکله
تنبیه العبد تلک نصیب بو اسمدن اولدر که حق تعالی
الچق ایلدکن الچق ایلیه و یجه ایلدکن یجه ایلیه
حکایت برکشی کوردیلر کم هواده اوترر ایدیلر
بو مقامه نه سببله ارشدک ایتدی حق یوجه ایلدکن
یجه طتدم و الچق ایلدکن الچق طتدم تنکری تعالی
بنی بو مقامه ایردی

شعر

هر که یوجالمک دلرسه نفسن الچاغ ایلسون

وَدخی اسمای حسنی نک جمیعسیله تخلق ایلیه تا جامع دنلکا
لا یبقی ولا تذر شعر شول کنی اونتمغل کم حضور ایله ناگهان
دیرله انده اننلر جمع اولا خلق جهان
اوله قاضی انده اول حق هم منادی جبرئیل
قوله انده ترازو صورله پیر و جوان
شمد بو سویلامین انده امر اننده سیله
هر نکم اشلادیلرسه ایده لر بر بر عیان
کوزدیا کم بن حرامه بقمیدم دنیده
دل دیاسی در که سویله دم بهتان یلان
قولق ایدیسر که ایشتدم مدی چوق هرزه لر
ال دیاسیدر که طتدم مدی حرامی بی کمان
آیق ایدا کم حرامدن یا که بو ردو مدی
نیجه سرلر اولسزده اول کز اتیمده عیان

اللی بک یل طورلر اندن الی بولینه لر
بیرنک بیری جهنم بیرنک بیری جنان

الغنی المغنی حق تعالی غنی در نتکم بیوردی
والله الغنی وانتم الفقراء هم مغنی در نتکم بیوردی
الذی اعطی کل شیء خلقه ثم هدی حق سبحانه
و تعالی واجب الوجود در لذاته وصفاته پس غنی در
کل موجوداتدن و هر نسنه کم کندونک غیری در ممکن
لذاته در موجود در انک ایجادیله پس اندن ایرقلر
فقیرلردر حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر کم
حق تعالی ذکرنه مشغول اوله اولا کم انک عظمت ذکرنده
مستغرق اوله حاجت دلمکا امکان قلمیه پس اول
وقتن شکر سبیله غنی اولور اگرچه ترتیبنده وفور
همتله کندو موصوف اولدوغی صفتی ایرغا کسب ایتدرمیا

شبله

پس مغنی اولر شعر جو حقک کسندن یوق احتیاجی
طیوردر بر نفسده یزبکاجی دوزلر دایما طوقر فلکلره
سنکجون تا بیالر بزلماجی

المانع

امام قشیری رح ایدر حق تعالی مانع در یعنی منع ایلر
دوستلرندن بلالر یاخود منع ایلر هر کمدن دلرسا
امدوقتی کم دوستلرندن بلای منع ایلرسا بونلره
لطفا شلمش اولر و هر کاه کم بنلردن عطای منع ایلسه
بنلره فضل اشلمش اولر حکایت ایدرلر کم موسی ع م
برکن ابتداالهی اجیب طورن حق تعالی وحی ایلدکم
آجلغک بن بلورن موسی ابتدا ایمد طعام و رسکا حق
تعالی بنند دلرسم ویرم امام غزالی ایدر حق تعالی
منع ایلر هلاک سبلرن دینلردن و بدنلردن هر
کشنکم حفیظ معناسن فهم ایلدریسه مانع معناسن

فهم ایلدیجی زیرا که منع اضافتده سبب مهلکه حفظ
اضافتده محسوسه عن الهلاک بس مقصود منعدن
حفظدر زیرا که منع اسباب هلاکی حفظچوندر اما
حفظ منعچون دکلدر بس هر حافظ مانعدر هر مانع
حافظ دکلدر **حفظ العباب** قل مانع شول وقت اولورکیم
کندوزن حرامدن صقلیه **شعر**
صاور دوشندن اولدخی بلالری شقاوت اهلنه ویرمز عطالری
دلرسک نعمتی اندن دلا کشل چون اندندر قموده دوالری
الضار النافع بو ایکی صفت حق تعالی حضرتنه
مدحدر زیرا که بتدرک نقصان عیبدر بتکم بیوردی
هل یسمعونکم اذ تدعون او ینفعونکم او یضرون
یعنی ایدی ابراهیم اول بتلره طپینلره کیم بتلر سزک
دعاکزی هیچ اشدرلرمی یه سزه اصیلر و زیانلر ایرشورمی

یعنی بو صفتلرله موصوف اولمیان ناقص اولور الوهیته
لایق اولمز **امام غزالی** ایدر هر نسنه کیم حقدن
ایرقدر ممکن لذاتهدر هر ممکن لذاته محتاجدر مرجحه
بس هر خیر و هر شر تکریدن صادر اولور امدی بو ایکی
وصف یه معتبردر احوال دنیاده یاخود معتبردر احوال
دینده اما دنیاده بودر کیم بعضی قولن بای ایلر
و بعضیسنی یوقسل ایلر بعضیسن تن درست ایلر
و بعضیسن خسته ایلر واما احوال دینده بعضی
قولنه هدایت ویرر بعضی قولنه ضلالت ویرر بعضیسن
حضرتنده مقرب ایلر و بعضیسن ساحت عزتندن
مبعد ایلر **امام غزالی** ایدر هر خیر و شر و نفع و ضرر
تکری تعالی حضرتندن صادر اولور گرکسه اول خیرات
فرشته یخود انسان یه حیوان یه جمادات واسطه سیله

اولسون بر واسطه سز اولسون ودخی هر شر که موجود
اولور کرکسه واسطه ایله موجود اولسون کرکسه واسطه سز
دکلسه حقدندر بس طعام بدنه منفعت ایلدکی
یه طیردوغی کندوزندن دکلدر بجود بلانک اغوسی
کندو نفسندن دکلدر **حکایت** موسی پیغامبرک عم
دش اغردی حق تعالی ایتدی یا موسی فلان اوت دشک
اوزرینه قو تا درد ساکن اوله جون اوت قودی خوش
اولدی صکره ینه اغردی وقتی اول اوت ینه دش
اوزرینه قودی اغری ساکن اولمدی ایتدی الهی اول اوت
اول دشم اوزرینه قودم منفعت ایلدی شمدی ایلمدی
سبب نه حق تعالی ایتدی اول قودوغک بنم دستورمله
قودکدی انکچون نافع اولدی صکره قودوغک بنم
دستورمله اولمدی انکچون منفعت ایلمدی **حفظ البدن**

تنکری تعالی نک صالح قوللرندن ضار شول کشیدرکه
خلقه زیان ارشدرنه حق رضاسن اختیار ایلدکیچون
یعنی غزا ایلیه کافرلر قتل ایلیه واهل جنایته حد
وتعذیر رعایت ایلیه **ودخی** نافع اول قولدرکه تنکری
تعالی نک قوللرینه منفعت ارشه یا دینینه یا دنیاسینه

شعر بلکه آنک قدرتی آثاردر اشبو جهان
خیر وشر اندندر منع وعطا اصلی زیان
هر اشی علمیله اشلر بوقدرا یشندر خطا
امر بق نیجه مرتب در زمین آسمان

النور حق تعالی نوردر زیرا نور اولدر که کندوزی
آشکاره اوله کندودن غیری دخی آشکاره ایلیه هر
گاه که وجود مقابل اولسه عدمه ظهور وجوده
مخصوص اولور بس عدمدن کزلرک نسنه یوقدر حق

تنده

تعالى جل وعلا ازلده كندو ذاتنده آشكاره يدى پس
آشكاره ايلدى شول ممكنات كه عدم ظلماتنده قلمشدى
يعنى وجود ابد بلغنه كتردى لاجرم اكا نور ديمك لايقدر
نتكم قرآنده ياد قلدى الله نور السموات والارض يعنى
الله تعالى كوكلرده ويرلرده نورلر يرادر مصنف العبد
پس قنقى كشينك كه كوكلنده معرفت وار ايسه اكا نور ديمك
درست در شعر هر كشى كه علمله عرفانله مشهور اولا
لاجرم حق نورله كوكلى انك بر نور اوله
نوره لايق اولمدى شول جاهلك كوكلى كه اول
بو جهانك دولتيله ماله مغرور اوله
الهادى شيخ محيى الدين العربى رح ايدر هدى بيان
هادى بيان ايليجى در سعادت يولن شقاوت يولندن
دخى منفعت يولن مضرت يولندن علومده واعمالده

واحوالده امام فخر رازى ايدر علومده حق سبحانه
وتعالى هادى در يعنى مخصوص ايلدى قللرندن هر
كمى دلرسا معرفتله مكرم ايلدى توحيد نوريله
نتكم بيوردى ويهدي الى صراط مستقيم هادى
اولدر كه ممكن در هر امته حق يولن بيان ايلمكله
اولا پس بو تفسيرجه صفات ذاتدن اولور ودخى
ممكن در كه هادى مفسر اولا نصيب دلايليله يعنى
حق طريقن استدلال برله بلدره پس هادى بو تفسيرجه
صفات فعلدن اولور ودخى ممكن در هادى مفسر اولمق
اشبو وجهله كم هدايت خلقتنك كوكللرينه يارده
هدايت معرفت در امام غزالى ايدر هدايت وار در
خاصلره تا اولا الله تعالى بلدرلر انلرى صكره
ايتدلر كم اشبو موجوداتنك قدرت آثاردر ودخى

هدایت ویردی عوامه حتی انلر دخی اول مصنوعی بیلدیلر
اندن صکره صانعی بیلدیلر و هدایت ویردی حیوانلره
تا اتی لرین و زیانلرین بیلدیلر نتکیم اوغلنجقلر انالرینک
طوغجق انالرینک امجکلرین امزرلر و قوش یوره جقلری
یمرده‌دن چیقجق دانه چکلردی درلر یورلر و اوده جقلر
کومج ایچنده یولرین مسدس درزلر کندنک بدینه
اول شکل موافقدرق اولدیغیچون فلان حیوانلری بونلره
قیاس ایتکل نتکیم بیوردی الذی اعطی کل شیء خلقه ثم
هدی تفسیر کشافده ایدر افعی یلان بیک یشادیغی
وقتن کوزسز اولور رازیانه طلبنده طاغلره و دیکلره
اشر بوستانلر ایچنده رازیانه یی بیرغنه کوزین سورر
کوزو کوزکرر اولر جالینوس ایدر یر التنده ساکن
اولن جانورلر یلان و تلان جانورجقلر بهارده

یردن چیقدقلری وقتن کورمز اولورلر رازیانه‌یی بیرغنه
کوزلرین سوررلر بینه کوزلری کورر اولورلر ودخی رازیانه
باغرطمرلرینک سددسن اچر بلغمدن عارض اولن صتمیه
فایده ایلر اکر اوغلن امزرن عورت یرسه سودن ارتورر
اکر صویین کونده شربه چکرلرسه صو اغلقدن منع ایلر
هم کوز منور ایلر اکر بول محبوس اولن ان قیندب
صوین ایچرسه صوی بول اچلر سبحان العلیم بنی هادی
قلردن پیغامبرلردر و ولیلر و عالملردر شعر

سن هدایت ویر اکر تا اولاوز مستقیم
بعسه قالورز شقاوت ظلماتنده مقیم
بلدی دولت هرکما اردی هدایتنکرد
هرکما ارماد بیسه لاجرم اولدی لییم

البدیع امام رازی ایدر بدیعده اک وجه واردر

اولی بودر کم بدیع اکا دیرلر کہ انک مثل و نظیری اولمیا
بو تفسیره جه بدیع صفات ذاتندن در اکر مبدع معنا
سنده در یعنی یراد جدر مثالسز بس بو تفسیره ازینه
صفات افعالدندر حظ العبد قولدنه بدیع شول
کشیدر کم سنتلر وضع ایلیه شعر
عالمی یارتن بو قدرت ذو الجلال ۰ ایلمادی کمسدن هرکز مثال
بردم استامز یر تماغه تحوه ۰ صقلمقدن ذاته ارمز ملال
الباقی شیخ محیی الدین العربی رح ایدر متیقنده
باقی اولدر کم انک بقاسی کندو ذاتندن اوله الاجرم
اکا عدم جایز اولمیا فخر الدین الرازی ایدر حق تعالی
واجب الوجود لذاته در یعنی عدم قابل دکلدر وجودندن
هیچ بر وجهله ابد بر نسنه نک کم حال بویله اوله بس
دایم الوجود اولور ازلده و ابدده ازلدکی دوا منه قدم

دیرلر قدیم اولدر کہ انک اول اولمیا باقی اولدر کہ انک
آخر اولمیا حظ العبد قول شول وقتین باقی اولور کہ
عبودیتده باقی اوله نتکم حق تعالی دبو بیتده باقی در
زیرا مخلوقک اول وصفت احتیاج در شعر
خدایا سن اول سلطان باقی ۰ کہ ویردن بزه جود برابی
الهی لطفکیله قللرو کتا ۰ مدد ایلا کہ ابدا لو یرلی
الوارث محیی الدین العربی ایدر وارث اولدر کم
ملک لرا کا قلا ما لکلرا الدکندن صکره امدا ول الله
تعالی حضرتده در زیرا کہ باقی اولدر خلقنک فناسندن
صکره امام رازی ایدر کل موجوداتک مالک الله تعا ایدر
لیکن کندونک فضلیله بعضی نسنه بعضی قولنه ملک ایلد
و فتی کہ السلر اول ملکلر بنه اوکلی اسسنه قلور وارث
اولدغ بو وجهله در شبو معنایه اشارت ایلر بو آیت کہ

لمن الملك اليوم لله الواحد القهار يعني اى انلركه
پادشاهلق و ملك بزم دخى درزلر ايمدى كوكل بوكن پادشاهلق
ملكدر صاحب كشاف ايدر قيامت كوننده بر فرشته
ندا ايليه كه لمن الملك اهل محشر جواب ويررلركه
لله الواحد القهار يعني اول كونكه نكدر كم قهر ايليجدر
بعضى روايتده ايدر محشر اهل غايتده اوتندقلرندن
بو سؤاله جواب ايدميكر بلكم جواب كندى حضرتدن وره
شيخ صدر الدين رح ايدر حق تعالى دايما متجلى در
اسماسيله ليكن هر زمانده حكم تجلى مختلف اولر
مثلا حق تعالى ازلده احديت و باطن صفتيله تجلى
ايلردى كندو ذاتنده ابرق صفتلرنك احكام احديت
صفتنك حكم تحتنده كزلو يدى اندن صكره حق تعالى
تجلى ايلدى ظاهر صفتيله عالم ظهوره كلدى عاقبت

احديت صفت غيرت ايليه بس قهاريت صفت
تجلئ عام ايليه اول تجليده جميع موجودات فانى
اولالر و ندائ لمن الملك ايليا بلا داع ولا مجيب
صفت الوهيتله كندو حضرتنه كندو جواب ويره
لله الواحد القهار بيت بارخى بشه دخى ارزد تو
لمن الملك واحد القهار حظ العبد قل شول وقت
وارث اولر كم پيغامبرلرك علملرن تعلم ايليه
و سنتلرليه عمل ايليه كه العلماء ورثة
الانبياء شعر
قالمسردر اسزدكال ديار ٭ عالم ايچنده قلميادى باز
ديسر اول زمانده اول واحد ٭ لمن الملك واحد القهار
الرشيد امام رازى رحمة الله عليه ايدر بو اسم
قرآنده واردر اولمدى رشيد مشتق در رشددن رشد

استقامت در ضددر غیتک غی بولسز اولمقدر پس
رشید فعیل در امدی رشید اک وجه اوزره در بوردکر
فعیل فاعل معناسنه در پس رشید راشد معناسنه در
اول شول کمسه در که انک رشدی اولا حاصل راجع اوله
شبو معنایه کیم رشید اولدرکه انک افعالنده عبث
اولمیا تدبیرنده سهو اولمیا تقدیرنده لهو اولمیا
بلکل کیم جمیع مقاصد امور دینیه ده و دنیاویه ده
طریق صواب اوزره واقع اولا نتکم بدیع معناسنه در
بو تفسیر جه حق تعالی حضرتنک ارشاده راجع در هدایته
هدایت بجذب حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن
اولدرکیم کرکلو اشلر اشلیه کرکمز اشلر ترک ایلیه
کردلار بسک کیم اولاسن رشید ۰ خلق حقدن یاکه بلتای سعید
تا جناب قدسه اولاسن یقین ۰ هم عذاب حرتا رندن بعید

الصبور

امام رازی رح ایدر صبور قرآنده وارد دکلدر معناسی
حلیم معناسنه یقیندر اما فرق بودر کیم مکلفلر
تنکری تعالی نک عذابندن امین اولورلر حلیم صفتنده
اما صبورده امین اولمزلر امام غزالی رح ایدر صبور
اولدر کیم اومز ترجک انتقام ایلمکا عاصیه وقتندن
الرو بلکه ترک ایلر اوقت معلوم دکن و وقت محدود ده
دکن حظ العبد قول شول وقت صبور اولور کیم خلق
آن انجدجک انتقام المکا اومیه شعر
صبور اولمق دلرسک ای دلارام ۰ تحمل ایله کر ایدلر ابلام
زهی صاحب سعادت شول کشی کیم ۰ اولا دنیاده عقباده نکونام

الباب الثالث فی بدء الارواح

بلکل کیم دکل موجودات رسول حضرتنک نورندن

یرادلدی نیتکیم بیوردی انا من الله والمؤمنون منی ابن
عباس رضی الله عنه ایدرکه چون تنکری تعالی دلدیکیم اشبو
عالم یاراده بش بر جوهر یاراتدی اکا هیبت نظرین ایلدی
اول جوهر اکی پاره اولدی رحمان هیبتندن اما یاریسی
اود اولدی و یاروسی صو اولدی اود صوا ازرینه چقدی اودک
اودندن بر تتون چقدی کوکلری اول تتوندن یاراتدی
اول صو موج اردی کوپکلندی اول کوپکدن یرلری یاراتدی
اندن صکره عناصر مفرده یاراتدی آخر موجودات دکین
حق تعالی قرآنده بیوردیکیم ما کان محمد ابا احد من رجالکم
ولکن رسول الله وخاتم النبیین یعنی محمد سزده
و سزک عالملرکزده دکلدر لیکن تنکرینک رسولیدر و
پیغامبرلرک مهریدر اول شول کشیدرکیم اجماق خزینه
لرندکی جوهرلرا کا عرض ایلدم اول بقدوغ یردن کورنه

ازمدی هرکز اول جوهرلره نظر ایلمدی نیتکیم بیوردی
ما زاغ البصر وما طغی و هر میدانده اولیت مرتبه سن
الیبدر اول ترو تدرکه عدمدن وجوده کلدی انک
جانیدر نیتکیم بیوردی اول ما خلق الله روحی و اکر قیامت
میدانندیسه اول کوهرکیم صور صدقندن باش قلدره
انک وجود کوهریدر نیتکیم بیوردی انا اول من ینشق عنه
الارض و اکر شفاعت مقامندیسه اول شفاعت ایلین
اول المسدردر نیتکیم بیوردی انا اول شافع و اکر صراط
کیرسندیسه اول بیشر و اولسدر نیتکیم بیوردی انا
اول من یجوز الصراط و اکر اجماق صدرینک صاحب
منصب لغندیسه اجماق قیوسن اول آچن اول اولسدر
نیتکیم بیوردی انا اول من یفتح له ابواب الجنة
و اکر عاشقلره سرورلکله اولرسا و مشتاقلره دیشولکله پسه

اول عاشقکه معشوق دیداری کورنه اول اولسه‌ در نتکیم
بیوردی انا اول من تجلی له الرب ایدر بو دکل فضیلت
اگرچه بکا مخصوص در لیکن هرکز بنلر کبی فخر ایلمزوم
بلکه بنم فخرم فقردندر نتکیم بیوردی الفقر فخری
ایدر بن بو فضیلت ایله موصوف اولدوغم اتمامک فخردر بنم
فخرم یوقلقدر زیرا که هر نسنه فی حد ذاته فانیدر
حق در که باقیدر لذاته الحق جمیع موجودات رجوع
ایدرلر فنا ایله انک حضرتنه بس انک غیرینه وجود
حقیقی یوقدر وجودی اولمیجق صفات خود قندن
اولسون نتکیم فخر الدین عراقی لمعاتنده ایدر بیت
آنرا که زخود وجود نبود … اورا زکجا جمال باشد
خصوصا که عاشقلرک یولی محبت و عشقدر امدی بو یلده
یوقلغله بورینرسه در که نتون لکله بو رمز

بکا نه خراسان نه عراق اولدی مراد . یاردن نه وصال نه فراق اولدی مراد
جفت اولمزدن نفس مرادیله هرکز . فقر اولدی بکا فخر چو لحاق اولدی مراد
بو مشهوردر که رسول حضرتنک کوکلکی بوغزی ایله جهتدن
اتوردی اول بودر که رسول حضرت دین کنشدر حال بودر که
کنشنک کوکلکی اولمز الله بودر که رسول حضرت دین سلطاندر
سلطان خود کندیسی کولکه در نتکیم بیوردی السلطان ظل الله
کولکنک خود هرکز کولکسی اولمز زیرا که چون توجه خلق
جانبنه اولا ایدی نور بغشلیجی کنش اولوردی نتکیم قرآنده
مدح ایلدی وسراجا منیرا و چون توجه حق جهتنه
اولا ایدی اول حضرتک کولکسی اولوردی نتکیم بیوردی لی مع الله
وقت لا یسع فیه ملک مقرب ولا نبی مرسل و مولانا
جلال الدین قدس الله روحه مثنویده بو حدیثی اقتباس
ایلمشدر لی مع الله وقت بود آن دم مرا لا یسع فیه نبی مجتبی

اگرچه انبیانک هر بریسی بر امتک کاربانندهٔ سالارلر
دکلسی گزیده بندهلر لیکن برنجسن برنجسنک اوزرینه گزیده
ایلدی نتکیم بیوردی تلك الرسل فضلنا بعضهم علی بعض
منهم من کلم الله ورفع بعضهم درجات وآتینا
صاحب کشاف ایدر سبب تفضیل بعض الانبیاء علی
بعضهم بونلرک تفاضلیدر حسناتده برنجه پیغامبره
مکالمه ایلدی ترجمانسنده اول موسی پیغامبردر
و دخی برنجسنک درجاتن غایتده یجلدبدر قلان پیغا
مبرلر اوزرینه یعنی مرتبهلر متفاوت اولدی عندن صکره دکلندکا
افضل اولدی چوق درجهلرله امدی اول محمد مصطفادر ع م
علی حسب الظاهر زیرا اول مفضلدر دکل پیغامبرلر اوزرینه
اشبو جهتدن کم اول معجزات کم انکا ویرلدی ابرق
پیغامبرلره ویرلمدی بک معجزات واردی یا خود دخی ارتغد

چون حق تعالی بو آیتده وجه تفضیل برله موسی بیان ایلدی
اشبو وجهله کم مکالمه فضلیدن قلدی و عیسانک تفضیلن
بیّنات ایله بیان ایلدی یعنی معجزات ایله بس محمد مصطفی افضل
اولدی دکل پیغامبرلردن زیرا کم رسول حضرتنه ویرلن
معجزات هیچ بر پیغامبره ویرلمدی امدی قنجه کتدی
انصاف شول احمقک کم محمد قلن پیغامبرلر له
درجه مساویدر دیدی حق تعالی کا انصاف ویره شعر

فضایل کم ویرلدی انبیایه • دکالیسی ویرلدی مصطفایه
عطالر کم ویرلدی اول رسوله • نه بیتسوله ویرلدی اول نبایه
قمو نوری تجلی ایلادی نوری • یوزی طلعه اوردر کوکلر آیه
کنش دیلادی کم باقه یوزینه • قمشدی کوزلری قلدردی آیه
چون اول حق حضرتینه قلدی نازی • بس امدی ایکی کلیسن آن آیه

سؤال اگر ایدرسک کم چون محمد مصطفا دکل پیغامبرلردن

افضلدر بس نیچون بیوردکم لا تفضلونی علی یونس
ابن متی یعنی متی اوغلی یونسك اوزرینه بنی یکلمك جواب
[illegible]سلم رسول حضرتی معراجه واردوغی کیجه اجماق
اچنده تواضع اهلنك درجاتن کوردی انکچون
بویله دیدی یا خود امتنه تواضع مقامن تعلیم
ایلدی کتاب معجزاتنده ایدر دکل پیغامبرلرده نه
قدر معجزات وار ایسه بزم پیغامبرده واردی اما
آدم پیغامبرده اوچ معجزه واردی اول بودرکم بر نیچ
جانورلر برله کلیج ایلردی ایکنجی بودرکم اکا برطی اولردی
اوچنجی طاغدن صو آقتدردی امدی بو اوچ معجزه بزم پیغامبرده
دخی واردی اما آدم پیغامبر جانورلرله سویلشدوکی اولدرکه
بر جماعت کلدیلر ایتدیلرکم بزی جانورلر انجتدکلر دیدیلر
آدم پیغامبر اول جانورلری قغردی ایتدی اشبو جماعت نیچون

انجدرسز اول جانورلر ایتدیلر آنکچونکم بنلر قوجلرده
اما ایکنجی اولدوغی بودرکم اجماقدن چقردقلری وقتن
هندوستانه برقدیلر توبه ایلدی حق تعالی توبه سن
قبول ایلدی هم دستور ویردی حوا بله بولشمغه اول
سفرده یوردیلر در حال عرفاتده بولشدیلر اما اوچنجی
اقتدوغی اولدرکم بر جماعت کلدیلر صوصزلقدن شکایت
ایلدیلر اکن آدم پیغامبر طاغ اوزرنده قدی صو
روان اولدی اما محمد مصطفی ع م جانورلرله سویلشدوکی
اولدرکم بر کشی کلدی ایتدی یا رسول الله ایاغم بر کلب طلدی
اردنجه بر کشی دخی کلدی شکایت ایلدی رسول حضرتی طرد
اول کلب قاتنه واردی ایتدی اشبو نلری نیچون طلدوك کلب
ایتدی یا رسول الله بو ایکی کشی ابو بکر و عمره سوکدیلر آنکچون طلدم
اما ایکنجی اولدوغی اولدرکم رسول حضرتی مشرقدن مغربه

دكن دنيايى كوردى حتكم بيردى زُوِيَتْ لِيَ الْأَرْضُ فَأَرَيْتُ
مَشَارِقَهَا وَمَغَارِبَهَا اما صو اقتدغى اولدركم قريظه
قومى ايتديلر يا رسول الله بزم يرمزده صو يقدر
رسول حضرتى دعا ايلدى الن بنلركل يرندن يكا
قودى درحال صو اقدى روان اولدى اما موسى پيغامبره
طقز معجزات ويرلدى اول عصا اژدها اولدغى ايكنج
قويننندن براق الجقردكم نور كنش نورنه غالب
اولوردى اوچنج قورو طاشدن اون ايكى ارماغ اقتدغى
دردنج دكزادرتا بسندن قورو يول اولدغ بشنج
مصردغ نيل ارماغ قان اولدغ التنج چكركه يغدغ
يدنج بت يغدغ سكزنج قربغا يغدغ طقزنج
طوفان اولدغ اما رسول حضرتنه بر عرب كلدى
معجزه استدى رسول حضرتى قتلجن يره برقدى اژدها

اولدى اول عرب قچدى اشلدى عصا منترلسندكى
معجزه بودر اما يد بيضا رسول حضرتنه دخى ويرلدى
خيبر قلعه سن فتح ايلركن قويننندن براق ال
چقردى كافرلر انك نورنه قتلمدلر قچدلر اما صو
اقدغى معجزه اولدركم تبوك غزاسنده بر منزلده
قوندلر صوصزلقدن شكايت ايلدلر رسول
حضرتى بيردى بر چناق صو كتردلر كم ايچنده
ازجق صو واردى صاغ الن اول چناق اوزرنه
قودى مبارك برمقلرينك ارسندن چشمه لر روان
اولدى اون ايكى بيك لشكر كل طواردن وكندلرى يتدى
وقربه لرن دخى طلدردلر اما دكزدن قورو يول اولمق
اولدركم جعفر طيار اول وقتكم كافرلردن انجنديدى
حبش سلطاننه كتديدى دخى يول دكزه اغردى جعفر

رسول حضرتنه آدم وریردی رسول حضرت اول کشینک
الینه بر چبوق وردی ایتدی شبو چبوغی اول دکزه برکز
اورغل قرو یول اوله کرسن بس اول کشی واردی اول
چبوغی دکزه برکز اوردی اول دکز یارلدی کچدیلر اشلرینه
کتدیلر اما طوفان اولدیکه منبرده خطبه اوقردی
کلدیلر ایتدیلر یا رسول الله اولترومز واکنلرمز قرودی
بزمچون حق تعالیدن یغمور دیلی وردیلر رسول
حضرتی دعا ایلدی حال بلت کلدی یغمور یغدی
بر هفته یه دکن دکمدی کلسی جمعه کرو کلدیلر ینه
رسول حضرت منبرده خطبه اوقردی ایتدیلر یا رسول
الله اولرمز خراب اولدی وطورلرمز هلاک اولدی
دعا ایله یغمور دکسون بس رسول حضرتی الیله اشارت
ایلدی بلتلر طغلدی یغمور دکدی اما چکرکه یغدوغی

بودیکم رسول حضرتی ربیعه قبیله سینه یوز دعا ایلدی انلرک
ازرینه چکرکه یغدی کلدیلر [illegible] دیلدیلر ینه دعا ایلدی چکرکه
کتردی اما بت یغدوغ. بودیکم ثعلبه کلدی رسولدن
معجزه استدی رسول حضرتی ایتدی نه دیلرسن دیلر ایتدی
بزم یرمزده چالو چوقدر کیمسه یرمزه وارکن المکا بادمز
دعا ایله کیم تا انلرکده رسول حضرتی دعا ایلدی بت یغدی
اولدلی یتمک چالولرن ودی کنلرن یدیلر اما قربغه
یغدوغ اولدیکم بر بلک کافرلر کلدیلر رسول حضرتیله
جنک ایلدیلر رسول حضرتی انلره یاوز دعا ایلدی حق
تعالی انلرک ازرینه قربغه یغدردی قربغه چوقلغندن
اول کافرلر قریلدیلر اما صوقان اولدوغ اولدیکم بر
جماعت کلدیلر رسول حضرتندن معجزه استدیلر رسول
حضرتی ایتدی نه دیلرسز ایتدیلر فلان قوبنک

قان اولسون رسول حضرت دعا ایلدی اول قوینک صو
قان اولدی عیسی پیغامبرک آلت معجزات واردی
اول بشکده سویلدی اول وقتن کم انا سنه ایتدیلر
سن قز اغلان یکن اغلن طغردک یرمزاش اشلدک
مریم ایتدی بن زنا ایتمدم انا نه سکز بو اغلانه صورک
زکریا پیغامبر عم ایتدی یا مریم بر مزاش اشلدک
بوکز بزی مسخره لغه دخی طوترسین دیدی درحال عیسی
پیغامبر عم بشکده یکن سویلدی ایتدی بن تنکرینک
قولیم هم بنی پیغامبر قلدی نتکم حق تعالی حکایت
ایلدی قرآن ایچنده کم انی آتانی الکتاب وجعلنی نبیا
ایکنجی معجزه اولدر ایلدی کیدر بر قز جعز الدیدی
عیسی دعا ایلدی کرو دیدی اولدی منکرلر ایتدیلر بودری
ایلدی کی قرنشایدی [illegible] ملدیدی اولا سکته مرض اولمشدی اوله

اگر کرچکسه اسک اولوی دری ایلسون عیسی پیغامبر
ایتدی کلک اسکی اولو کسترک ایتدیلر نوح اغلی سام
دری ایله کم اول اللدن درت بک یلدر عیسی
ایتدی کلک قبرن کسترک کلدیلر قبرن کستردیلر
عیسی پیغامبر علیه السلام دعا ایلدی اندن ایتدی
قم باذن الله درحال قبر یاریلدی سام طوردی کلدی
صاچ صقل اغرمش عیسی پیغامبر ایتدی یا سام
سزک زمانکزده کیسنک صاچ صقل اغرمزدی
سنک نیچون اغردی سام ایتدی یا روح الله سن
دعا ایلرکن بر آواز اشتدم کم یا سام عیسی
سوزن قبول ایله دیدی کرم صندم کم قیامت قپدی
اول قورقودن اغردم عیسی پیغامبر ایتدی یا سام
جان نزعن نجه کوردک سام ایتدی یا روح الله

جان اجسی هنوز دخی بغازمدن کتمدی اندن صکره
سام ایتدی عیسی تنکری تعالینک حق پیغامبریدر
سوزینی طوتک واکا ایناتک تا سعادت ابدی بولاسز
اما رسول حضرت دخی انا سندن طغدوغی وقتن
ایتدیکم لا اله الا الله محمد رسول الله اما
اولدری ایلدکی اولدرکم بر قز اناسنه عاصی اولدی
وصیتت ایلدکم الدکندن صکره اوده بغلر
اول قزی الدی هم صکره وصیتین یرینه کتردلر
آن اوده یقدلر صکره اناسی صکره اناسی سوجن
عفو ایلدی رسول حضرت دعا ایلدی اول قز کرو
دیریلدی عیسی پیغامبرک اوج معجزسی اولدیکم
انادن کوزسز طغمشلر کزلو ایلدی دردنج امتنک
کیجه یدکلری طعامی بلوردی واولرندکی ذخیره کرن
کزردی

بلور

بلوردی بشنج بالجقدن بر صادق اجدکندی النبی
کوکدن مایده انکدی امد بودکلی برزم پیغامبرده
واردی و بنلرده اولمینلر دخی انده واردی

فی نعت النبی صلی الله علیه وسلم

دکالی جانلره جاندر محمد — دکالی دردده درماندر محمد
محمد صادق القول امیندر — محمد رحمة للعالمیندر
دکالی انبیانک سروریدر — جهانی باردانک منظریدر
نبوت کوهرینک درجی در اول — فتوت یلدزینک برجی در اول
حقیقت تختنه اولدر شهنشاه — شریعت کوکلرنده اولدر ماه
حق آنک سیرچون باردی عرشی — آکا مسند ایچون دوردی فرشی
آنکیچون باردلدی جمله عالم — آنکیچون دوردلدی حضرت آدم
آنک شرعیله محو اولدی بدعت — آنک نوریله زایل اولدی ظلمت
اکر اولمایدی اول کوهر پاک — برادلمازدی یلدز نه افلاک

اگر اولماسه آدمڭ وجودی / ملكلر ایتمزلردی سجودی

انڭ مهر ملوندن بیر ادریس / كینلردی آنی هر لحظه ابلیس

انڭچون اولدی ابراهیم جانباز / كه آنڭ عشقیله اولدی همراز

آنڭچون اولدی اسمعیل قربان / كه تا اندن بلا دردینه درمان

اوقر آوازله داود دلسوز / آنڭ عشقی زبوریدر شب و روز

سلیمان گرچه اولو پادشه دی / ولیكن لشكرندن بر سپه دی

چپانی اولدیغیچون گلدی موسی / آنڭ چاووشیدر اوگنجه عیسی

آنڭ مدحنده اولمیشدر خطرناك / چو دیدی حق آنڭ حقنده لولاك

اگرچه انبیا هم مجتبیدی / ولی حق انجق آنڭ مونسیدی

ظفر بولدی قفصدن اندی پرواز / كه تا محبوب بنه وارب اده ناز

سفر ایلادی گچدی نه فلكدن / كچسنه همره اولمادی ملكدن

وریجق طلدی غلغل عرش اعظم / كه گلدی اوشته صدر بدر عالم

حبیبم بتدی لتبادات گلدی / سنه شالار موجودات گلدی

محمد

محمد قلدی اول هیبتده نه كار / محمد گندی ندن اولدی بیزار

یقیندن لقیدن ایچی اسرار طلدی / طشی اولدی خجله دن انوار

چو قربت دهشتندن اولدی حیران / اشركادی كنی درحال رحمان

سلام ایتدی آكا معبود بر حق / دیدی خوش گلدڭ ای مقصود مطلق

خطابت ایرشدی كم ترك ایله نفسڭ / كه تا دركاهمزده اوله وزنڭ

دلا كل حاجتڭ كم اوله مقبول / دریغ اولمایه سندن هیچ مأمول

چو نفسڭ ترك ادب بلدڭ كرامت / كل امدی امتڭ انكل شفاعت

دیدی سیندكای محبوب اقدس / جواردم حضرتوكا بلدم افلس

بكا بنلك حقیقتده عنا در / مرادم بس فنادر فی الغنادر

ولیكن امتم غایت گنهكار / طمو به امته بنلاری گرفتار

قمو حاجتلرن یا رب روا قل / دكلادین بیلورسن عطا قل

گنه توزی چون ارمزساكای پاك / نه اولا عفو اولرسا بر اوچ خاك

اگر رحمت بلرسا خلق محشر / دگر بر قطره اجن [illegible]

تمام ایلادی چون دستان بلبل گرودوندی اچنده حسرت کل

الهی منتظردر قللر آکا شفیع ایلاکل آنی قللروکا

الباب الرابع في بدء الخليفة

مفسرلر شویله تفسیر ایلدیلر کم حق سبحانه و تعالى
جنیلری که دیب دده سن کم آکا جان دیرلر یاردیلر اشبو
یریوزن آکا قرارگاه وردی دولدردی اردی چوق
اولدیلر فسقه فساده مشغول اولدیلر بس حق تعالى
انلره خشم ایلدی دیلدیکم آنی یریوزندن چقره کیده بر
مخلوق دخی گتره انده صکره حق تعالى بیز دیرم تا
دنیا کوکنده کی فرشتهلر بر یرینه انلری بنده قرار ایلیلر
ابلیس اول فرشتهلره رئیس ایلدی چون فرشتهلر
یریوزنه انلر جنیلری جنک ایلدیلر عاقبت فرشتهلر
اول جنیلری صیدلر قودیلر دکزلر جزیرهلرینه برقدلر

گندلر یریوزنده قلدیلر قرار ایلدیلر چوقلم اول
فرشتهلر حق تعالى حضرتندن براز ایراق اولدیلر قرقولر
کیتدی بس دنیا لذتلرینه و مشتهیات نفسانیه
مشغول اولدیلر حال بودر کم حق تعالى حضرتنک سنتیدر
دنیای سور دنیادن چقرمق محروم ایلمک بس خونعه [?]
ایتدیکه انی جاعل في الارض خليفة یعنی یریوزنده
حضرتمه خلیفه یراردرن اندن صکره جبرئیله بیوردی
کم یا جبرئیل وار یریوزندن بر قبضه طپرق گتر
جبرئیل یره اندی قصد ایلدی که بر قبضه طپرق آله
یر ایتدی یا جبرئیل بیلورسن جبرئیل ایتدی سنی حضرتنه
الدرن سندن اسرار اورن دز طپرق ایتدی اول
تنکری حقیچون که سنی وردی بنی حضرتنه التمه کم بنم
طاقتم یوقدر آکا یقین اولمغه انکچون بن اراقلق

اختیار ایلدم تا انك الوهیت قهرندن بن امین اولم
زیرا که سلطانه یقین اولمقده قرقوجو قدر نتکم
ابتدا المخلصون على خطر عظیم ؛ شعر
کیجه وکوندز مقربلر اولورلر بی قرار
کم نه فعل ایلایه یردن بونلره اول شهریار
رسم سلطانی نه بلسون شول کم ایرقدردر
قرقوسن سلطانك اول بیلر که اوله آکاه یار
داکر اصیبی ایودی بیم موج اولماسدی
کل تخوسی خوشدی اولماسدی تشویش خار
جبرئیل چون انده وردکن اشتندکرو حضرته رجوع
ایلدی ایتدی خداوندا طپراق هر نه دردسه سن اعلم سن
بس حق تعالی میکائیله بیردی وار طپراق کتور کل
میکائیل بیره اندی طپراق اکادخ یلوردی اولدخ

حضرتنه دوندی کلدی طپراق دیدکن عرض ایلدی اندن حق
تعالی اسرافیلی ویبردی اولدخی واردی طپراغك زارلغنی
کوردی طپراق المدن حضرته کلدی اندن صکره
عزرائیله بیردی عزرائیل اندی کرها وجبرا
بر قبضه طپراق الدی حضرته کلدی حق تعالی ایتدی
عظمتم حقیچون اشبو طپراقدن آدم یردم اوله دیک
جانلرین المغا سکا بیرم اندن صکره حق تعالی
عزرائیل بیردی اول طپراغی مکه ایله طایف
اورتاسندغی نعمان درهسنه براقدی عزرائیل اول طپراغی
کتوردی اول درده براقدی عشق کلدی اول طپراغی ازردی
قوندی شعر آدمک قالبی اولمادن تمام ؛
عشق انوکله بلشدی ای همام ؛ شمدی اسرکه اولدغی انلره
کم سدیله اجشدی اول مدام ؛ اول عزت که آدم حاصل

اولدی اولدر کم مقرب فرشتهلرن طیراغه ویردی واول
طیرقدن نازل اولندی کلمه ایتدی بن بو سره لایق دکلم شعر
چو خوردق دخی بو قدر جهانه طیرقدن
بس امدی سزه خلافت بو طیرغه قندن
بو سره مملکتده نور اولا کرککه محل
چو طیراغم نه هنر کالسردر بندن
زیرا عادت ایله قلمشدر کم هر کشینک که اول عشقه
انکار قیلورق اولسه صکره عاشق اولجق عشقنده
محکمرک اولور شعر منکر ایدم عشقنه اولدم بر ومکدر زمان
لاجرم انکارم ایتدی شمدیشده مهربان
طاقتم طاق اولدی آتش قلمدی صبر و قرار
شوینده ارتق کم مکر دیدارنی کوردم عیان
دکل فرشتهلر تعجب بر معنی حیرت بنشنده قودیلر

ایتدیلر نه تعجیله طواف ایلرسن بن ایتدم بنم ایچمده
عشق اودی واردر بو سرعت انکچوندر ایتدم سزک
طوافکز نیچون ایچرکدر ایتدیلر بز نوردن یرادلدق
ایچمزده عشق اودی یوقدر انکچون سیرمز کلنجه در
حظ العبد تلك نصيب بو ایسهدن اولدر کم علم تحصیل
ایلیه هم تعلیم ایلیه بس انک کبی کشیه کوکلرده
عظیم در دیرلر من تعلم وعلم وعمل بما علم فذاك
يدعى عظيما في السما یعنی هر کشی که علم اوکرندی دخی
اوکرتدی و بلدوکیله عمل ایلدی کوکلرده اکا
عظیم دیرلر

شعر

کم اوله وصفاده آنک جمالنی جانم • کم اوله شرح ایده انک جلالنی طالم
نجابله اوللیغی حقیقتین عقول • چو کمسنه بولمدی آنوک وصالنی
انکشتنده دکانی کمال ناقص در • کم ایده بیله تصور کمالنی جا

شعر

گرگك كه بدر اوله عاشق اولنده معشوقك
كه عاقبت كره آنك هلالني جانم

الغفور حق تعالى غفوردر يعنى غايتده يرلغيجدر
يرلغامسى تمام كاملدر قال الخطابي بو اسمدن غفّارده
ذكر ايلدك غفّار معناسى اولدركه عاصيلرينه قدر
چوق گناه ايلرلرسه حق معصيتلرينى اورتر يرير
اردنجه الشكور حق تعالى شكوردر يعنى
قوللرنك از چوق طاعتلرينه چوق ثواب ويرر زيرا كه
دنياده از چوق عمر اچنده ايلدكى عبادتچون اخلاق
اچنده درجلر و نعمتلر ويرركم صكى يوقدر قال الغزالي
امام غزالى ايدر قول شكر ايلمك كندو جنسنه متصوردر
آن مدح ايلمكله يا احسان ايتمكله اما حق تعالى
حضرتنه شكر ايلمك بنوع من المجاز اولور زيرا كه

ثنا ايلرسه آنك حضرتنه لايق ثنا ايلمز و اگر طاعت
ايلرسه اول طاعت عين نعمتدر بلكم شكر عين نعمتدر
اما فخر الدين رازى ايدر قول معبودينه شكر ايلمك محالدر
زيرا كم نعمت عددلر معلوم دكلدر نتكيم كلام قديمنده
بيوردى وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها ابو بكر صديق رضي الله عنه
ايدر شكر اولدركم منعم عليه عاجز اوله نعمت شكرندن
ليكن هر نعمتك شكرى ايرشدر زيرا مال شكرى صدقه و زكوة
ويرمكدر و گوز شكرى عبرت نظرن ايلمك صانعك
مصنوعاتى عجايبنده و دل شكرى ذكر و تسبيحدر و تن
شكرى نمازدر گرو قلان نعمتلرك شكرن دخى بونلردن
قياس ايلگل

شعر

شكر نعمت نعمتوكى ارتورر — عز توكى دولتوكى ارتورر
كفر نعمت نعمتوكى كيدررر — احتياج و فقرتوكى ارتورر

العلي حق تعالى یجادر انك تجلی مکانلی دکلدر
مرتبه‌ده در انك مرتبسی دکل مرتبلردن یجادر تلان
مرتبلر بر فرشتلرك یه پیغامبرلرك یه اولیانك یه
علمانك یه سلطانلرك مرتبلری انك مرتبسی قاتنده
ایجوددر هر کشی کم انك حضرتنه تواضع ایلسه حق
تعالی ان یجه ایلیا که من تواضع رفعه الله برکز
حق تعالی جل وعلا موسی پیغامبرم حضرتنه دعوت
ایلدی اول وحی طاغلر ایشتدلر تجلدلر شول امیده کم
موسی پیغامبر چقا انده مناجات ایلیه لیکن طور
طاغ تواضع ایلدی ایتدی بن قندن موسی پیغامبرك قدمنه
محل اولمق قنده دردی پس حق تعالی موسی پیغا
مبره دیدی کم یا موسی طور طاغ بزم حضرتمزه تواضع
ایلدی سن انك ازرنده جق مناجات ایله بیت

اذل جبال الارض لمن وانه لا خطر عند الله فلما
حظ العبد تلك نصیب بو اسمدن هر کشی کم کمالات
کسب ایلیه علمدن وایو خلقدن لا بقدر کم اکا علی دیر
جوز انسانه تواضع اولدر زینت . لباس بر نکل آنی زیره خلعت
قبول اولمق دیرسك حضرتنده . فضولی ترك ادب بلغل فضیلت

الكبير

کبیر اولدر کم اندن بویك اولمیا امدی انك بویکلکی جسمله
دکلدر بیه مقدار ایله دکلدر زیرا که حق تعالی مقدسدر
جسمانیاتدن بلکم انك بویکلکی مرتبه بر لردر
پس قلدخی وقتی کم اوصاف کمالاته متصف اولسه
اکا دخی کبیر دیرلر کشی کم صقلمق استرسه دیبی
کدرسون باطندن کبروکینی ولو دیله صحبتا ایلمون کم
اری ار ترمز الا همنشینی

[illegible]

حفیظ محتملدر اکی معنایه اول بودر کم حفیظدر یعنی
سهو ایلمز اونتمز الثانی حفیظ درمک یعنی صقلیجدر
بریری کوکلری هلاکدن اولمقدن و کوکلری شیطانک وسوسه سندن
حکایت رابعه عدویه رضی الله عنها برکجه اویدی و نه
اغلرکن دیکلمن اغرلدی قپودن چقمق استدی قپوی
بولمدی هاتفدن آواز کلدی کم قرداشم اویری بن
اویمزن آن صقلرن اول اغرلقه ایلدی قاپو آچلدی
چقدی کتدی حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن اولدر کم
کوزن حرامدن صقلیا قلاغن غیبتدن و دلن یلاندا
و مساویدن صقلیه زیرا کم بونلر هب حرامدر شعر
زهی محسن زهی حفیظ اتی غفار ♦ که قللری ایرکر کند بیدار
مطیع اولورسه امرینه راضی ♦ اگر عاصی اولورسه ملک بیزار
المقیت حق تعالی مقیتدر دکل حیوانات تک

وآدمیلرک غدالرن و قوتلرن یاردر بونلره کرک اولدغنجه
ویرر برنجنک قوت طعامدر و برنجنک ذکردر و تسبیحدر
و برنجنک قوت معرفتدر اما رزقله قوت آراسنده
نسبت عموم خصوص مطلقدر زیرا هر رزق قوت دکلدر هر رزق
قوتدر دکلدر انکچون کم رزق هر طعام و شرابه درلر
اما قوت طعامدر انجق حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن
اولدر کم نفسنه حاجت مقدار قوت ویره شعر
چونک حق اولدر قوته یا بندان ♦ ندین دیمکدر اولر اندان
هر نکم وعده ایلدی بسه سکا ♦ اعتماد ایله کوکلوجا ندان
الحسیب حسیب یه کافی معناسنده در یه محاسب
معناسنده در اگر کافی معناسنده اولورسه حق تعالی دکل
خلایقک مصلحتلرن بشرمغا یتر ردخی وار ایلمکا
یوقا بلمکا رزق ویرمکا عمر ویرمکا اما اگر محاسب معناسنده

اولرسه یعنی حق تعالی حساب ایلیسردر عمردن و مالدن سندن
نقیر قطمیره دکن هذا العبد فلک نصیب کافی معنا
اولدر که خلقک حاجتلرن بتره و محاسب معناسندن
اولدر که نعیمندن هرکز حساب الا قیامت حسابندن
ایرو

شعر

عمارتی بو جهانک اولر خراب — دکان مال متاعی اولر تراب
بلک بلکه نیجه امتلری هلاک ایدی — بو قامدی نیجه بتر لو جکر کباب کباب
مقامک اولمدیچون نکم سنک فنا یردی — بقا ایچون یرغ ایلک کلر خطاب خطاب
که ای قلم کرو کل حضره وقت اولدی — ولی سؤال ایدسارم کتر جواب جواب
جو هر جواب قبول ایتمزلر ای غافل — نیجول جواب بر قلمدک صواب صواب
دلا رسک که جوابک صواب اوله الله — نکم بیردد کاتنسکا کتاب کتاب
شریعت امرنه بنده اولورسک راضی — بلاسن احمقا چنده نیجه ثواب ثواب
اکر محبت دنیا اولرسه کوکلکده — سنکله حق آرسنده اولر حجاب حجاب

اکر حلال ایسه مالک نقیر و قطمیرن — قیامت ایسترلرنده اولر حساب حساب
اکر حرام ایسه بیلکل قرن بدر تمامو — یرقلنبدرلرانده نیجا عذاب عذاب

الجلیل

جلیل مأخوذدر جلالتدن جلالت عظمتدر یعنی حق سبحانه
و تعالی اولودر و بجادر مخلوقه بکزمکدن امام فخر رازی رحمه الله علیه
ایدر کبیر شول کمسنه درلر کم ذاتنده کامل اوله جلیل شول
کمسنه درلر کم صفتلرنده کامل اوله اما عظیم شول کمسنه
درلر کم هم ذاتنده هم صفاتنده کامل اوله بس جلیل
مفهوم مفیددر صفات سلبیه و صفات ثبوتیه
اما سلبیه اشبودر کم حق تعالی منزهدر ضددن و نددن
زماندن و مکاندن اما صفات ثبوتیه اشبودر کم
حق تعالی قادردر عالمدر محیطدر حیدر هذا العبد
فلک نصیب بو اسمدن اولدر کم بر مرز اعتقادلردن

ایراق اولا و اول خلقله و صفات حمیده ایله موصوف اوله

جمله آفتدن منزه در جلیل دیلرز انک وصفن شرحنده کلیل

بیزه واجبدر که انی ذکر ایده‌ک ترک ایدوب زینته کم ایتدی خلیل

الکریم

عرب قوم باغ چبغنه کرم درلر یعنی کرمه‌ده منفعت
و فایده‌سی چوقدر اوزم کلر ایکله آنلر حق تعالی کریم‌در
زیرا که دکل ممکنات بو قدرت وجوده اول کترر استحقاقلر
یوغیکن دیلمدن دلو نعمتلر ویردی [illegible] عیبلرن یرلرنه
اورتر توبه ایلرسه قبول ایدر آزجق عبادتلرینه چوق ثواب
ویرر [illegible] اولندیکم جبرئیل میکائیل ایله ایتدی حق تعالی
آدمیلری یرتدی خوب صورتلر ویردی فلکلر بنلرک اوزرینه
سیوان ایلدی و یرلری بنلره دوشک ایلدی اما بنلر
عبادت بیرده اعتلر عجبدر اگر بنلر تنکری تعالی یرلغرسه
دیدی

هندن

میکائیل ایتدی عجب دکلدر یرلغرسه زیرا بنلرک کنا
انک عطاسی دکتنه زیان ایرشمز دیدی بو سز تمام اولجق
بر آواز ایشتدیلر کم میکائیل سز حقدر [illegible]
تلک نصیب بو آدن اولدر کم کرم استعمال ایلیه کناهلو
صحلردن یحمکده و محتاجلره فایده ایرشدرمکده

لرک

شعر دکلی طابعیه اول کرم ایدیج کریم
کرک اولدقجه وظیفه ویره اول لطف عظیم

کرمندن بخیه محروم اوله دوستلر انک
نظری چونکه اولا دشمنه هر لحظه دلیم

الرقیب رقیب راقب معناسنه‌در یعنی قللرک
دکل احواله نظر ایدر و بنلرک مطلوبن ویرر بنلرک
مطلوبی انک حضرتنه ایرشمکدر دینارن کسترمکدر
کریمدن کسترر اللهم ارزقنا [illegible] تلک نصیب

بو اسمدن بوده کیم هر لحظه هر دم نفسن کوزده تا یرامز
اشلره و صفتلره صادر اولمیا و دلندن یرامز سوزلر کلمیه
زیرا کیم حق تعالی حاضر و ناظردر نیلرسه کورر و بلور
حکایت بر شیخه صوردیلر کیم فلان مریدی قلان
مریدلردن ارتغرق سورسن سبب ندر شیخ دکل
مریدلرن دوشردی هر برنک الینه بر قوش ویردی ایتدی
وارک خلوتده بوغزلک کتورک دیدی مریدلر
واردیلر قوشلرن بوغزلدیلر کتوردیلر کرو کتوردیلر
اول سوکلو مریدی قوشی دیرکتوردی شیخ ایتدی
سن قوشی نیچون بوغزلمدک مرید ایتدی خلوت
بر بلمدم هر قنده واردمسه تنکری تعالی حاضر
بلدم شیخ ایتدی بو مریدی ارتغرق سودکمک سبب
اولدر کیم حق تعالی حضرتن هر قنده حاضر و ناظر بلور

شعر

اي کمال سنی حاصل ایلاکل یقین تنکری حاضر بلب نفسک صقین
صنمه ایراق چون دیدی حق نحن اقرب بو تنکری داغی طمردن یقین

المجیب

حق تعالی مجیبدر یعنی دعالری قبول ایلر بیچارلره مدد
ایلر حکایت ابرهیم بن ادهم رحمة الله علیه صوردیلر کیم
حق تعالی قرآن قدیمنده بیوردی کیم ادعونی استجب لکم
یعنی بنی دعا ایلک بن قبول ایدیم دیدی حال بوکیم
دعا ایلرز قبول ایلمز دعاکز قبول ایلمدکنک
سبب اون نسنه در اول بودر کیم الله بر بلدکز
لیکن حقن صقلمدکز ایکنجی بودر کیم قرآن اوقدکز
انک حکمن طوتمدکز اوجنجی پیغامبرلرک سنتیله عمل
ایلمدکز دردنجی شیطانه ایدکز بشنجی اجماعه لایق
عمل ایلمدکز التنجی طامودن قورقرز دیدکز بر قدم

البدیع الله واردغن بلدکوا نکجون براغ ایلمدکز
الشکور الله وردکی نعمتلره شکر ایلمدکز المفرنج
اولرکزی کر دکز اندردن عبرت طتمدکز افتح
بودر کم خلقک عیبن کوزلدکز کند عیبکز انتدکز
حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر کم اولا
کندزی تنکری تعالینک امرن و نهین قبول ایلیه
ثانیا خلقک حاجتلرن روا ایلیه شعر

هرکم ایلرسه دعا ایدر قبول ۰ حاجت اشنایندن اولماهم ملول
چارسز قلمشلره ایدر مدد ۰ عاجز اولدی لطف شرحنده عقول
بلودر کونش کبی فضل انک ۰ دوکلی بنشه طنقلردر عدول
یوزکی طبراغه اورغل دمبدم ۰ دیلککل مقصودکی تا نصول

الواسع حق تعالی حضرتنک وجودی کبکدر دکل
اوقات محیطدر زیرا که ازلده واردی هم ابده کرو

باقی درهم رحمت کبک درهم علم حکایت ابرهیم پیغامبردن
صونه کلدی طعام دلدی ابرهیم پیغامبر ورمدی حق تعالی
عتاب ایلدی ایتدی که یا ابرهیم ابن کرمک
یعنی یا ابرهیم کرمک قنجره کتدی بس ابرهیم
اول کشینک ازدنه دشدی ایتدی دندرد آن قنقلدی
اول کشی ایتدی یا ابرهیم سکا بو ادب کیم اکرتدی ابرهیم
ایتدی الله تعالی اکرتدی اول کافر ایتدی زهی معبود
سنک وارمش کیم دشمنندن اترو دوستنه عتاب ایلر
ایمان کتردی مسلمان اولدی حظ العبد قلک نصیب
بو اسمدن اولدر کیم علم چوق تحصیل ایلیه و خلقی کبک
اولا تا شامل اوله غنی یه و فقیره یقینه و ایراغه

رحمتی شرحنده عاجزدر بیان ۰ وسعتی وصفنده دامز انسان جان
قوتی قاتنده در یا قطره در ۰ قدرتیله قائم اولمشدر جهان

الحكیم حق تعالی حكیمدر یعنی كل موجوداتی بر عقده
تدبیر محكمدر تقدیر كوركلودر اگرچه قرنجه
و سوریسكك صورتنده محكم و بنیادلو دكلدر بلك
غایتده ضعیفدر لیكن بو كسنده كه جهات دلالت
ادر صانعك قدرتنه و علمنه كوكلر و یرلر و طاغلر
و دكزلر دلالت ادر علم صانعه و قدرتنه امام غزالی
رحمة الله علیه ایدر حكمت افضل معلومات بلمكدر
افضل علوم ایسه بن حكیم حق حضرتنه دینمك لایقدر
زیرا كه علم قدیمیله كندنك ذات قدیم بلدی
امام فخر رازی ایدر حكیم دیو شول كشیه درلر كم
كركمز اش اشلمیا نتكم حق تعالی بیردی [illegible]
قل حكیم اولر تنكری بلمك و دخی عبث اش و مالایعنی
دلغو سوز اندن صادر اولمیه شعر

كوردلاردیسك بلاسن حكمتن ، كوزركا عشرت ادنكل عبرتن
یوقروبق تا بلاسن علمنی ، آشغابق تا كراسن قدرتن
الودود ودود اكر فاعل معناسنه اولرسا
حق تعالی قللرنی سوردمك اولر نتكم بیردی یحبهم
ویحبونه یعنی دركم قللرنه خیرلر ویربیه واكر
مودود معناسنه اولرسه یعنی حق تعالی سولمشدر
ولیلرنك كوكللرنده حظ العبد قولك نصیبی بو اسمدن
اولدركم آدمیلرك كوكلنده سولمش اوله وجه مشروع
اوزرینه نتكم رسول حضرتنك كافرلر دشن صیدلر رسول
حضرت حق تعالییه تضرع ایلدی اشبو دعا ایلدی كه
اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون یعنی الهی قوممه
هدایت ویر كل كم بنلر بنی بلمزلر شعر
اراولدی كجلره ایده تحمل ، تكبر ترك ادب ایده تذلل

حقی سومك اولاهر لحظه ایشی ❁ کرنمایه کزینه بز تجمل

المجید حق تعالی مجیددر یعنی ذات شریفده وفعل

جمیلدر شیخ محیی الدین العربی رحمة الله علیه ایدر حق تعالی

حضرتنك شرف کندو دندر زیرا که انك ذات مخلوقات

ذاتنه بکزمز وصفات بنلرك صفاتنه بکزمز عطاء

بنلرك عطاسنه بکزمز حظ العبد قل شول وقت

مجید اولور کم حق تعالی صفتلریله تخلق ایلیه علی الاطلاق

شعر

کرشرف ایستارسك معبوده طاعت ایله کل

طاعتی کندوزکا هر لحظه عادت ایله کل

حق صفتلا ریله اتکل تخلق بعد ازین

هر که قانوکه کلرسه آن راحت ایله کل

الباعث حق تعالی باعثدر یعنی قبرده سنلر

اچنده کی اولولری وآشکاره ایلر کوکلرا چنده کی سرلری

حط

حظ العبد قلك نصیب بو اسمدن اولدر که جاهللرك

اولمش کوکللرن تعلیم علمله جهالت سنلسندن قبره

شعر

کوکللاری حیاتی علملادر ❁ نیتاکم اولملاری جهللادر

دری بل عالمی کرچه کم الر ❁ اولو بلمك آنی غایت خطادر

اولو بل جاهلی المزدن اکرن ❁ دری بلمك انی بلکل عمادر

الشهید حق تعالی شهیددر یعنی هم غیب بلر

هم حاضر قاضی عضد مواقفده شهید بیله تفسیر

ایلدی اما امام غزالی مقصد اقصاده ایدر وقتی

اعتبار ایلسوز علم مطلقه بس علیمدر وقتی که

اضافت ایلسوز مغیباته و امور باطنیه بس خبیر

درلر وقتی که اضافت ایلسوز امور حاضره بس شهید

درلر اما فخر رازی لوامعده ایدر شهید تفسیرنده

اوچ وجه واردر اول بودر کم شهید کادرلر که الخصم

اراسنده مشکل اشلر انک طنقلغی برله ظاهر اولا مدعینک
صدق و ثبوت حق خصمنک ازرینه معلوم اولا اکنجی
بوده کم حق تعالی شهید در یعنی انک توحیدی و
عدل و صفات جلالی آشکاره در اوچنجی بوده کم شهید
مشهود له معناسنه در زیرا کم مؤمنلر طانقلق ویردیلر
انک وحدانیتنه و اقرار ایدیلر انک ربوبیتنه
حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن اولدر کم چونکه
اولسن کرر کرکدر که بیر دوغری برده ارلمیاسن
و نهی ایلدکی یرده بولنمیاسن چونکه سن آن حاضر
کورسن پس واجبدر کم انک حضرتندن اوتانه سن
بوا که مقصود جمع ایلین حدیث صحیح بوده کم
اعبد الله کانک تراه فان لم تکن تراه فانه یراک
یعنی عبادت ایت الله سن آنی کورر کبی اگر سن آنی کورمز ایسک

بدرستی

بدرستی اولسن کورر

شعر

چونکه بلدک آدی انک شهید پس کرک قورقودن اولاسن قدید
ویردکی نعمتلره شکر ایلکل تا بلاسن بیره بز بکمز بد

الحق

بلکل کم عرب قومی وارسنیه حق دیرلر یوقسنیه
باطل دیرلر بل کل کم مذکورات اوچ قسمدر بیری واجب
لذاته در بیری ممکن لذاته در بیری ممتنع لذاته در
حق محض در ممتنع لذاته باطل محض در اما
ممکن لذاته اولدر که وجودی و عدمی برابر اوله زیرا
هر ممکنک ایکی جهتی واردر برجهت موجدینه در
یعنی انی یوقدن وارا یلبینه در و دخی بر جهت کندو
اوزرینه در پس موجد جهتینه نظر ایدیجک موجوددر
درز اما کندو جهتینه اعتبار ایدیجک معدوم دردر

بوندن اتوروده کم حق تعالی قرآن اچنده بیوردی
كل شيء هالك الا وجهه یعنی دکل موجودات
کرچه صورتده موجوددر خالق ایجاد ایلدکیله
لیکن حقیقتده معدومدرلر کندو ذاتلرینه نظر
ایدجک زیرا شول نسنه نککم اول عدم اولاهم آخرده
عدم اوله بوندن اتورده که عارفلر ایتدیلر لا موجود
في الحقيقة یعنی تنکریدن ایرق هیچ موجود یوقدر
نتکم رسول حضرت ایتدی کم عرب شاعرلرنک
اشعارنده اصدق بیت لبید بیتیدر بیت

الا كل شيء ما خلا الله باطل　وكل نعيم لا محالة زائل

یعنی بلک آکاه اولک کم هر نسنه که اللهدن ایرقدر
باطلدر وهر نعمت که وار ایسه یوقدر که زائل اولیجیدر
شاهان همه بندهٔ انند معبود تویی　هستان همه نیستند موجود تویی

یعنی شاهلر دکل قوللردر معبود سنسن وارلر دکل یوقلردر
موجود سنسن امدی بونده اکر سؤال واردر اول بوددر کم
حلاج منصور نیچون انا الحق دردی جواب اولدر کم
حلاج منصور سیر سلوکنده بر مقامه یتشدی کم آکا
فنا درلر دکل موجودات اول مقامده انک نظرنده
معدوم اولدی کندو نفسنی دخی معدوم کوردی تنکریدن
ایرق کمسه موجود بلمدی لاجرم اول وقتن انا الحق
دردی کانه حق تعالی بو قولی انک دلی اوزرنه یورتدی
اول فانی اولدغی حالده دکل بودر کم کندوزنده
کلدکدن صکره صوفیلر قاتنه واردلر آکا تشنیع
ایتدیلر نیچون انا الحق دیدک دیدیلر منصور ایتدی
اول سزک عذرڭز ایتمک بنم اوزرمه واجب دکلدر
... بلکم بنی بنم دلم اوزرنه اجرا ایلیندن تنکریدر

اول حالده ایتدیلر یا منصور انا بالحق دیکل دیمدی
بر جواب دخی بودر کم منصور چون حق نورینه
مستغرق اولدی اول نور منصوره چون غالب اولدیسا
بر سبیل مجاز انا الحق دیدی اولا نتکم فلان کشی
عدلدر فلان کشی کرمدر دیرلر مبالغه‌دن اوترو
هم قول شاعرده دخی بو طریق مذکوردر نظم
انا من اهوی ومن اهوی انا نحن روحان حللنا بدنا
السؤال الثانی چون منصورک انا الحق دیدکی بر اشارتدر
فنا مقامنه کم اول مقامده سالکدن ارادت مسلوب
اولور بر حالت استغراقده سوز بیلمش اوله بر سبیل
مجاز کم قابل تأویلدر پس نه سببدن حکم ایلدیلر
انک اباحت قتلنه جواب بودر کم قتلن مباح
کوردکلر ظاهر شریعت صفتیچون ادی مرتد اولدی

دیو دکلدی سؤال چون انا الحق دیمک ظاهر شریعتده
درست دکلدی پس منصور نیچون سویلدی حالا
بودر کم اهل طریقت شریعتدن تجاوز ایلمزلر جواب
بودر کم حلاج منصور بو سوزی مستهلک و وجد
و تجلی حالنده ایکن سویلدی حالت اختیارده
سویلمدی بر بودر کم منصور بو سوزی انکیچون
سویلمش اوله کم ظاهر شریعت موجبنجه الدلر
تا اشبو خبیثلر دنیانک قفسندن قورتلیب جناب
قدسه ایرشه حظ العبد قلدک نصیب بو اسمدن
اولدر کم کندو نفسن واجب الوجود بله بیلکن کندو
نفسیله دکلدر بلکه حقک ایجادیله‌در زیرا که بو
وجهله باطلدر دکلدر انک ایچون کم باطل عدمدر
[illegible] نفسن اول سلطان حقک جنت نار ایلدکی

گل رادب بلبلی قرشوسنه زار ایلدک
بو العجب سردر کمسنا بلمدی بو سرکم
سن انا الحق دیبن منصوری بردار ایلدک

الوکیل وکیل فعیلدر مفعول معناسنه در
بس وکیل حق تعالی صفتلرنده موکول الیه معناسنه در
زیرا که کل خلق مصلحتلرین الله تعالی حضرتنه
اصمرلدلر انک احساننه اعتماد ایلدیلر نتکم
وکالتک شرطی ایکی نسنه در اول موکل عاجز اولمقدر
علم و کفایت و قدرت اولمادغیچون الثانی وکیلک
علم و قدرت اولمقدر مهمات بترمکه و بونده شک
یوقدر کم خلایق عاجزلردر کندولرک جمیع مهماتن
بترمکده [illegible] شک یوقدر که حق تعالی کمال علمله
موصوفدر و قدرتله و شفقتله چونکه حق تعالی

کندونک کرمندن قللرینه وکیل اولدی بس پیغمبرلری
ویردی بندره کلدیکه هر زمانده هر برسی کندو قومیچون
بردلو شریعت وضع ایلدی تا اول شریعت احکامنک
سببیله قللرنک هم دنیالری مهماتی و هم آخرتلری
مصالح مهیا و منتظم اولا نتکم قرآن اچنده بیوردی
وتوکل علی الحی الذی لا یموت یعنی توکل ایله شول
دیرایه که اولمز حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن
اولدرکم چونکه حق تعالی قللرینی شول یرده که کندو حضرت
خلیفه ایلدی یعنی بنده لرک اهل بیتلرینه و عیاللرینه
بس بنده دخی وکیل اولدیلر اما بو وکالت چونکه
انک امریله در لاجرم ایو وکیل اولمش اولورلر [illegible]
وکیل موجود اولمش اولور شعر
حضرتوکا شکرنی کذای جلیل کم برا فضلکدن اولدک [illegible]

بس قمو مقصودمز حاصل اولا چون بونه یتشسن بو عالمده وکیل
القوی حق تعالی قوی در یعنی قدرت کامل در کمسه
اکا غالب اولمز و مقاومت ایدمز دکل عالملر انک
قوتنه التنده زبوندر حظ العبد قلك [illegible] بو اسمدن
اولدر کم حق تعالی حضرتنک تکالیف[illegible] لرینه
قتلنه و قتقدغی وقتن خشمن دفع ایلیه [illegible]
مشروعدر اولسه تا قتفی نتکیم رسول [illegible]
بهادر اول دکلدر کم آدمی بصا بلکه بهادر اودر کم
قاقیجق نفسن بصا شعر بصرسک نفسکی بعضی کم بهادر
بهادر کیشیه احمق بهادردر دری قلوق دلرسک نفسک الدر
کشی نفسین الدرمغه غازیدر
المتین
محیی الدین العربی رحمة الله علیه ایدر حق تعالی متین در
قوتنده یعنی اثر کندودن ایرقدن قابل دکلدر

عجز الیدی
اما

ایلمکدر فایدهسی اولدر کم معرفت آلتلرن کسب ایلیه
تا حق تعالی حضرت صفتلرینه یعنی رتا قدغن و قتا بدغن
تو تا بدغن زیرا که بو صفتلر عالم ارواحده بلنمزدی
دخی حال کم جان قالبندن ایرلمقدر فایدهسی اولدر کم
شول کدورت و ظلمتلر کم جانه عارض اولدیدی نفسله
صحبت ایلمکدن تن قالبندن ایرلمغله زایل اوله
کروجانلر عالمنک صفاسنه ارشا بردخی بو ذوقی دخی
حاصل ایلیه کم اول ذوق عالم ارواحده یکن بولمدیدی
زیرا که اول وقتن اول ذوق کسب ایلمکه آلت یغدی
هم دنیاده تن قالبندیکن اول ذوق تمام حاصل اولمزدی
زیرا قالب حجابنک اردندن بلمزدی شمدی که قالبدن
ایرلدقلب زحمتنتن بلرا اول ذوق نتکیم اذنم وزردا
و انجیر ما دام که اغاج بداغنده طرلر کرچه حلاوتلری

وارددر ولیکن اکشلکدن دخی خالی دکلدر اما شول وقتنکه
بنلر اغی بداغندن کسلر بر مدت اغی بداغنه کنش
تصرفنه برغلر بنلر کنش نظرندن بردلودوق دخی
حاصل ایلیلر که اغجه یکن اول دوق یغدیرا که
اغجک کلی چون طیرقده در لاجرم طیراق خاصیتندن
اول یشده حموضت باقی قلر اما چون اغی تصرفندن
منقطع اولا مجرد کنش تصرفنده دوشابرا یرتبی حلاوت
بولر لیکن ابتداده بو یمشلر اغی تربیتنه محتاجدلر
اکر اغی اولمیدی مجرد کنش نظریله اذم ورزدالو
وانجیر بلنمزدی بونجلین جان دخی محتاجدر بدن
تربیتنه بیت حال جان بنه بدننه تعلق ایلمکدر
فایدهی اولدر کم چون آدمی تنکری تعالی حضرتنک
خلیفه‌سیدر کرکدر که هم دنیا تملک کتنده هم آخرت

تملک کتنده متصرف اولا و انواع تنعماتدن که اک عالمده
انکچون بر قلمشلردر نیتکم حق تعالی حدیث قدسیده
بیوردی اعددت لعبادی الصالحین ما لا عین رأت
ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر امدی بو تنعما تک
بر نعمتی روحانیدر و بر نعمتی جسمانیدر بس قالب جسمانی
کم دنیاوی ایدی فانی ایدی آخرتده رنکنده حشر ایلیلر
کم نورانیدر باقیدر که یوم تبدل الارض غیر الارض
اکرچه دنیاکی قالبدر لیکن اول صفتله دکلدر زیرا کم
عناصر اربعه‌نک اکسی کم طیراق و صودر کثیفدر
اود و یل کم لطیفلردر دنیاده کثیفلر خارجنده در
لطیفلر داخلنده‌در آخرتده بر عکس اولسه‌در زیرا که
آخرت لطافت عالمیدر ودخی مؤمنک کم نور شمده
کوکلنده متمکندر اول وقتن صورتنه کترلو

نتکم بو آیت اشارت ایلر یوم تبیض وجوه بر چون
قالب نورانی اولا ظاهردن باطنه و باطندن ظاهره کورنمک
ممکن اولا که یوم تبلی السرائر اشارت بو معنیه در
حد بنده کلرکم اجماق اهلنک الکی کوزنه غایت لطا
فتندن بر قالب اشبو لطافتله حشر ایلر تا سکز
اجماغک نعمتلریله تنعم ایلیه جسمانی نعمتلری آلات
جسمانیه ایله استیفا ایلیه روحانی نعمتلری آلات رو
حانیه ایله چون مؤمن بویله در او نعمتلر مملکتلرنده
ملکیت جهتیله متصرف اولا لاجرم حق تعالی حضرتندن
آکا نامه کله عنوان نامه اشبو اولا کم من الملک الحی الذی
لا یموت الی الملک الحی الذی لا یموت بر اول مقامده
عابده معبود آراسنده و خالقله مخلوق آراسنده
فرق بودر کم خالق اصالتله و استقلالیله متصرف

اولر اما مخلوق تصرف خلافتله و نیابتله و آلت و واسطه سیله
اولر بو مقامده بو قدر اشارت کافیدر باقی اسرار
قلوب ابرارده مخزوندر حظ العبد قلک نصیب
بو اشهدن اولدرکم هر قنده که فساد و بدعت کورسه
منع ایلیه شعر مرتبتکله قو زمان و مکان اولدر
دو کال عالم ازادنده حکمک اولدر دولت
سنک تصرفکله در حیات و ممات
کجا و کندر و شادی و غصه اهل زیان
الحی حی اولدر کم انک فعل و ادراک اوله اکر فعل و ادراک
اولمز سا میت در حی کامل حق تعالی در زیرا که
جمیع مدرکات انک ادراک تحتنده مندرج در و کل
موجودات فعل تحتنده مقهوردر حق تعالی حضرتند
حضرتن مدح ایلدی صفت حیاتله نتکم بیوردی

الله لا اله الا هو الحي القيوم يعني حي اولدركم الله
تعالى المز فاني اولمز حي قيوم در زيرا كه اندن ايرو
حيات اسلرنه موت جايز اولر غيجون حكم اولند
ميت دمكله كه انك ميت وانهم ميتون لطيفه
بر كشنك بر دوست وارد كوردكه ضعيف وكوزسز
اولمش ايتدي نيچون كوزسز اولدك اول ايتدي بر دوستم
واردي اندي انك فراقندن اغلمقدن كوزسز اولدم اول
كشي ايتدي اكر المين سوسك كوزسز اولمازدك شيخ الشبلي
رحمة الله عليه ايدر عجبلرم شول كشي يه كه الم واردغن
بلر اول دنيا اهلن نجسي او نتمز ودخي عجبلرم شول
كشي يه كه فنا هلر تنكري تعالى حضرتنه عرض اولندغن بلر
اول نجسي كون اعلن او نتمز ودخي عجبلرم شول
كشي يه كم تنكري تعالى ي ذكر ايدركن كندوزن نجسي او نتمز

يعني مشايخ ايتدلر دنيانك قدري بو قدر چونك انده
الم وار در بعضي عارفلر ايتدلر دنيانك قدري شول
وقت اولميايدي كه انده الملك اولميايدي زيرا كه حق
جنابنه الدكدن صكره ارشلر حظ الجبل ولك
نصيب بوا شهدن اولدغم سرين در ابليه تنكري ذكر بلم
واندامرن در ابليه تنكريلا عتيله هر كشي كم اشبو نك
كب حياته موصوف اولسه انك حياتي ابدي اوله و
سعادت سرمدي اولا حق تعالى اول حيات شقيلر دن
نفي ايلمشدر كه لا يموت فيها ولا يحيى امام فخر الدين
رازي رح ايدر حق تعالى حضرتنه حي ديرلر ليكن
حيوان ديمزلر زيرا كه اسماء الله توقيفي در اطلاق اذن
شرعه موقوفدر اما عبد القاهر ايدر انكيجون
حيوان ديمزلر كه حيوان اسم حي دوحا نتكند يعني

شونلرکه حیات جانلردر چون حق تعالی نک حیاتی
جان واسطه سیله دکلدر بس حیوان دیمک روا اولمیه
سؤال دکل حیوانات ده حیوات واردر بونلرک ارا سنده
یلانه اسم حیه نیچون مخصوص اولدی جواب انکیچون که
دکل حیوانات دن یلان چوق یاشر حال بودر که دشمنلر
چوقدر شونله روایت ایدرلر که یلان عادتجه المز
مکرکه دشمنلردن بری آن تلف ایلیه بعضی حکما
ایتدیلر که یلانه حیه اسمن تخصیص ایلدکلرینک سببی اولدر که
یلانک حیاتی قوتنه زحمتله زایل اولور تا حد الدرکلرندا
صکره بک پاره ایدرلرسه المز مکرکه باشن یقیلیلر

شعر
بو دنیا چون بحر بو قدر شیلتی قالردولتی خود حیاتی
دریات جانکی حق ذکر بیله که تا کورمیاسن ایرق مماتی

التتمة
شیخ محیی الدین العربی رح ایدر قیوم شول
کمسه در که کندی نفسیله قایم اولا کندودن ایرغک دخی
قیامی آنکله اولا اکا محتاج اولالر انکیچون که قیوم مبا
لغه
صیغه سیدر کمال مبالغه شول وقت اولور که هیچ کمسه یه
محتاج اولمیه بلکه دکل نسنه اکا محتاج اوله

حظ العبد
قلک نصیبی بو اسمدن اولدر که هر حاجتلونک حاجتن
بشروه کمسه یه محروم ایلمیه

شعر
بو دنیا چونکه فانی در ای عاقل اوروب باشر ایشک اولمه غافل
بو کونکی ایشکی قومه یارینه کچرمه عمرکی بیناده باهل

الواجد
واجد تفسیرنده وجوه واردر بر بودر که
غنی معناسنه در حاصل راجع در مراداتن تحصیل ایلمکه
قدرتی اولمقدر اکی بودر که واجد عالم معنیسنه اولا
اوچ بودر که واجد حزین معنیسنه اولا بو معنی حق تعالی
حقنده محالدر بس محمول اولا زمانه که اولورادت

انزال عذابدر کافرلره حظ العبد قل واجد اولردر لیکن
کامل اولمزلر زیرا که صفات کمالدن بعضسن بولورسه
بعضسن بولمزلر پس واجد مطلق حق تعالی حضرتدر انجق

نظم
دلا ریسک کبی واجد اولاسن ٭ کمالات کرک واجد اولاسن
نه اشترسک اولا تا کیم موجود ٭ چو حق معبوددر سن عابد اولاسن

الماجد حق تعالی ماجددر یعنی شریفدر مطلقا
ماجد مجید معناسنهدر لیکن مجیدده مبالغه واردر
حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر که شریف
صفتلر حاصل ایلیه

نظم
دلا ریسک که سن ماجد اولاسن ٭ کرک کیم نفسکی ناقد اولاسن
قبول اتمز چو قلبی هیچ صراف ٭ کرک کیم نقدکی ناقد اولاسن

الواحد الاحد
واحد اولدر کیم کثرت قبول ایلمیه یعنی حق تعالی
حضرتنک شانی بودر نتکیم بیوردی [illegible]
واحد علما فرق ایتدیلر واحدله احد آراسنده
واحد مقابل عدددر احد مقابل ترکیبدر واحد
معناسی بودر کیم یعنی حق تعالی بردر ایکی دکلدر احد
معناسی بودر کیم یعنی ذاتی مرکب دکلدر اجزادن
احدیت مستلزمدر واحدیتی من غیر عکس امام
رازی رح ایدر احد مستعملدر ترکیبلرده نفیدن صکره
واحد مستعملدر اثباتده صکره نتکیم ایدر ما فی الدار
احد وجاءنی واحد یعنی احد استعمال کلام منفیده
اکثردر کلی دکلدر حظ العبد قل کرککیم مستعد
کسب ایلیه جمیع همتله تا توجه ایلیه حق جانبنه
و دخی هر اسمله تخلق ایلیه ممکن اولدغنجه تا که
قطبیت مرتبسی اکا حاصل اوله تا زمان اچنده

اولا ووقتنده احده اکا مشارک اولمیا حکایت بر تاجر
کلدی بایزید بسطامیه رح ایدی یا شیخ هیچ حساب
ایلیو بلورمسن شیخ ایتدی بلورن امدی بن عددی
تعداد ادین سن حساب ایلکل اول تاجر عدد ایلدی
شیخ حساب ایلدی چون عدد تمام اولدی تاجر صوردی که
یا شیخ بونک سر جملسی نه مقدار اولدی شیخ ایتدی
دکلسی بر اولدی تاجر ایتدی یا شیخ سن دلویشسن
زیرا کی بن بز عدد ایتدم اولا سن بر اولدی دیسن شیخ
ایتدی بل که دلو سنسن ازلدن ابده دکن بردن ارتق
یتدرشن برلک اهلی بشرلر منزلده ایکلک اهلی دشرلر مشکلده
ایکلکدن کاچن برلکه کلدی تا ارا سن برلک اجرم مخلده

الصمد

مفسرلر صمد معنا سنده چوق وجوه ایتمشلر صمد
اولدر کم انک اول وآخری اولمیا صمد اولدر کم اکا زوال
ایرشمیا اولدر که مغلوب اولمیه صمد اولدر که اویمیا
صمد اولدر که انده عیب اولمیا صمد اولدر که هیچ
نسنه اکا عیب اولمیا صمد اولدر که هر نه دلرسه ایشلیه
حکمن رد ایلمیا صمد اولدر که کوزلر آن کرمز
صمد اولدر که هلاک ایلمکا اندرز صمد اولدر که عرض
اوله اکا حاجات صمد اولدر که اندن اوملهدر کل خیرات
صمد اولدر که کسدن طغمد وهیچ کمسه دخی طغمد صمد
اولدر که المز کمسه اکا میرات یرز [illegible] فلک
نصیب بو اسمدن اولدر که تنکری خلقیله خلقلنه ونکار در
اخلاقله موصوف اوله تا خلایق اکا التجا ایلیلر غرضلر
ومقصودلر حاصل اولجق بلدکلری چون [illegible]
اچ کروکی ایعودن طرای فقیر حاضر اولیجم ایا [illegible] خبر

نخوش

صبحدم اولدی خنک یللر اسر ◦ طولدی سرتاسر جهان مشک عبیر

قوشلر اوترلر بداقلرده بینه ◦ نیجه سی تسبیح اوقورلر دیدیر

کور هزاری کیم نه دستانلر اوقور ◦ بلبلی کور کیم نجا قیلور نفیر

سن هنوز اویخوده غفلتده سن ◦ تازه بین عمرک کیم اتدک قصیر

نفسک آرزوسی آیاغک باغلدی ◦ قندره مقصوده ایرسه دن اسیر

اشبو دنیا آخرت کبرو سیدر ◦ ایمدی بنده قرار اهل ضمیر

کر کچرسک کبردن اکلنمه دن ◦ اچمق اجرم بو نسن ملکا کبیر

اولمه مدن کاهنه هر لحظه کن ◦ عرضه ایله حاجتوکی بیر بیر

یارنک بوکن درت یارا غنی ◦ کم بلیمزسن یارن قنغو کبیر

القادر

قادر اولدر کیم قچن بر نسنه اشلمک دلسه هیچ کمسنه
منع ایلمز قادرک شرطی بودر کلدر کیم قدرت موجود
اولدیغی زمان اشلیه مثلا حق تعالی شهد قادردر کیم

قیامت قوپره بس قوپرمدوغ شمدی قوپرمغا ارادت اولمدوغیچون در
مقتدر دخی قادر معناسنه در لیکن مقتدرده مبالغه
کم وار در قادر ده بو قدر در زیرا مقتدر اطلاق ایلدکلری
تنکری تعالی حضرتنه مخلوقاتی ایجاد ایلدیکو طرزکی حالی
اعتبار ایله در نیتکیم برکمسنه کسب ایلرکی مکتسب
درلر بس بو تفسیر ایله مقتدر منفصل اولور قادردن
حظ العبد قلک بو اسمدن نصیبی اولدر کیم طاعت
شول قدر ملازم اوله کیم تا حق تعالی حضرتنک محبوبی
اوله نیتکیم بیوردی فاذا احببته کنت سمعه
الذی یسمع به ویده التی یبطش بها بس هرنه فعل
اشلرسه حق حضرتنه خلیفه اولمغله اشلر لاجرم
انک فعلنه کمسنه مانع اولمز و دافع بلنمز نیتکیم عیسی
پیغامبر بلچقدن پرسا دزدی اردی تنکری دستوری ایله

صلى الله عليه وسلم

اچدوغی سرور انبیا محمد مصطفی یه تنکری تعالی ایتدی
یا محمد سنکله عهد ایلینلر بنمله ایلمشلردر نتکم
بیوردی ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله ید
الله فوق ایدیهم

شعر

زهی صانع زهی سلطان قادر ٭ نه زاده استر ایسه کن حاضر
اکر بلمک دیلرسک قدرتینی ٭ بق امدی کوکلره کم نیجه ظاهر

المقدم المؤخر

بلکل کم تقدم تاخر کاه ذاتی اولور کاه وصفی اولور
اما ذاتی اکی قسمدر تقدم علتک معلوله اوزرینه
و تقدم شرطک مشروط اوزرینه و تقدم حیاتک
علم اوزرینه و تقدم واحدک اثنین اوزرینه اما
وصفی اوچ قسمدر اول تقدم زمانیدر حق تعالی
حضرتنک افعال بعضیسی مقدم بعضیسندن امدی

یا ایها الذین امنوا اتقوا الله وابتغوا الیه الوسیلة وجاهدوا فی سبیله لعلکم تفلحون

اول

اول تقدم و تاخر انک ارادتی ترجیحیله حاصل اولدی
ایکنجی مکانیدر کم نتکم کوک یر اوزرنده در بودخی کندونک
ارادتیله در زیرا که کل اجسام متماثلدر جسمیتده
بعضی افرادنده فضیلت یوقدر کم سبب ترجیح اولا بید
نتکم کوکلر یرلر اوزرینه اولمق معقولدر عکسی غیر معقولدر
اوچنجی تقدم شرفیدر مثلا حق تعالی بعض خلقن
مشرف ایلدی علم و طاعت و توفیق ویرمکله و بعضی
مخذول و مؤخر ایلدی شرف درجاتندن نتکم
محمد مصطفانک اعلای درجاته چقردی که [illegible]
ذکر اول دردی و ابوجهل و ابولهب اسفل درکاته ایندردی
ودخی مکه کافرلر ایتدیلر نبوت تاجنه بزم باشمز
لایقدر لیکن ابوطالب یتیمنک باشنه اوردی
حق تعالی حضرتی ایتدی بونلرک وجهسیلرک زیرا که

قسمت علمن بن بکرک بلورن هر نه دلو سم اشلرن
هذا البعد تلک نصیب بوا سمدن اولدد کم آخرته
نافع اولجق عمل تقدیم ایلیه دنیا شغلن ترک
ایلیه نتکم بیوردی کن فی الدنیا کأنک تعیش
ابدا وفی الاخرة کانک تموت غدا بغداده
بر مؤذن اوتوز بش یل مؤذنلک ایلدی بر کون منارده
چقدی اذان اوقیجون ناگاه کوزی بر نصرانیه
عورته طوشدی اولدم مناره دن اشغه ایندی وارد اکا
یکوردی اول عورت هیچ اکا التفات ایتمدی آخر
ایتدی شول وقتن سکا وارمغه راضی اولورن کم بیچی
ایچسن وخنزیر اتندن ییسن دیدی بس وارد
بیچی ایچدی چون اسردی بر اجرم یردن اشغا
دوشدی شول حال اوزره اولدی نعوذ بالله من غضب الله

شعر ای کوکل بو کونک ایشوکی قما غلی یارنه
ذیره دولت عاشقا کم بو کون ایره یارنه
بو جهانک یوق بقاسی عمره داخ هم ثبات
عاقل اولدر کا اعتبار ایتمایه شمدی وارنه
چرخ هردم کستردر بو عجایب کوده دن
دکمه کز قومز کبلبل ایرشه کلزارنه
عبرتیله بر یزینک نقلنی فهم ایلکل
حکمتیله مطلع اول کوکلک اسرارنه
نفسکک ظلمتلرندن کردلادیسک نجات
فرصت الدن بکن ایرشکل امد عشق انوارنه
اول وقت الاخرة امام غزالی رح ایدر شی واحد جد
واحددن شی واحده نسبت هم اول هم آخر اولمق
متصور دکلدر زیرا که منتا قضار در اما دقتی کم نظر

ایلسک ترتیب وجوده و ملاحظه ایلسک موجودات
سلسله‌سنه بس حق تعالی بونلره نسبت ازلدر
زیراکه کل موجودات وجودانک حضرتندن بلدیلر
کندنک وجود کندذاتندندر ایرقدن استفاده
ایلمدی ودخی هرکاه کم نظر ایلیه‌سن سالکلرک
سلوک ترتیبنه وملاحظه ایلیه‌سن سایرلرک منزل
لرمرتبه‌لرنه بس حق تعالی آخردر زیراکه عارفلر درجه
لرنک آخر منزل حق تعالی معرفتدر امام فخرالدین
رازی رح ایدر اولدر ازل اسرارنه بلر اول ایمان
وزمکانه اغز انسان ایلمکله اول ولیلر سومکله
آخر دشمنلر قهر ایلمکله اول عدلله آخر فضلله
آخر اول اولماغله آخر اولماغله فخر ایدرلر
بازو یزن وقفتان دکن وهم اول قفتان کین ادریس

پیغامبردر ادریس زماننده جانورلر دریسن کیورلردی
اول صقال دارغن دزن ومحمد و اول مدرسه بیان
جمشیددر اول قنق اغزلین ابرهیم پیغامبردر اول
صقل اغرن هم ابرهیم پیغامبردر اول اوق یای دزن
واول اوق آتن واول آت ایرن دزن واول اتا بنن
اسماعیل پیغامبردر اول عربجه سویلین هم اسمعیل پیغامبر
ادن اکدن عمرانی بیلرلردی اول کاغد یوسف
پیغامبردردی اول صابون سلیمان پیغامبردردی اول
جوقل وزره دزن داود پیغامبردر اول یغفه اتمکن
دزن ومنجنیق دزن نمرود در اول بشمق دکن جدیه در
اول اسلامه کلن مسلمان اولن ابوبکر صدیق در رضی الله
اول اغلان کم بو امتده مسلمان اولدی علی در کرم الله وجهه
اول خاتون کم بو امتده مسلمان اولدی خدیجه در اول

تکبرلک ابلیسک ابلیس در اول حسد ایلین قابیل در
اول آدم اولدن دخی اولدر اول صحابینک بصره شهرنده
وفات ایدن انس در آخر صحابینک مدینه شهرنده وفات
ایدن جابردر حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن
اولدر که اول کندی نفسن بیله آخر تنکریسن بیله من
عرف نفسه فقد عرف ربه آخر صفتندن نصیب
اولدر کیم مخلوق مرتبه سی آخر در خالق مرتبه سندن
شعر زهی اول که بو قدر ابتداسی زهی آخر که بو قدر انتهاسی
انک وصفنده عقلم اولدی حیران انکچون دیمه کلمز ثناسی

الظاهر الباطن

بو اکی اسم دخی مضافاتدر زیرا که بر جهتدن هم ظاهر
هم باطن اولمز بلکه ظاهر اولدغی بر وجهله اولور باطن
اولدغی دخی بر وجهله اولور حق تعالی باطندر اگر

طلب اولنرسه حواس ظاهر بر له ظاهردر اگر طلب
اولنرسه عقل خزانه سندن بطریق استدلال سؤال
اما باطن اولدغی ادراک حواس ظاهردن طلب اولندغی
وقتده ظاهردر اما ظاهر اولدغی عقل ادراکندن
طلب اولندغی وقتده مشکلدر زیرا ظاهر اولدر کیم انک
وجودنده کیمسنک شکی اولمیه خلایق آن کورمکده
اختلاف ایلمیلر حال بودر کیم اکثر خلایق شک ایلرلر
انک وجودنده پس نیجه ظاهر اولور جواب
بلکه لکن الله تعالی گیزلو اولدغی ظاهرلکن قتی آشکارا
اولدغیچوندر پس قتی آشکاره اولدغی سبب اولدی
گیزلو اولمغنه زیرا ذاتنک وصفاتنرنک نورلری حجابی
نیتکم رسول حضرتی بیوردی حجابه النور لو کشفها
لاحرقت سبحات وجهه ما انتهی الیه بصره

بس هر نسنه که حددن کچه منعکس اولور شمدیه دکین کچن
سوز امام غزالی شرحنده شیخ محیی الدین العربی ایدر
حق تعالی ظاهردر آثار صفاتیله و افعالیله باطندر ذاتیله
ظاهردر الوهیتیله باطندر حقیقتیله یعنی حقیقتن
کیمسه بلمز فخر الدین رازی ایدر ظاهردر اشبو
معنایه کم ظاهرلر بلور باطندر اشبو معنایه کم باطنلر
بلور حظ العبد قلک نصیبی بو ایکی صفتدن
اولدر کم ظاهر اوله صفات حمیده یله باطن اوله صفات
ذمیمه بیلمزدن

شعر

کندو زوکی ظاهر ایله کل قمو خیرات ایله
ضایع ایتمه عمرکی هر دم کچر طاعات ایله
وقت اوله کم بر نفس عمر ایستیه بولمایسن
الده کن قدرین بل کاچه کل لذا تله

الوالی امام فخر الدین الرازی ایدر بو اسم قرآنده
کلمدی معناسی اما مالکدر یعنی دکل مخلوقاتک مالکدر
و متصرفدر مشیئتیله بونلرده و حکم جاریدر دکلنده
نتکم بیوردی فعال لما یرید شان تحقیق کلام
اسم و بیده کچدی حظ العبد والی شول کشیدر کم
حق تعالی آنی پادشاه ایلمش اوله عدل ایلمکیچون
المتعالی امام رازی ایدر متعالی عالی معناسنهدر
مع نوع من المبالغة تحقیق کلام اسم علیده کچدی
حظ عبد دخی و ابیات دخی البر بر و بارکلند
معناسن برر یعنی محسندر قللره امرانک احسان
به دین امرنده اوله یه دنیا بابنده اما دنیا جهتندن
صحت و قوت و رزق و اوغل قز کبی اما دین جهتندن
ایمان و طاعت و عبادت کبی و دخی بلکه بر قاچ

ابلسك رب اولر رب اسم اعظمدر ولهذا اولو العزم
پيغامبرلر بونكله دعا ايلديلر آدم پيغامبر ايتدي
ربنا ظلمنا انفسنا ابراهيم پيغامبر ايتدي رب اغفر لي
ولوالدي نوح پيغامبر ايتدي رب اني دعوت قومي
يوسف پيغامبر ايتدي رب السجن احب الي سليمان
پيغامبر ايتدي رب هب لي ملكا لا ينبغي لاحد من بعدي
موسى پيغامبر ايتدي رب اشرح لي صدري يعقوب
پيغامبر ايتدي رب اني وهن العظم مني داود
پيغامبر ايتدي رب اني ظلمت نفسي عيسى پيغامبر
ايتدي ربنا انزل علينا مائدة من السماء محمد رسول الله
ايتدي ربنا لا تؤاخذنا ان نسينا او اخطانا
كشافده اشبو حديث مذكوردر كه بر كمسنه بر مشكل
ايچون قيغولو اولسه بش كره ربنا ديسه اندن صكره

دعا ايلسه اول مقصودن حق تعالى ميسر ايليه ابن
مرجان كند شرحنده ايدر حق تعالى بردر قللرينه
خير بولور اسم بر اخصدر اسم ربدن اسم رب
اعمدر زيرا بر كه مظهر اولياءدر انجق اما ربك مظهر
هم اولياءدر هم اعداءدر نتكم بيوردي الحمد لله رب العالمين
حظ العبد قلك نصيب بو اسمدن اولدر كم تنكري
تعالى نك مقابلسنده شكر ايتميا وانك رضاسن تحصيل
ايليه مكروهاتدن اجتناب ايليه عظمتنه تواضع
وكبرياسنه تصاغر ايليه ودخي ابرار شونلردن
صادق اولالر فعللرنده وقوللرنده شيخ محيي الدين
العربي ايدر بر محسن معناسنده در ليكن احسان
مشاهده در يعني ديدارن كسترمكدر حظ العبد
احسان عام اوله محتاجه وغير محتاجه كركسه محتاج

نعمت

كرم

طلب ایلسون کوکسه ایلمون حکایت موسی پیغامبر علیه السلام
بر کون مناجات ایلرکن عرش التنده بر کشی کوردی کم
اولطرر موسی پیغامبر انک مقامن بکلکندن عجب لیب
ایتدی الهی بو کشی بو مرتبه نه سببله ارشدی حق تعالی
ایتدی یا موسی ایکی خاصیتله ارشدی اول بودرکم هرکز کیمسنک
نعمتنه حسد ایلمدی ایکنجی بودرکم اتا انا سنه
ایلک ایلمدی روایت اولنور کم امیر المؤمنین حسن
اناسی فاطمه رضی الله عنها طعام بیشوردیلر کم
یا امیر المؤمنین نیچون والدکله طعام بیمزسن ایتدی
قورقرن کیم انامک کوزی طوشش اولدوغ لقمه یه ین اکا عاق
اولم بس فاطمه دستور وردی اندن صکره یدی شعر
جانکی برکات دلرسک ایرسن جانانه سن
کنجه ایرشمک دلرسک عاشق اول ویرانه سن

امام فخر الدین الرازی رحمة الله علیه ایدر بو تفسیر جه
متانت قوت معناسن واجب الوجود اولمقدر وقتی کم
واجب الوجود اوله هرکز اثر قبول ایلمز یعنی انک
ذاتنه وصفاتنه هرکز فنا وزوال ارشمز حظ العبد
قلک نصیب بو اسمدن اولدر کم دین امرنده محکم اولا
نفسنک ارزولرن تغییر اعتیا ونفسنک مشتهیات
ومراداتی ازرنه آخرت لذتلرن ترجیح ایلیه شعر
مرکه دین امرنده اولرسه غیور ایرشه هر لحظه حقدن اکه نور
بو جهانده اول عزیز دولاجرم آخرتده ویره حور وقصور
الولی تفسیر ولی برقاج وجه ازرنه در متولی
معناسنه در یعنی قللرنک اشلرن بشورر ایکنج
ولی ناصر معناسنه در یعنی قللرنه یاردم ایلر [illegible]
محب معناسنه در یعنی قللرن سور حظ العبد قلک

نصیب بولمشدن اولدر که حق تعالی نك دوستلرینی
سوه تنکری تعالی محبتن اختیار ایلیه حکایت
ابراهیم بن ادهم رحمة الله علیه ایدر بر درویش کوردم درلو
بلایه مبتلا اولمش ایدم ای درویش بو زحمتلره نجه
قتلنرسن ایتدی یا ابراهیم اوتز ییلدر که اشبو زحمت
چکرن بر شکایت دخی ایلمدم زیرا که معشوق مشاهده
سنه مستغرق اولنلر زحمت المن طیمز حکایت
بر صیاد آغ قوردی بر بلق طوتدی اول بلق صیاده
عتاب ایلدی ایتدی بندخی سنك کبی تسبیح اوقیدم
بن طوتدوك تسبیحمده ایردوك دردی ناکاه اولدکزدن
بر بلق باشن چقردی اول اغدغ بلغه ایتدی های
اتمز مسن که تسبیحك عرض ایلرسن بو اول مقامدر
که طتلو جانك ترك ایلیسن ملول دخی اولمیسن شعر

کردلرسك ایرسن اول یاره سن • التفات ایلامکل اغیاره سن
بقمه نامحرم یزینه زینهار • کر تو مشتاقیسك اول دیداره سن
الحمید حمید فعیل در حامد معناسنه در یعنی
حق تعالی دائما حمد ایلر کندو نفسنه نتکم قرآن
اچنده بیوردی الحمد لله رب العالمین یه مفعول معناسنه در
یعنی محمود در کندونك نتکم شاعر ایدر بیت
وشق له من اسمه لیجله • فذو العرش محمود وهذا محمد
خط العبد قلك نصیب بولمشدن اولدر که اعتقاد
سالم اولا دکل شبهه لردن عمل سالم اولا دکل شهوتلردن
شعر قزنغل بو جهاندن برایو آد
که تا خیر ایله ابدا ارسنی یاد المحصی
محصی عالم معناسنه در لیکن تجنکم علم مضاف
اولسه معلومات اجزاسن ییتمغه و احاطه قلمغه اول

وقتن محصی درلر یه بوده لرم حق تعالی خلایقک لرن
قیامت کننده صابیرده نتکم قرآن اچنده بیوردی
[illegible] یعنی حق تعالی بونلرک حرکتلرن
وسکونلرن صابیسر فعلیاتدن وقولیاتدن نه
وارسه دکلن عرض ایلیسرده اول قرباذلر اشق کناه
لردن اولسه درده حفظ العباد قلک نضیب بواشمدن
اولده کم هر کن وهر کجه نفسنک احوالن صیمقدن غافل
اولمیه حکایت شیخ ابو حفص حداد رحمة الله علیه
ایدر او تریلده که صول امورمدغی فرشته کناه
یازده مدم

شعر

خیر شر کم سن ادرسن ای نکار • دفتروکا یازلر لیل ونهار
سن ایدرسن نکم ایشلرسک • لیکن اونتمزانی اول کردکار

[illegible] امام فخر رازی ایدر حق تعالی حضرت

دکلن پیننه اولاوارا ابلدیوقدن الدکلرندن صکره
کرووار ایلیسرده اولک حالندعلین حفظ العباد
قلک نضیب بواشمدن اولدذ کم هیچ کمسنه وضع ایلمدکی
نسنکری وضع ایلیا تا قیامته دکین ابوآدده مذکور
اولا نتکم رسول حضرت بیردی من سن سنة
حسنة فله اجرها واجر من عمل بها یعنی هر کمسنه که
بر سنتة حسنه قوسا انو کجون اجروارده وشول
کمسنه که آنی ایشلدبر اجر دخ اندنه اترو وارده شعر

بو غکن یا رند جمله عالمی • اختیار ایتدی قودن آدمی
بس کرک بو نعمتک شکرانی • کا چراسن طاعتله هردمی

المعبود حق تعالی معبودر یعنی اشنکر کرواولک تالنه
دندرر اما غزالی ایدر ایجادهر کاکم مسبوق
اولمسه مثیله ایدادرلر اکا وقتی که مسبوق اولمسه

اعاده دیلر هذا العبد فلك نصیب بو اسمدن اولدر
اول اشکولکی طاعتلره ایجاد دیلر اکلین یحش طاعتلر
صورتنده اشلدکنه اعاده دیلر اکرچه اولك عینی
دکلدر لیکن صورتده مشابهدر شعر
بزکن اولالم سنی قویانلر ◦ هر نکم اشلادکیمز صورلر
یا و زاتدوکیمز قوخودر عظیم ◦ کرا یواتدکسه جنت دیرلر

المحیی

حق تعالی محیی در یعنی تنکر حیات دیرایکر والمش کلکلر
ایمانله ومعرفتله دیرایکر وقومش یرلر بغمور صولر
برله دیرایکر بلکل کم حقیقتده دکل موجوداته
حیوه ویردی کلیسی حق تعالی حضرتنه تسبیح ایدرلر
نتکم قرآن اچنده بیوردی وان من شئ الا یسبح بحمده
هذا العبد فلك نصیب بو اسمدن اولدر کم تنکری

تعالی نک مصنوعاتنده فکر ایلیه ودخی عبرت نظرن
ایلیا تا کوکلی فکرتله وعبرتله دیری ایلیا شعر
کوکلر ادیسک بولاسن حیات ◦ کورمیاسن تا ابد هرکز ممات
لازم اولغل فکرتا وعبرتا ◦ تا سکا کشف اوله اسرار صفات

الممیت

حق تعالی دیریلردن حیات زایل ایدر قال حق تعالی جل وعلا
کنده حضرتن مدح ایدر اول دیر جلاله بجون جواب
اولدر کم حق تعالی تنبیه ایدر که جمیع عالم اچنده کی
تصرفات واحکام دیری ایلمکدن واولدرمکدن
ورزق ویرمکدن ینمدر [illegible] دیریلری اولدرمکدن
حکمت ندر جواب بلکل کم آدمی بینک بیش حالی
واردر اول عدمدر یعنی یوقلقدر نتکم بیوردی قال
هل اتی علی الانسان حین من الدهر [illegible]

ایکنجی وجود دخی یعنی وار اولمقدر عالم ارواحده نتکم رسول
حضرتی بیوردی الارواح جنود مجندة اوچنجی
جان تعلق ایلمکدر قالبنه نتکم بیوردی ونفخت
فیه من روحی دردنجی جان تندن ایرلمقدر نتکم
بیوردی کل نفس ذائقة الموت بشنجی حال جان
تنه کرو کلمکدر نتکم بیوردی کما بدأکم تعودون
اول حال آدمینک کم عدمدر فایدسی اولدر کم چون
موجود اولدی بلدی کم کندو مخلوقدر حادثدر حق تعالی
خالقدر قدیمدر ایکنجی حال کم موجود اولمغدر عالم
ارواحده فایدسی اولدر کم حق حضرتنک جوارنده ذوق
روحانی حاصل ایلیه واگر حق جوارندن اول ذوق جان
بولمسیدی دنیا عالمنه کلدکده وقت بینه اول حضرتدن
یکا توجه اولمیسردی اوچنجی جان تن قالبنه کلب تعلق

کر عوض ایستر ایسک بیر بنه بن تا بیدیز
بس نجا کندن در دشکل طاعت احسانه بسن
کر کهر ایستر ایسک ازماغه کیرب یزمکل
کوهرک یبری دکزدر وار کور عمانه بسن
لعل و یاقوت ایسه مقصودک برق چقمق طشن
وار سفر ایله بدخشانه ارا سن کانه سن
آشنا اولمق دلرسک یار ایله کرجکلین
اندن ایرقدن کرک کم اولسن بیکانه سن
عاشقک معشوقدن ایرو صبر و آرام یوق
بلبلسک کل کرا سن امد کل بوستانه سن
شمعه ایرشمک دلرسک نورنه پروانه اول
حق دیدکی بیلشی دلرسک ایرسن درگاهنه سن
التواب تواب حق تعالی حقنده رجاع معناسنه در

حظ العبد

يعني حالدن حاله دوندرجدر ثلث نصيب بو اسمدن
اولدر كه قوللردن تواب شول كشيدر كه هر حالده رجوع
ايليه كندو نفسندن و غيردن حق حضرتنه امام فخر
رازي ايدر حق تعالى حضرتنك توبه‌يي قبول ازدنه
اولدر كه بوندلرك توبه‌لرن قبول ايليه حظ العبد
قولك نصيب بو اسمدن اولدركه گناهلولرك و خدمتكار
لرنك و رعيتلرنك و دوستلرنك عذرلرن قبول
ايليه بلكل كم توبه ايلمك فريضه‌در تنكرم بيوردي
يا ايها الذين امنوا توبوا الى الله توبة نصوحا
زيرا كه گناه صغاير مغفور اولور جمعه‌دن جمعه‌يه و رمضاندن
رمضانه اما كباير محتاجدر توبه‌يه توبه‌نك اسباب
اوچ نسنه‌در اول كندونك معصيتن بلمكدر كم تنكرتعالى
حضرتنه مخالفت ايلمشدر ايكنجي تنكرتعالانك عذاب

قتلغن فكر ايليه‌ده اوچنجي كندو نفسنك ضعفن فكر ايليه
زيرا شول كشينك كم بر قرنجه اصردوغنه طاقت اولميه
جهنم عذابنه نجه قتلنه بله بس عاقل كشي بو اوچ سببلري
تصور ايليجك توبه ايلمكه اقدام ايلر ذو النون مصري دير
ايدر عاميلر توبه‌سي معصيتدندر خاصلر توبه‌سي
غفلتدندر علما تفسير نصوحده اختلاف ايلديلر
عمر ايتدي توبه نصوح اولدر كم توبه ايلدكدندن صكره
ينه اشلميه معاذ ايدر توبه نصوح اولدر كه
توبه ايلدكي گناهه ينه دونميه صغلمش سود اچلكه
دونمدكي كبي مقاتل ايدر توبه اولدر كم اندن ينه اشلمك
نيتي اولميه كلبي ايدر توبه اولدر كم دليله استغفار
ايليه كوكلي پشيمان اوله كرو دونب اشلميه حسن بصري
قلبي تعريفنه بر قدرده زياده ايلدي ايتدي هم نيت

ایلیه اول گناه ایرق اشلمیم دیو جنید بغدادی ابدا
توبه اولدرکم گناهن انده حکایت برکشی دگل
گناهلر اشلدی ناگاه خسته اولدلمسه آن صوره وارمدی
بردوست واردی آن قغردی وصیت ایلدی ایتدی لکمده
قونشلرم بندن اشندلر امدی الدلمدن صکره
بنی اشبو اومکل اچنده دفن ایلکل تا گورستان جماعت
دخی بندن اشنسونلر دیدی اول کشی الدی اول دوست
وصیتی یرینه گتردی صالحلردن برکشی آنی دشنده گوردی که صوردی که
حق تعالی سنکله نه معامله قلدی ایتد حق تعالی بکا
خطاب ایلدی ایتدی کم ای قلم قونشلرک سندن یزدندر
دلرسنا غصه لنمه کم بن سنی ترک ایلمزن سکا رحمت
ایلدم وار اخماغه کر راحت اولدی شعر
گنهلر اغودر ایدر هلاک بس اکا توبه در کشته تریاک

اگر دردوکه تریاک ارمزیسه ۰ ادیسر اول اغوجانوک غمناک
المنتقم حق تعالی منتقم دن تاکم بیردی والله عزیز
ذو انتقام منتقم اولدرکم عاصی طتا عفو ایلمیا شیخ
محیی الدین العربی شرحنده تفسیر بوده فخر الدین
رازی ایدر منتقم مشتقدر انتقامدن امدا انتقا ملک
اوچ شرط واردر اول اولدرکم عاصی شول قدر گناه
اشلیه کم تا خشم اولنمغه سبب اولا ایکنجی اولدرکم
چوق مدت تدروزمانلر کچه اوچنجی اولدرکم اول انتقام
منتهیه تشفی اولا اما اشبو اوچ مخلوق حقنده حاصل
اولور لیکن خالق حقنده محالدر ودخی بلککل کیم
انتقامله عذاب فرق اولور تعجیل وجهله اولن عذابه
بومعنایه اشارتدر اشبو آیت که فلما آسفونا انتقمنا
منهم فاغرقناهم اجمعین ۰ حکایة ... قلندر نصیب

بو اسمدن اولدرکم جنایت اهلندن انتقام ایلیه وجه
مشروع ایله شعر چونکه حق عاصیدن ایدر انتقام
پس اذنیله معصیت یردن مقام نیجه کندز طاعته دوشرکم تام
اچمق ایچنده کلا حقدن سلام العفو
امام فخر رازی ایدر عفو تفسیرنده ایکی وجه وار در
عفو محو معناسنه در پس بو تفسیر اوزرینه معناسی
بودر کم حق تعالی قوللرینک کناهلرین زایل ایلر کراما
کاتبین دیوانندن قیامت کننده و دخی اول کناه
صورتلر بلکه اونتدرر تا خاطرلرندن کجب ملول اولمسونلر
دیو هر بر کناه یرینه بر ایو عمل یازدرر نتکم بیرر
یمحوا الله ما یشاء ویثبت ایکنجی عفو فضل معناسنه در
نتکم بیرر ویسئلونک ماذا ینفقون قل العفو
بو تفسیرجه عفو معناسی عطای حق ودر فضل نعمتیله
دیلد اولر

و دخی بلکل کم عفو ابلغدر مغفرتدن زیرا مغفرت
عبارتدر سترندن یعنی اورتمکدن اما عفو
محودر بو تقدیرده اثرین قومقدر پس محو ابلغدر
ستردن حظ العبد تلک بو اسمدن حظ شوله
وقت اولرکم ظالملک مظلمه سن عفو ایلیه احسانن
اندن کسمیه اول مظلمه دلنه کتورمیه بنم حقمده
جفالر ایلدک دمیه حکایت امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه
برکون بر خادمنی چاغردی اول خادم اشتدی کلمدی
اوچ کرت چاغردی هیچ طنمدی صکره علی نک قاتنه
کلجک علی ایتدی اوچ کرت چاغردم نیچون کلمدک ایتدی
سنک عفوکا اعتماد ایلدم انکچون جواب ویرمدم
علی ایتدی چون بنم عفومه اعتماد ایلدک بن دخی
سنی الله یولنه آزاد ایلدم

کندیه لایق اولور ای بی نظیر • هر کشینک فعلی کرمیر وزیر
عفو سندن هر نفس بزدن خطا • ای قمو بیچارلره دستکیر
قال الله تعالی ان الله بالناس لرؤف الرؤف
رحیم امام غزالی ایدر رؤف رأفتدندر رأفت
شدت رحمتدر یعنی رقت اسرکیجیدر رحیم
معناسنه در مع المبالغه سؤال حق تعالی قرآن
اچنده رؤفی مقدم طتدی رحیم اوزرینه نیچون جواب
انکیچون که رحمت رحیمدن صادر اولدغی مرحومک
احتیاجندن و ضعفندن اترودر اما رأفت
رؤفدن صادر اولدغی رؤفک کندو ذاتندکی
شفقتندن اترودر بس منشا رأفت کمال الحال فاعلدر
احسان ارشدر مکر مرحومه و منشا رأفت کمال حال
مرحومدر احسانه محتاج اولمقده امدی شونک بو قدرکه

تأثیر فاعل ایجاده فعلده اقویدر احتیاج مفعولده
اول فاعله بو معناجون تقدیم ایلدی رأفت رحمت
اوزرینه حکایت ایوب عابد ایدر بر قونشم
واردی غایتده فاسقدی الذکیندن صلوه نمازن
قلمدم بر کشی ایدر اول قونشکی دشمن کوردم ایتدم
حق تعالی سنکله نیلدی ایتدی بنی یارلغدی بکا رحمت
ایلدی اوت وارغل ایوب عابده ایتکل قل لو انتم
تملکون خزائن رحمة ربی اذا لامسکتم
یعنی اکر تنکریمک رحمتنه سز حاکم اولسکز اول وقت
بندن طرتنک خشیة الانفاق فلکدن نصیب بوارمیدن
اولدرکم بوکلد لابعد شفقت ایلیه مکر غیر مشروعده
نسکم بیردی ولا تأخذکم بهما رأفة فی دین الله
شعر کر دیلرسک کم بلاسن مر بتر ای اختیار

كلدكك بولدن كروكت صدقله مرداذوار

ایشبو الچق پرسینك بر دل دكلدر ای عزیز

جهد ایدكوز تا اداسن بوجه عالمده قرار

آخرت کیروسیدر دیدی بو جهانه مصطفا

امدی كج بو كیروندن اونتمه انده زینهار

هر كه كلدی بو مقامه اولمدی بونده مقیم

اندی هركز وفا كمسایه دوری روزكار

نیجه نیجه دانه‌لر اوكتدی دوران فلك

لاجرم شمدی هوا ایچنده اولدیلر غبار

كتدی ظالم قلدی اندن بیك بر قانون زشت

كتدی عادل قلدی اندن نام نیكو یادكار

هر كم اتمادن عمل اومدی عنایت تنكریدن

دانه اكمادن اول ابلهد خلده ایتدی انتظار

شفقت ایلایب مدد ایلا مرد سرقالنه

تا بلاسن یوم محشرده بر بینه صد هزار

مالك الملك مالك الملك اولدر كم مملكت ایچنده

مقصودن كچره هر نه دیلرسه وار ایلمكدن یوغ ایلمكدن

بو موضعده ملك مملكت معناسنه‌در مالك قادر

معناسنه‌در كه قدرت تمام اوله [illegible] فلك

نصیب بو اسمدن اولدر كم شریعت ادبله اندامرن ادبلیه

شعر مالك الملك اولدر كم كاه تن كه جان ایدر

ییدكو كلاری بر ادب خلقنه سیوان ایدر

اول یجاكو كلارك اتنده بو لكچق پرلری

طغرلك مخدیب صوارزه شادروان ایدر

بو یرز هر یلده بولتلاره یغمر ردكر

باغ و بستانه نثار لؤلؤ مرجان ایدر

که بیورر کز یلینه گلشنی تاراج ایدر
که گلستانی بزر ایچن کل ریحان ایدر
که سعادت تاجنی آدم بشینه کیدرر
که ابلیسک نصیبن لعنت خذلان ایدر
مصر تختنده ایدر که یوسف سلطان وقت
که یعقوب انک فیغوسله گریان ایدر
که سلیمانک ایدر حکمینه دیولاری مطیع
که ایوبک نصیبن درد درمان ایدر
که یحیایی ایدر دشمنلر الینده هلاک
که عصا ییبی الینده موسینک ثعبان ایدر
که ابراهیمی نمرود اوده بیراقدرر
که جهانی نوح چون باشدن باشه طوفان ایدر
که برین شیله غنی ایلر که هرگز غم یوق

که برین شویله فقیر ایلر که سرگردان ایدر
بونلری مخلوق ایدامز ولیک اول خالق ایدر
بونلری دیار ایدامز ولیکن اول دیان ایدر

ذو الجلال والاکرام

شیخ محیی الدین العربی رحمة الله علیه ایدر حق تعالی ذو الجلال در
یعنی حجابدر شوندن که انک حقیقت ادراک اولنه
ذو الاکرامدر نجا یعنی تجلی ایلر قللرینه حتی
کوردکلری کندوزن ایله وقتنده کنش کوردکلری کبی
کم اندن بو لذت اولیا عبد القادر ایدر جلال عظمت در
یعنی حق سبحانه وتعالی اولودر مخلوقه بکزمکدن و
معطل اولمقدن پس بو تاویل ازره جلال صفات
ذاتدن اولور بعضلر ایتدیلر یعنی اعتقاد ایلیکم انک
جلالنه و عظمتنه بعضی علما ایدر معنیسی بیتی

ایدک که یا ذا الجلال والاکرام نتکم رسول حضرت
بیوردی الظّوا بیا ذا الجلال والاکرام یعنی ملازمت
ایلک یا ذا الجلال والاکرام اسمن اینمکا احمد بونی
ایدر ذو الجلال والاکرام مبکا ایل ذکردر امام رازی
ایدر اکرام معنا بر انعام معناسنه یقیندر لیکن
اکرام اخصدر هر اکرام انعامدر هر انعام اکرام دکلدر
اما جلال تقدیم ایلدی اکرام اوزرینه انده سر اولدر کم
جلال اشارتدر تنزیهه یعنی صفت سلبیه در اما
اکرام صفت اضافیه در سنک بو قدر که بر ذاته عارض
اولن من حیث هو هو مقدم اولر شول صفتدن کم
مع الغیر اعتبارله عارض اولا حظ العبد قل حقیقتده
کرچه حقیردر لیکن جلیلدر اشبو وجهله کم حق تعالی
کندو معرفتنه اوه دلیل ایلدی که من عرف نفسه فقد

عرف ربه چون مدلول جلیلدر بس دلیل دخی جلیل
اوله قول ذو الاکرام شول وقتا اولر که تنکری تعالی
حضرتینک ادلرنه و کلامنه و ذاتنه اکرام ایلیه تا
کندو دخی اکرام ایتمیش اوله

شعر

کلک اوکلم بنه اول ذو الجلالی ۞ که نا قصلانه اولدویر کمالی
کزی آچق کشی کور صفاتن ۞ بقابیلانه کز لنمز جمالی

المقسط حق تعالی مقسطدر یعنی مظلوملرک حقلرن
ظالملردن الی ورر مکر کم مظلوم عفو ایلیا بر کن
رسول حضرت علیه السلم اصحابیله اوتورکن کلمسد عمر
ایتدی یا رسول الله نیچون کلمسدکز رسول حضرت
ایتدی نیم امتمدن ایکی کشی حق حضرتنه واردلر بری ایتدی
الهی اشبو کشیدن حقم الی ور حق تعالی ایتدی ویرکل شکد
حقن اول کشی ایتدی الهی حسناتم یوقدر که ویرم حضرت

حق جل جلاله ایتدی قرتشک حسنات یوق اول کشی ایتدی
کناهم السون حق تعالی ایتدی اجماعنه باق اول مدعی
اجماعه بقدی اجماع کوردی ایتدی الهی شهرلر کوردم لشکرلرین
وسرایلر کوردم التوندن یاقوتدن اول قنق پیغامبرلرکدر
یا قنق ولیلرکدر حق تعالی ایتدی هر کیم صاتون الرسه انکدر
ایتدی الهی کمسنه بها بیلمز حق تعالی ایتدی قرداشک
حلاللیقدن کچرسک اجماعه کیرسن ایتدی کچدم حق تعالی
ایتدی قرداشک الین ال ایکیز بله اجماعه کیرک دیدی
خذ العبد فلک نصیب اولدر کیم ظالمدن مظلومک
حقن الوره شعر بیر کوک اولدی مرتبت عدلک ای حکیم
جان وتن اولدی نعمت نعمتکله ای کریم
هر کشی کیم عدل اده دنیاده کند قومنه
او بسر دهر جرم اول جنت اچنده مقیم

یوزآغ اولمق دیلرسه ایشنی صاغ ایلسون
هر که مشتاقیسه معشوق جمالن کورمکا
بس کوزنه توتیای حکم ما زاغ ایلسون
المعز المذل حق تعالی معزدر کندیه توجه
ایلیانی عزیز ایلر اکرچه خورسه دخی مذلدر
اندن قچانی خور ایلر اکرچه عزیزسه دخی خذ العبد
فلک نصیب بو آدکردن اولدر که حرامدن اجتناب
ایلینه اعزاز ایلیه وحرامه میل ایدب کناه مرتکب
اولانی خوار ایلیه شعر
اکر دینک اهلنه ایدرسک اعزاز ✦ معز معناسن ایدرسن پس احراز
ای کیم حق ذلیل ایتدی کور اذلال ✦ اذا دیبک مذلدن دخی راز
السمیع حق تعالی سمیعدر اشیدر دکل کیم جهرله
آشکاره اولسون کرک کزلو کرکسه یقین اولنسون کرکسه

اراو

زیرا کزلو وآشکاره اراق ویقین آنک حضرتنده برابردر
انکچون که جمیع عالمه محیطدر وآنک اشتمکلکی قلاغله
دکلدر نتکم سویلمکی دلله دکلدر وکورمکی کوزله
دکلدر بس شاکرلرک شکرن اشدر بونلره مجازات
ایلر و بیچاره لرک دعاسن اشدر مستجاب ایلر خط
اعلم قلک بو اسمدن نصیبی اولدر کم واردر لیکن
تمام دکلدر زیرا که دکل کلجلری اشدمز بلکم
یقیندغ کلجیی وآشکاره کلجی اشدر انجق اندن
صکره اشتمکلکی قلاغله در حادث بودر کم آفت ارشب
صغر اولغندن امین دکلدر اما قلک نصیبی کم
دیننه متعلقدر لکی وجهله در اول اولدر که دین هرنه
کلجلردن صقلیا وما لا یعنیلردن اجتناب ایلیا
ثانی نصیبی اولدر که قرآن وحدیث ومعرفت کلجلرن

دکلیه اما قرآن دکلمک حضور قلبله کرکدر نتکم حسن بصری
رحمة الله علیه دکلردی مکر برکجه الینه طعام کتوردلر
الن صوندی کم اوروجن آچا برکشی بو آیت اوقدی ان
لدینا انکالا وجحیما وطعاما ذا غصة وعذابا
الیما یعنی بزم حضرتمزده عاصیلرک نعمتلرینک
مضادی واردر بوینلرینه والّلرینه ایاقلرینه بغلیجق
دمرلردن وزنجیرلردن وبوقغولردن کم اغرلردر
ایله اغردر کم بونلر قطران اچنده قینرکن اول اغر
زنجیرلر بونلرک بوینلرینه والّلرینه وایاقلرینه ارجق
بونلر طامو دیبنه انلردر وذکر بونلرکچون جحیم طاموسن
برقلیب دردرون کم انک حرارتی غایتده قاتیدر وذکر
بونلرکچون طعاملر برقلیب دردرون کم یدکلری وقت
بغزلرینه طرغه ... بو آیت اشتدی اول طعام

نعمدیا رندسی بنه اورج طتدی اخشام بنه طعام کتردلر
برکشی کروا اول آیت اوقدی حسن بصری بنه اول طعام نعمدی
یا رندسی بنه اورج طتدی جون اخشام اولدی بنه طعام
کتردلر اول آیت کروا قیلدلر حسن بصری بنه اول طعامدن
نعمد ایتدی کترک واهل کوردیلر کیم اجلقدن حسن ضعیف
اولدی هلاک اوله وار دیلر شهرک ولیلرن وعالملرن دوشردلر
یلوردیلر بنه نعمد بجذ طتدیلر قوت شربتن اجردلر
نشانندن ایدر بو آیت رسول حضرتی اوقد اصر کتدی
رسول حضرت وحسن بصری حال بویله اولجق عجب بز
کناهکارلرک حالی نه اولجقدر ودخی نلکل هرلمک
علم ارتوغنسه تنکردن انک قرقوسی دخی ارتقدر نتکیم
رسول حضرت بیوردی انا اعلمکم بالله واخشاکم
قولق اولدکم اشیده حق سوزن

ارزمیا هر لحظه حضرتدن بزن

کوزلکا دکرکه کورمش اوله بز — بیر اوله انک قتنده بیک بز
عقل اولدرکم اوله نفسه امیر — التمش اوله کندو نفس اسیر
جان اولدرکم قله یادی وطن — جون من الایمان در حب الوطن
قلب کا دیلرکم اوله اول مایه قلب — نقشه اندن یکدر زخنزیر کلب
سرکا دیلرکم اوله پرده دار — قومیا کم کوکله کیره غیر یار
تن اول اولهکم عبادت ایلیه — جمله ارکانی رعایت ایلیه
دل اول اولهکم حقی ذکر ایلیا — نعمتیجون هر نفس شکر ایلیا

البصیر

بصیر مبصر معناسنه در کورراغ و یقین کرزو آتیکان
انک حضرتنده برابردر انک کورمکی کوزله و کرکلک
وقبغله دکلدر [illegible] قلک بو آددن نصیب واردر
لیکن ضعیفدر زیرا کورا قدغی و غایت بعیندغی

کوره مز

اما دینیه متعلق نصیب اکه اول بودر کم حق تعالی
حضرتنک مصنوعاتنه و عجایب مخلوقاتنه عبرت نظرن
ابلیه اکنج بودر کم هر فعلن و قولن شریعت حکمنه موافق
ایلیه

شعر

کوزلری کوردر کشی کورر جمال ° کوزده کم اوله خلل کورمک محال
کوزلکم اول صورته عاشق دکل ° عشق دعواسنده هم صادق دکل
لاجرم آنک کبی کوز کور اولور ° بو جهانده اول جهانده خور اولور

الحکم

حق تعالی حاکم محکمدر قاضی مسلمدر کمسنه آنک
حکمن رد ایلیمز و قضاسن تاخیر ایلیمز برنجیه سعادت
حکم ایلر و برنجیه شقاوت حکم ایلر مشاهده
بر عزیزدن ایدردکل آدمیلر صوک نفسدن قورقرلر
بن ازل حکمندن قورقرم دردی زیرا بلمزن کم اول

وقتن سعادتله می حکم ایلدی یا شقاوتله می حکم ایلدی
اول شول حاکمدر که آدمیلر حیلهسیله ایر نفسی او لمزیا خود
مدبرلر تدبیریله متغیر اولمز حظ العبد فلک نصیب
بوا سمدن اولدر که کندونک وقتن رعایت ایلیه
نه ماضیه مشغول اوله نه مستقبله بلکم ابن الوقت
اوله زیرا که اگر ازلده سعادت حکم اولندیسه اول
سعادته اسبابله ایرشر

شعر

اسرار ازل کیمسنیه معلوم دکلدر ° احکام قضا کیمسیه مفهوم دکلدر
واجب قله اولدر که عبادت قله هر دم ° چون وقت جزا کیمسیه محکوم دکلدر

العدل

عدل مصدردر عادل معناسنه در ذکر مصدر مبالغه ایچوندر
الرب الراب معناسنهدر البر البار معناسنهدر
یعنی حق تعالی هر نسنهنک محلنده برقمشدر کوزلکلر بقار

یرتدو یزلرا شغا یرتد ودخی حیوانات ده وآدمیلرده
گمک اشتنده آت یرتد وات دریله بردی اگر بو
ترتیب عکسنجه اولسید عالم معلوم اولمزدی
ودخی آدمیلرک کوزی یزنده یرتد اگر دپسنده یه
النده یه ایاغنده یرتسه آفتدن خالی اولمزدی
اگر بونی النده یه ایاغنده یرتسه مناسب اولمزدی
ودخی کنش دکلک یلدزلرک سلطانیدر متحنای
ترتیب عقلی اولدر کم عرشده اولایدی زیرا کم فلک
الافلاکدر لیکن کنش دردنج کوکده یرتد اکر
بشنجیده یه اوچنجیده اولسا یر یز معمور اولمزدی
[illegible] فلک نصیب بو اشهدن اولدر که کندنک
مملکتنده عدل ایلیه مثلا شهوتن وخشمن
عقلنک حکمنده ایلیه اگر عکسنجه ایلرسه ظالم اولر

ظالم تنکری تعالی نک رحمتندن ایراق در نتکم قرآنده
بیردی ان الله لا یهدی القوم الظالمین مثلا شفلر
ایده هرکشکم عقلن شهوت وخشم حکمنده ایلسه
فرشته خنزیره سجده بیرمش اولا بو سببدن
قیامت کننده شهوتلو کشیلر خنزیر صورتنده قوپلر
زیرا کم آخرتده صورتلر صفتلره تابع اولا نتکم
دنیاده صفتلر صورتلره تابع اولر شعر

یارن انده هرکمی کم کورلر — باطنینه کوره صورتله بولر
شهوتی غالب کشی خنزیر اولا — صورتی معناسی بر بیز اولا
قرد اولیسر خشم غالب کیشیلر — ارکک اولسونلر کرکسه دیشیلر
کندزن کورن قونجه اولیسر — بس ایکی التنده اذی اولسر
قوجینک صورتی میمون اولا — اول اوور محروم هم مغبون اولا
حیله کار اولن کشی دنکو اولا — اول ترامز غلله بللو اولا

عدل ایدانک حال تغییر اولمیا — عدله بکزر هیچ تدبیر اولمیا

عدل ایله طتدی چو عالملر قرار — عدل ایدامدی تا اولاسن اختیار

عقلنه اوین کشی در پهلوان — نفسنه اوین کشی بولور زیان

اللطیف

فخر الدین رازی رحمة الله علیه ایدر لطیف اوچ درلو تفسیره
محتملدر اول بودر کیم ذات محسوس دکلدر یعنی کورنمز
زیرا که جسمانیتدن دکلدر ایکنجی تفسیر عالم معنا سنده در
یعنی غایتده انجه نسنه لری بلر اوچنجی بر معنا سنده در
یعنی ایلک ایلیجیدر که مخلوقدن انک کبی ایلک متصور
دکلدر تفسیر کبیرده ایدر قرغون بورسیده سندن
چقدغی وقتن قبت قزل ات اولور آتاسی اناسی قرقرلر
کیدرلر حق تعالی کند لطفندن اول بورجقده سککلر
ویرر آن انلره غذا ایدرجی نک توکلنه اناسی اتاسی

کلر بسلر هذا العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر که
خلق حقدن بکا دعوت ایلیه لطفله حلمله خشمله عنفله
دکل شعر لطیف اولدر غیبجون کورمز ابصار
سنک ذاتوک یا علام الاسرار
اما رزیبنک احسانکندر ای حق
که روزی ایدرسن جنتده دیدار

الخبیر حق تعالی خبیردر یعنی هر نسنه نک غایتن
بلر و حقیقتنه مطلع اولور هذا العبد قلک نصیب
بو اسمدن اولدر کیم کندونک نفسن تفحص ایلیه
یرمز صفتلرن بر بر محو ایلیه ایو صفتلر انک یرینه
کتره حکایت برعزیز کشی وار ایدی عمرنک کندره حساب
ایلدی کوردی کم نچه بیک بیک کناه اولمش ایتدی دریغا هر بر
کنده بر کناه دخی ایشلدمسه هلاک اولدم شایدکه هر کنده

بن کناه اشلدم اوله بر کز قربا دا ایلدجان تسلیم قلد

شعر
کر دلادیسک که اولاسن خبیر * آرغل نفسک صفاتن ای بصیر
ایچکی طاشوک مخلص ایلکل * تا اولاسن خلق ایچنده بی نظیر

الحلیم
حق تعالی حلیمدر عاصیلرک معصیتلرن
کورر انتقام اتمکا تعجیل ایلمز بلکه انتهای مدتنه
دکن مهلت ویرر تاخیر ایلر عقوبت مقدره دکن
زیرا تعجیل عقوبت شول کشیه یراشر که فرصت فوت
اوله دیو قورقه اما عاصیلر تنکری تعالی حضرتندن قرتلمغه
امکان یوقدر اکر قبل الموت واکر بعد الموت

حکایت
ابرهیم پیغامبر عم بر عاصی کوردی کم معصیت
اشلر ایتدی الهی اشبو عاصی هلاک ایله اندن صکره
بر کشی دخی کوردی معصیت اشلر ایتدی الهی اشبو کشی
دخی هلاک ایله اندن صکره بر کشی دخی کوردی ایتدی

الهی اشبو کشی دخی هلاک بس تنکری تعالی ایتدی یا ابرهیم
اکر دکل عاصیلر هلاک ایلرسم دنیا خلقی ازاجق قلر
لیکن عاصیلره مهلت ویررون اکر توبه ایلرسه توبه سن
قبول ایلرون واکر توبه ایلمزسه عذابن تاخیر ادرون
زیرا کم ملکمدن چقب کتمزلر [illegible] العبد قلک نصیب
حلیم اسمندن بودر کم صچلو کشیلردن انتقام ایلمکا
تعجیل ایلمیه کچ یترکن زیرا که حلیم ابو خلقلردندر
حلیمسن حلمکا یوقدر نهایت * قدیمسن ذاتکا یوقدر بدایت
کورورسن کنده بکده نو صوچومز * هلاک اتمزسن ایلرسن حمایت

العظیم
حق تعالی عظیمدر یعنی اولودر امدی عظیم اولودر اولودر
حق تعالی عظیمدر علی الاطلاق اما مخلوق دخی عظیم دررلر
علی الاضافه مثلا شمدی فیل عظیمدر کندودن اشغلره نسبت

لیکن صغیردر کندودن بویکلره نسبتده دخی عرش
عظیمدر کندودن اشغالره نسبت زیرا دکل کوکلر
و یرلر قندیلبدر اما چون عقل بشر عرش احاطه ایلمک
ممکندر حق تعالی حضرتنک ذاتن عقل احاطه ایلمز
پس عرش صغیردر انک ذاتنه نسبت نتکم بیوردی
ولا یحیطون بشیء من علمه الا [illegible] بلکلکم عرش
وکرسی و یرلر و کوکلر انک عظمتی قاتنده بر خردل
دانه‌سی کبیدر بلکم بو نسبت روا دکلدر زیرا نسبت
ایکی متناهی نسنه آراسنده اولور اما شول نسنه کم متناهیدر
حادثدر غیر متناهینک قدیمه اصلا نسبتی یوقدر
[illegible] بر عزیزه صوردلر کم حق تعالی حضرتنک
عظمتن بزه بیان ایلیورز اول عزیز ایتدی بن انک عظمتن
نجه بیان ایلیین کم انک جبرئیل ادلو بر فرشته‌سی

وار

واردر انک التی یوز بیک قنادی واردر اگر بیلورز بر قنادن
آچارسه تمامت دنیایی بورور خبرده کلمشدرکم بر
فرشته تنکری تعالی حضرتندن دیلدیکم عرشی طواف ایلیه
حق تعالی اوتوز بیک قنات ویردی طوافه دستور ویردی اوتوز
بیک ییل اوچدی هنوز اول حجابینه ایرشمدی ایکلدی
اوچدی ایکی بیک ییل هنوز اول حجابدن کچمدی عرش نورینه
قتلنمدی قنادلری کویندی دوشدی عرشک حجابلری آدم
اوغلنلری صغشمجه‌در کتابلرده ایدر حق تعالی
حضرتنک عظمتن بزادرالکادرمزسز زیرا که طاقت
بشریه ولف اولمز امور الهیه لیکن انک قدرت
عجایبندن تنکر ایلک نتکم رسول حضرت بیوردی
تفکروا فی آلاء الله ولا تتفکروا فی ذاته حق تعالی نک
اسرافیل آدلو بر فرشته‌سی واردر عرشک بر طرفی انک

امرنده در باش عرشدن یقاردر ابقلو یدی قات یر
التنده در کاه کاه تنکری تعالی قرقوسندن سرچه
کبی اولر حق تعالی عرشی یشل جوهردن یاراتدی هر
ایکی جانبک اراسی یکرک قوش اچدوغیله سکسن بک
ییللق یولدر عرشک چورسنده یتمش بک صاف فرشته
واردر دایما عرشی طواف ایدرلر بونلرک ذکری لا اله الا الله در
انلرک اردنده یتمش بک صاف فرشته دخی واردر
اروطرمشلردر ذکرلری لا اله الا الله والله اکبردر
اول صف اردنده یوز بک صف دخی واردر الرینی
قوشرمشلردر هر بریننک تسبیح اوقودقلری در [illegible]
نکته
کتابنده ایدر شیخ نجم الدین کبرا ابو الحسن خرقانی
ایدر عرشی بیک کره طواف ایلدم انده فرشتلر گوردم
کم عرشی گلدکجه طواف ایدرلر بنم طوافم عجب ایدیلر

ایتدیلر ایا عجب بو نه سردر کیم اشبو حوز طیرغنه مقربلرین
ویردی حضرتنه دعوت ایلدی بوگجه اعزاز اکرام ایله هنوز
اول ناز ایله حضرتنه وارمز مع هذا کیم اول حضرت
مستغنی در عالملردن شول غناسیله وغیرتیله
طبرغ ترک ایلمز وانکرینه ایروغ قنغرمز وبو سر
اندن ایرق کسیه دمز حضرت غیرتدن اول فرشته لره
خطاب کلدی کیم سز بلمدکگز سرلرین بلورن انی اعلم
ما لا تعلمون ای فرشته لرم سز نه بلرسز کم بن بو بر قبضه طبراغدن
ازلدن ابده دکن نه سرلرم ونه حکمتلرم واردر
بیت
داغمده ازلدن وردی عشق دلارام
لابد ابدا اولیسر آنه سر انجام
سرگی عشق خراباتینک گرامتندن نه خبرگز وار سلامت
اهلینک نه حظ واردر ملامت اهلینک ذوقندن
شعر

قدر خمری اول ایلرلم اولمست بس آنی بلمز جنبش تنک دیت
آبق اولمادی هنوز اول کنیه کم ورمشیدی اکا جام الست
ای فرشته لرم سیز بر قاج کون صبر ادک تا بو طیره قدرت
دستکارلغن کوسترم و بو آیینه یا سنه جلا ویرم تا درلو
نقشلر انده مشاهده ایلیسز اول نقش بولالم دکلکز
انک اینده سجده ایلیسز اندن صکره حضرت عزت
جل جلاله بیردی اول طپراق ازرنه بیوت بعد شعر

عشق کجا سینک نمندن قور طپرق اولدی کل
اول سبیدن قویدی شور فتنه بو عالمه بل
عشقجون جان طامرنه اوردی اول تیز نیشتری
طملدی بر قطره قان اندن انکادا اولدی دل

بس دکل فرشته لر کروبیلر و روحانیلر اول حالا تعجب
حالا ایدب کوزدلردی ایدرلردی کم حضرت عزت

نجه

نجه زمان دیرلرکم اشبو طپراغه تصرف ایلرنسکم برچلمکجی
بر چلمکیه بر بردقجی بر بردق دوشسه کاه اچن دوزر
کاه طاشن کاه قلبین دوزر کاه اغزن حکمت ازلی
بو فرشته لره ایدرلرکم ای فرشته لرم سیز بو طپراغه لحا هر نزدکی
بلمجغاه نظر ایتمک بلمکم بالحندرغی کوکله نظر ایلیک شعر
نظر بولرسه بندن قاتعرمز اولا بر لحظه قیمتلو کوهر
اکر قلاه دمک بر عکتربنه عنایت ایلرسیم اوله سرزد
بعض روایتده کلمشدر کم الله تعالی آدمک بلچغن
قرق بیل یغردکنده نک قدرت الیله نتکم بیردر
خمرت طینة آدم بیدی اربعین صباحا ابدر
آدمک بلچغن قرق صباح یغردم قدرت الیله مشایخ
ایدرلر اصطلاحنده هر بر صباح بک یلدر هر لحظه
غیب خزینه لرندن لطیف جوهرلر و شریف کوهرلر

آدمك بالچغنه بله تعبیه ایلردی کندونك مقربلرندن
کزلردی وغیب خزینه دارلرینه انانمزدی اول کوهرك
خزینه دارلغن کنده حضرت ایلردی نیتکم بر صاحب
ملك التون وانجوسن اولسا آن صندوغنده یه خود
بویننده یه یا کنده کزلر اما کز کوسن قرشوسنده
قوردکل زینتلرندن بر جوردر کز کوسنه نظر ایلر اکر
التوننه انجوسنه توز قونسه کندو سلمز بلك خدمتکار
سلر اما کز کوسنه توز قونسا کندو سلر اشبو
وجهله آدمك بالچغن قرق بك یل یغردی چون نوبت
کوکل یارادلمغنه کلدیسه اجماق طپراغندن کتوردلر
معرفت صویله یغردلر سعادت نوریله تربیت ایلدیلر
مقربلر آدمك بالچغ یورسندن یجرلردی ایدلردی که
ایا عجب بو نظرفه نقش درکم غیب پردهلرندن کورنه

آدم

آدم دده اغ التندن ارقون ارقون ایدردی که اکر بزی
شمدی بلمزسکز قتلنك شول زمانه دکن کم بو خوش ایتودن
باش قلدرم سزك ادکزی سن بر بر ایدورم هرچند که
فرشتهلر جهد ایلدیلر آدم بلمدلر صنع ابلیس کلدی
آدمك چونه یانن کزدی اول برکزه آدمك یزینه بقدی
اغزن اچق کوردی ایتدی بو شکل کرهن تشملك سبب
بولدم ابلیس آدمك اغزندن ایچرو کردی جمیع اطرافن
کزدی عالم کبراده هرنه وار ایسه آدمده کوردی مثلا
باش کوکه متابه سنده کوردی نیتکم کوکلر طبقهلرنده
یلدزلر واردر باش طبقلرنده دخی قوتلر وار کوردی کم
قرق بش قوتلر یلدزلر کبیدر منفعت ورکده
اولا حس مشترکدر ایکنجی قوت متخیلهدر اوچنجی
قوت متوهمهدر دردنجی قوت حافظهدر بشنجی

قوت مفکره در ودخی عالم کبراده فرشته لر واردر
آدمده دخی فرشته لر کوردر اول قوت سمع در اکنجی
قوت بصردر اوچنجی قوت شم در دردنجی قوت
ذوق در بشنجی قوت لمس در ودخی نته کیم عالمده
طاغلر وار آدمده دخی کمکلر کوردر ودخی دنیاده
آت کوبر واردر آدمده آت کوردر دنیاده اغاجلر
واوتلر واردر آدمده دخی صاچ صقال کوردر نته کیم
دنیاده ایرمقلر واردر آدمده دخی طمرلر کوردر
نته کیم دنیاده درت یل واردر یازیل و بایی یل
و کوزیل و قش یل واردر آدمده دخی درت یل
واردر اول قوت جاذبه در انك فایده سی اولدرکم
اغزندن طعام بغازه چکر اکنجی قوت هاضمه در
انك فایده سی اولدرکم معده اچنده کی غذایی پشرر

اوچنجی قوت ماسکه در فایده سی اولدرکم معده ده
هضم اولمش کیلوسی انده امکره ایرشدرر دردنجی
قوت دافعه در فایده سی اولدرکم معده فضله سنی
خارجه دفع ایدر ودخی دنیاده درت فصل واردر
اوچ بازای در واوچ یایی در واوچ کوز ایی در
واوچ قش ایی در انلرین آدمده دخی درت طبیعت
کوردر اول حرارت اکنجی برودت اوچنجی رطوبت
دردنجی یبوست ودخی نته کیم دنیاده درت درلو
صو واردر طتلو صو آجی صو طوزلو صو قوقر صو
انلرین آدمده دخی درت درلو صو کوردر طتلو صوی
اغزده قتدی تا طعامه بدرقه اوله ودخی شیله کیم
قوت اولا طوزلو صوی کوزده قتدی آنکچون کم کوزده
اچ یاغ وردی اچ یاغنك بقاسی طوزنه در قلقده

آچ صووی قدی تا جانورلر قلاغه کرمسون دیو قوتر
صووی بورننکه قدی تا دماغدن متولد اولن
فضلات بورندن چقه کم ابلیس کرچه بو دکلن
کوردی هر برن بلدی اما یورک پادشاهلر سرای
کبی کوردی که ایننده کوکس میدانینده وار قصد
ایلدی که آدمنک کوکل سراینه کره اچنده کی کوهرلر
بله تا بوی بلمدی ایتدی دریغا دکل کوردم که عجایب
شهلدی بنم مشکلم اشبو مقامده ابلیس آدمنک
قالبندن نومید اولب چقدی صد هزار تشویش ایله
ایتدی الی فرشتلر هیچ غصه لنمنک که مجوف بار دلمش
البته غدایه محتاج در قلن حیوانلر کبی صاحب
شهوتدر بو سبب ایله بزلرکا فرصت بولور لیکن
انک صندوقنده بر کوشک کوردم قایوسز بجا سنز

نیدکن بلمدم فرشتلر ایتدیلر مشکلمز دخی زیاده
اولدی اولکیم اصلا دخی آنی بلمدک کرو حضرتته وار دیلر
خداوندا مشکلات سن حل ایلرسین علملر سن
بغشلرسن بجه زمان دکلم بر قبضه طپراغه دستکارلق
ایلرسین انک اچنده خزینه دزدرسن انده دولو کوهرلر
قرسن بو واقعیه بزی محرم ایلمزمسن آدی ایت کم
بو نه نسنه اولجقدن خطاب عزت ارشد کم انی جاعل
فی الارض خلیفه یعنی حضرتته برنرنده خلیفه یرادرن
اما هنوز دخی تمام اولمدی شمدی سز باقب بلمدوکلر
آنک تختکاهدر چون آنی تمام ایلیم و خلافت تختنه
چکرم دکلکز آکا سجده ایلیسز فرشتلر ایتدیلر
مشکلمز دخی زیاده اولدی زیرا بز بلدکم طپرقدن
یرادلمش آکا خلیفه اولمغه لایق اولمیحود اندن

ایرو غه سجده ایلمك روا اولا ایتدلر كلك كرو
ورلم كعبه طواف ایلیلم هم اول اوك حالن بللم
كلدلر آدمك قالبن یوردلر هر برسی قتله نظر
ایلدلر ایتدلر كم بز بونده بلججیدن غیر نسنه
كورمرز خلافت جمالن مشاهده ایلیمز زو
سجده اولنمغا هركز استحقاق بلمزز عالم
غیبدن فرشتلرك جانلرنه اشارت ارشد كر

شعر — لیلیه مجنون كزیله باقكز

هم كله بلبل كزیله باقكز فرشتلر ایتدلر اشبو
قالبك صورتنده ن بز بینه طمعدق مكر بونك
استحقاق صفاتنه نظر ایلیلم صفاتنده تفكر ایلدلر
كوردلركم آدمك قالب عناصر اربعدن تركیب
اولمش كوردلركم طپرق صفت سكون ویل صفت

حركت واود صفت تكبر وصو صفت تواضع ایتدلر
اشبو درت نسنه نك هر برسی درج بربرنه مخالف در
اكلدن نظر ایلدلر كوردلركم طپرقك خاصیت
یبوست در صو خاصیت رطوبت در واود خاصیت
حرارت در ویل خاصیت برودت در ایتدلر بو
درت نسنه بربرنه مخالف در هر قنده كم مخالفت
اولسه انده فساد وظلم اولور لو كان فیهما آلهة الا الله
لفسدتا یعنی اكر یرده كوكده صانع متعدد اولسه
یرلر و كوكلر خراب اولردی وقتیكه عالم كبرا مخالفت
سببندن خراب اولمق اوله عالم صغری اولی در خراب
اولمغه فرشتلر بنه حضرته كلدلر ایتدلر كم اتجعل
فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء ونحن نسبح
بحمدك ونقدس لك یعنی حضرتكا شول كشی نایبت

ایلرمسین کم مفسددر ظالمدر قان دوکیجیدر حال بودرکم
خلافته بزلایقز زیرا که مسبح لرز مقدسلرز دیرلر
هنوز بونلرک کلجکلری تمام اولمدن قهر صفا تندن
اود کلدی برنجسین یقدی شعر حق چراغنی هرکم اول سوندره
لاجرم اول اود آنی کویندره :. پس آدمک جان حال
دللحضرته ایدرلرکم بز امانت یکن ملامت ایجیکدوک
سلامت ویردک ملامت صتون الدق اغیاردن
بالکز بوقدر شعر هر جفالم ایدلر باکا یرم دندیم
سن ویریکن سن قویبت کمنایه وارمیم
بن بیکانه اولمشم عشقکده فارغ قامودن
کوزلر دوجی بر نفس بن کل یزکدن ارمیم
آدمه اشبو عزت بترکم قرق یل بیله یا رتد مسکین
آدم اغلی کندونکا لندن نه خبردر شعر

ایک عالمدن سنی چون ایلدیلر اختیار
ایچکا طاشوکه ویردیلر هنرلرنه شمار
پس کرک جهد ایدسن تا ارتبک اوله تمام
نفسکی اینکل شریعت دوزغی برله شکار

فصل فی تعلق الروح ببدن الانسان

چون آدمک قالب تمام اولدی شمدیکه جان کلسردر حق
تعالی آدمک بالعجز کندو یدقدرت برله یغردمقر بلره
انا نحن انخلیبن جان قالبنه کلجک وقتن معتبر بلرله
وزعد بلکم کند حضرت ویدینتکم بیردی
ونفخت فیه من روحی زیرا که جانلر عالمیندن تنلر
عالمنه دکن غایت ارق سفردر پس لابد درکم آدمک
جان بنم خاص یدم قم حمایتنده اولا زیرا که یلده
دوست و دشمن چوقدر مبادا که انلره مشغول اولا بنم

حضرتنڭ ایده عشقم ذوقندن محروم اولا امدی‌چون
بنم عنایتم انکله بیله‌اش اوله هرکز بنم محبتم لذتن انك
دماغندن کتمیا ودخی نیجه زمان دلم خلیفه آوازسی
عالمده طالمشدر دکل خلا بقی بو خلیفه منتظر اولمشدر
بس مصلحت اولدر که بو خلیفه بنم حضرتمده مکرم در
تا سجده‌یه بیردکم وقتن سجده‌دن یغلمیلر بس آدمك
جانی نیجه بك یللر حق حضرتنڭ قونشلغنده قدس
خلوتخانه‌لرنده چله‌لر چیقردغندن صکره وعنایت
نظریله منظور اولدغندن صکره حق حضرتنك
خاص نفخه‌سی مرکبنه بندیلر بس روح اضافتنك
خلعتن کیدردیلر خلافت تختنه قندردیلر دکل
فرشتلر آدمك تختی الینده سجده ایلدیلر کم فسجد
الملائکة کلهم اجمعون چون آدم خلافت تختنه

اوتوردی جبرئیل قاپوجی ایلدیلر ومیکائیل خزینه‌دار
ایلدیلر مقربلرکه هر بری بر خدمتده نصب ایلدیلر
تا دنیاده سیاست قاعده‌سن بنیاد ایلدیلر حرامیلر
واغریلری بردار ایلدیلر تا مملکت ایچنده اول خلیفه‌یه
کمسه مخالفت ایلمیه اول مغبون قراکلیملو ابلیس
بر وقتن فضوللغله دستورسز خلیفه سراینه
کردیکی خزینه‌دن کوهر اوغرلمق استدیکی
بس آنه شقاوت اینه بغلدیلر لعنت دارنه چکدیلر
تا حدی سجده وقتنده دکل فرشتلر سجده ایلدیلر
اول ایلمدی کشتانده روایت اولندیکم قیامت
کوننده عصات اهلنه بر نور تجلی ایلیه اول نوره دکل
خلایق سجده ایلیلر شول کم دنیاده تنکری تعالی
حضرتنه اخلاصله سجده ایلدیلردی اول وقتن

یینه سجده ایلیو بیلر اما شونلر کیم دنیاده ریا ایله سجده
ایلدیلردی یه حوق هیچ سجده ایلمدیلردی یه یونه طبیدلر
سجده ایلیومیلر زیراکه دنیاده انلرک باش شقاوت
اینه بغلو ید ولیکن اول اب باش کوزلکسه کوزمز
بلک عقل کوزیکورر امدی هر کیسنک که عقل وارسا
کسه کدره اکر بکن اول شقاوت اینی کسمزسه یارن
قیامت کونده انک بو بیننه زنجیرده قلر عرصات
بازارنه کترلر نتکیم بیوردی اذ الاغلال فی اعناقهم
امدی ابلیسک دخ باشن شقاوت ایله شول وقتن بغلدیلر
کیم فرشتلر ارسننه کستاخلق ایلدی یری خلیفه
سزا ینه کرد ید پیدی لاجرم قهر اینه بغلدیلر لعنت داردنه
چکدیلر تا ادم پیغامبره عم سجده ایلمدی اول داردن
ان ایرق اندرمزلرکه وان علیک لعنتی الی یوم الدین

بس

بس هر کشکیم ابلیسه ایارسه ان دخ ابلیسله شقاوت اینه
بغلیلر جهنمه دربیلر که بیوردی لاملان جهنم منک
وممن تبعک آدمک جان تن قالبنه کلدکده قوت
تن مملکتنه بقدن ان قراکو کوردی هم دخ کوردکیم بنیاد
دت مخالف بینه ازرنده اورلمش بیلدکیم باقده کلدر
اجروکرمکاده راضی اولمدی اکلدن بقدکوردکیم دکل جانورلر
که یر تجدده و یلانلر و عقربلر آدمک قالبنه حمله
ادرلر اکلدن بقدکوردکیم نفس ید نشلو اژدها اولمش
اچنده یتر اول باشی حرصدر ایکنجی حسددر اوچنجی شهوتدر
دردنجی غضبدر بشنجی بخلدر التنجی کبردر یدنجی
کیندر بو یدی باشیله قصد ایلدکیم آدمک جانن
یوده آدم قات قرتدی زیراکه حق تعالی جوارینده
نیجه بکیللر عزتیله نازله بسلنمشدر هر نسنه نک قدر

ضدیله معلوم اولور بن فرقت اودی آدمک جاننده مشتعل
اولدی اول اودک بخاری دماغنه چقدی ایتدی شعر
دلبرم قونشیلغنده اولوریدم بر زمان
یا زوقش بوغیدانده هم زمان هم مکان
نور اچنده غرق اولوب دوردی قامو ورلغم
کورمز ایدم هیچ قیغو اولیدم شاذمان
عیب مطلق کلشنده عیش ایدردم یارله
شمداوش ایرولغیله قدم اولدی چون کمان
بن آدمک جانی چون قالبدن ارکدی قصد ایلدیکه
بنده جانلر عالمنه رجوع ایلیه بن ایتدی بیت
دلبرمدن یا که عزم ایتدم که ایدم ارتحال
لیک صیغنق آیغیله یول یریمک کی محال
زیرا آدمک جانی اول نفخه مرکبنه بنب کلدی یدی

اول بنب کلدکی مرکب ایستدی بو ملدقات صنقلو
اولدی حضرت عزتدن خطاب ایرشدیکه سندن
هم بز صنقلو اولمغ استرزدی بن آدمک جاننه
غصه غالب اولدی درد له برآه ایلدی حضرتدن
خطاب کلدیکه یا آدم سندن هم بز بو آهی استرز
اول آهک بخاری آدمک دماغنه چقدی دخی حال اخسردی
حرکت ایلدی کوزلرا چلدی بقدی دنیاده کنش نورن کوردی
ایتدی الحمد لله هماندم حضرتدن خطاب ایرشدی کیم
برحمک ربک آدم چون خطاب عزت ایشتدی قالب
اچنده برز قرار ایتدی اما وقتها که حق تعالی قونشلغنک
لذتلرن یاد ایلدی قصد ایلدیکم تن قفصن صیه بینه
وطننه کیده بیت بلبل که همیشه کلمه اولمشدی همراز
بیشمز کچ کم صیه قفص ایلیه پرواز

نتکم اغلنجقلر بو نجغلی ورنکلو نسنلرله اوردلردی آدم
پیغامبردخی فرشتلر اومزلرنه کتردیلر کوکلر عجایبن
تفرج ایتدردیلر هم اندن علم اوکرتدیلر اندن هم
منبره چقردیلر وعظ ایتدردیلر لیکن آدمک جان
حال دیلیله هردم ایدردی کیم وبیازن حضرتنه عرض
ایدردی ۰ شعر ۰

خیال ایلام ای کوکلم چراغی ۰ که ایرق بر ده ایلایم دراغی
المبک بیل کجا کتمایه داخی ۰ چو بیش سو کمدن عشق داغی

پس حضرتدن خطاب ارشد کلدی آدم وای حوا اجماغ
کرکدر لو نعمتلرن یک لیکن بغدی اغاجنه یقین
وارمک نتکیم بیوردی یا آدم اسکن انت وزوجک
الجنة فکلا منها رغدا حیث شئتما ولا تقربا
هذه الشجرة فتکونا من الظالمین پس آدم اکرچه

اجماق اچنده کی عجایب وغرایب تفرج ایلمکله و نعمتلرن
تنعم ایلمکله کندو کندو خاطرن تسلی ایلردی لیکن
حال دیلیله همیشه حضرتنه زاری لر ایدردی که شعر

سندن بو کوکل حاشاکم اوشنایه فراقی
یه فانیه باقه ورکن سنسن شها باقی
بو غربت اوینده دون کون فکرم وذکرم
کم نیجه ادم حضرتنه وارماغه براقی

آدم چون اجماغه کردی حوا ایله انس طوتدی شاهد باز لغه
باشلدی لذتلو طعاملر وطتلو شرابلر و شربتلر ایجمکا
تمکا باشلدی پس حضرت عزت جوارنک صفاسن
اونتمغا باشلدی و عشق دردی اکسلمکه باشلدی
ابلیس علیه اللعنه ایتدی آدم اجماق نعمتلرنه اغلنجقلر
کیب الدندی شمدی فرصتدر زیرا ادم حضرتنه سندن

دشمن آدم اچماق اچنده کرچه درلو نعمتلر بردی لیکن
میل هر دم بغدی یه ایدی نتکم برآت ایا غنده
بغلسلر الینه صمان دکسلر قرشوسنده ارپه قوسلر
ضرورتدن اول صمانه قناعت ایلر لیکن کزی دایما
ارپه ده در ابلیس اچماق قاپوسنه کلدی یلان بولدی
ابتدای یلان سکا اسم اعظم اوکره دیم بن اچماغه کور
چون یلان اسم اعظم اشتدی ابلیس اغزنه الدی اچماغه
کوردی آدمک تخت الینه التدی ابلیس یلان اغزندیکن
سویلدی ایتدی هل ادلک علی شجرة الخلد وملک لا
یبلی یعنی ای آدم وای حوا بن سز قلاغزلیدن لم اکر
اشبو اغجدن یرسکز ابدی اچماقده قلرسز هم بو سزارزنه
انداجدی ایتدی وقاسمهما انی لکما لمن الناصحین
یعنی بن سزه نصیحت ایدن دیدی بنلر نصیحت ورن

یلان

یلان دندی لرکم اچماق قپوجسدر بس حوا وارد بغدای
اغجن صدی آدم پیغامبره کتردی اکسی بله یدلر اکرچه
بغدی آدمک رزقیدی لیکن ابلیس دستورله یدکی چون
عاصی اولدی حق تعالی حضرتنک بوا شده چوق سرلر واردی
لیکن فرشته لرده خبر اولدغیچون ایتدلر شول بغدی
اغاج کم سکز اچماغک زینت یدی آدم آن صدی
بزد دکمز کرچک اولدی اشده فساد ابلدی لیکن
فرشتلر اشبو ندن غافلردر کم اچک بغدی یدی
حضرتدن خطاب کلدی کم یا آدم سن یا دتک غم شوندن
اتروملدز کم نفسک لذتلرنه دوشسن بنم عشقم اندن سن
افحسبتم انما خلقناکم عبثا برکن هنوز تمام اولمدن
اچماق نعمتلرنه الدندک اگر برکن تمام طورجق اولرسک
بنم لطفم برکرده اندرسن .

شعر

شول کیشی کم دایما بیزمله ایدردی وفا
قامو ایشین ترک ادب استاددی نزددن رضا
شیمدی شویله اولدیکم باقب بیلیم نه کیمسنه
کم قمو عمرنده اولدی عید بینم آشنا
حضرتدن خطاب کلدی کم یا آدم اجمادن طشره چق
وای حوا آدمدن اول وای تاج آدمک باشیندن کتکل
وای حله آدمک ارقسندن کتر لکل هماندم آدم و
حوا عریان اولدیلر یوردیلر اجماق اغجلرندن یبرق
دیلدیلر تا عورتلرن اورتیلر یبرق ویرمدیلر جبرئیل
کلدی اکسنکدن الندن یا بیشدی اجمادن طشره آتدی
آدم بنه دردی وردن اقمغا بشلدی غیب معلم عشق
ابجدن یازوردی بیت اوقرم اوشبو کیم عشقک اردن
شول امیدم کم اولم سنکا یقین آدم کبیمین قاپویه اتدی

ربنا ظلمنا انفسنا دمکا بشلدی بیت
ربنا انا ظلمنا عفو قل یا یغی مسکیننکم اوش آب و گل
آدم ایتدی الهی بو سر کرده انلوق بکا لا یقدی تا سنک
لطفنک قدرنی بیلیدم بو خوارلق بکا گرکلو ایدی تا
سنک گرمکک مرتبه سن بیلیدم کم بو براوج خورد
طپرغانه قدرم تبکر ارزانی ایلدک و نه درجلر ویردک
اوشده بنی عاجز اولب گرمکک قاپوسنه کلدم اگرچه کم
بی حد عذر دل اهل دره لیکن سویلرم
خدایا اگرچه بی حددر گناهم ولی عفوک ایلکل چون وردر آهم
آدم بوزاری و فریاده مشغول لکن حضرتدن بنه خطاب
کلدی کم ای آدم بن سنی براوج طپرق قرن یرتدم مقرب بکرمدن
سنی عزیز دق ایلدم فرشتلرمی سنکا سجده یه بیردم
و عزازیل سندن اترو شیطان طتدم و سنک تحننک دشمن

الیندە آن لعنت دارندن بردار ایلدم سکا بر سجدە
ایلمدک ایچون یدی بیک یللق سجدەلرن هباء منثور
ایلدم سن بو نعمتلرک شکرن بیلمدک بنم حقمه برنه
کترمدم کم دوستکی دشمن بلدک دشمنک دوست
بلدک لاجرم قهرم صفت تجلی ایلدی بو قضیه
موجبنجه کە ولئن کفرتم ان عذابی لشدید بد
آدم بنە عجز علمن اچدی نیاز قلمیلە تقصیر صحیفەسنه
عذر صورتن یازدی جکری بریان وکوزلری کریان

شعر

ازلبن جان دلیله ایدرزدکم
طیکدن ایرلیدن ککل قرار اتمز
بە وارث ایرغ کندو ازینە یارلتمز
بزار توبه عذریله حضرته کلدم
کلیم کریم عذر دلابن قلبن ...

الهی دکلمز عاجز قادرسن سن ودکلمز فانی بن باقی سنسن
دکلمز درتلو بز درمان سندندر دکلمز بیچاره بز چاره
سندندر عزیز ابلدک ایلدک کلی خوار ایلمکل شاد
ایلدکی غصەلو ایلمکلمم بو تخم سن اکدک و بو
نهالی سن بیتوردک اسکی عیبلو ایستنکدر بیت
اکر دیکان سن دکر کلدر دە وکر نجاسن اکدکلدر
چون آدمک زاری حضرته آشدی قصەسی بو سرحدە
ارشدکم دولت کنش عنایت مشرقندن طغدی فراق
کیجەسی وصال صبحنه مبدل اولدی کم [illegible]
کلمات فتاب علیه حضرت ربوبیت الطافندن
آدمک عبودیتنه خطاب عزت ارشدکم شعر
کل کا امدی عذرکی ندم قبول [illegible] شاد اول امدکیرو ملامتل اول
جنک وقتنده بو رسمه خوب سن صلح بس بندن قیاس ات بار سول

مضى ما مضى واستأنف الود بيننا ❁ بيت
كل اى دلبر كجن كجدى طتالم دوستلغى بشدن
چو عاشق ازدى معشوقه كجلدى قوردن بشدن
حق تعالى بيوردى تا وعصى آدم ربه فغوى آوازسنك
مقابله‌سنده ان الله اصطفى آدم نداسن عالم خلقنك
قولاغنه اشتدردلر كنز كرمندن آدمچون دوستنه
دشمنه عذر ايلدى كم فنسى ولم نجد له عزما يعنى
آدم بزم عهدمزى اونتدى معصيت اشلدى قصد له
اشلمدى بيت حال معشوقك خوش اولدى بيله اولسون تا ابد
كفرهم ايمان اولدى بويله اولسون تا ابد

الباب الخامس فى آداب الملوك والوزراء

بلكل كم پادشاهلر يرينده حق تعالى حضرته
خليفه‌سندر و دخى پيغمبر نتكم رسول حضرت بيوردى
السلطان ظل الله فى ارضه يأوى اليه كل مظلوم يعنى سلطانلر
الله تعالى نك كولكه‌سيدر دكل مظلوملر اكا صغنرلر
اكر عدل صفتيله تخلق ايلرسه ظالملردن مظلوملرك
حقن آلورسه تنكرى نك خليفه‌سيدر دنكا لايق
اولا و اكر ظالم اولورسه تنكرى تعالى حضرتينك
خلافتن ترك ايلمش اولا و ابليسه خليفه اولمش اولا
ودخى بلكل كم عبادتلر اراسنده عدل ارتق ترر
ثوابجه‌تندرن زيرا كه برساعت عدل ايلمك التمش
يللق عبادتدن يكركدر نتكم رسول حضرت بيوردى
عدل ساعة خير من عبادة ستين سنة بلكل كم
هركنده عادل پادشاهلره دكل رعيتلر ثوابنجه ثواب
ودر سليمان پيغمبر عم كوردكم تنكرى تعالى بر
ارشمكا عدلدن قوتلودق نسنه سبب بوقدر بس

پادشاهلق دیلدیکه وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد
من بعدی یعنی الهی بکا بر پادشاهلق ویرکل که بندن
صکره کمسنیه انجلیین پادشاهلق ویرمیاسن سؤال
سلیمان پیغامبر پادشاهلق دیلدی علم دیلمدی
و پیغامبرلق دیلمدی جواب اول نیچون که پادشاهلق
حق تعالی حضرتنک صفتیدر علم و نبوت اندن اشغادر
زیرا که مخلوق صفتیدر سؤال نیچون ایتدی الهی
بکا ویردوکک پادشاهلغی کیم بندن صکره کمسنیه ویرمه
جواب سلیمان پیغامبر بو سوزی حسددن دیمدی
حاشا که صفات ذمیمه دن انده رایحه اوله لیکن نبوت
نوریله بیلدی کیم کمسنه عدل ایلمیه میسر دکل زیرا که پادشاهلق
نفس اماره نک آلتیدر مرادلرین تحصیل ایلمکدر
ظلم پیشه ایدنسون سلطان اولمدی قرد قوینه چوپ

پادشه کرا درسه خلقه جفا ملک بنیادن ایلدی ویران
فصل فی آداب الوزراء بلکل کیم پادشاهلره وزیر
کرکلودر حق تعالی دن ایرو پادشاهلر محتاج درلر وزیره
نتکیم موسی پیغامبرک وزیری هارون ایدی سلیمانک وزیری آصف ایدی
رسول حضرتنک ابوبکر و عمر ایدی وزیره واجب درکم
ظالملر ظلمندن منع ایلیه و فاسقلر فسقندن ردع
ایلیه وزیره واجب درکیم عالم اوله و عاقل و زیرک
اوله نصیحت اکر طاپنه بیهوده زحمت چکدیر
و نه فایده سعی ایلدلر بر سن ادل کشدرکیم مالی خوش یره
خرج ایلمدن کیتدی اکر نیچه اول عالم درکیم علمیله عمل ایلمدن
کیتدی نصیحت دشمن عاجز اولرسه اسیر کیا سن
زیرا که اول قادر اولرسه سنی اسیر ایدر حکمت حریص
کشی طیمزه دنیا نعمت آنکا اولرسه قانع کشی یرمز

اتكلی طوبر حكمت بابلق قناعتله در مال الله كلدر
حكمت نه هنرلر هنرلو لر بكنمز اولر حكمت
هر كه عالملر انجدن كندی یه زیان ایلر نصیحت
هر كه یاوزله یندن اش اولورسه ایلك بلمیا نصیحت هر كه
دنیاده ادب حاصل ایلمدن كیشه آخرتده عذاب
چكرده حكمت دكل سرن دوسته بیلمیه شاید كه
برگن دشمن اوله نصیحت دشمندن نصیحت
قبول ایلمیلر یكن عكسن ایشلیلر نصیحت
جومرد كشی رحمته یقیندر عذابدن امیندر
نصیحت درت نسنه كوكلی اولدر اول حرام یمك
اكنجی چوق سیلمك اوچنجی چوق كلمك دردنجی چوق
یمك نصیحت بش نسنه كوكلی منور ایلر اولا [illegible]
سوزن اقمق اكنجی طعام از یمك اوچنجی علمایه

اوترمق دردنجی دن غازن قلمق بشنجی یبان اوتی
یمك نصیحت ظاهرك شریعت ادبیله مطهر
ایله باطنك طریقت اسراریله منور ایله شعر

سعادت ایستین طوتر شریعت
شریعت تكلین بولر طریقت
طلودر بو كتاب ایچی هدایت
سعادت اهل ایشیدر نصیحت

تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب

سنه خمس وخمسین وثمانمائه

رحم الله من نظر وقرا فیه ودعا لكاتبه ١٠٥٥